

63201

**T. C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ÖZEL EĞİTİM ANA BİLİM DALI**

**ZİHİN ENGELLİ ÇOCUKLARA DİKİŞ DİKME
BECERİLERİNİN KAZANDIRILMASINDA
MODEL OLMA VE SÖZEL İPUCUYLA SUNULAN
BİREYSELLEŞTİRİLMİŞ ÖĞRETİM MATERYALİNİN
ETKİLİLİĞİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Tez Danışmanı
Prof. Dr. Mehmet ÖZYÜREK**

**Hazırlayan
Osman ÖZOKÇU**

ANKARA - 1997

**T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ**

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü'ne

Osman Özokçu'ya ait Zihin Engelli Çocuklara Dikiş Dikme Becerilerinin Kazandırılmasında Model Olma, Sözel İpucuna Dayalı Bireyselleştirilmiş Öğretim Materyalinin Etkiliği adlı çalışmada Özel Eğitim Anabilim Dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Başkan

: Prof. Dr. Mehmet Özyürek

Akademik Ünvanı, Adı - Soyadı

Üye

: Doç. Dr. Nihal Varol

Akademik Ünvanı, Adı - Soyadı (Danışman)

Üye

: Yrd. Doç. Dr. A. Tuba Tuncer

Akademik Ünvanı, Adı - Soyadı

TEŞEKKÜR

Araştırmanın her aşamasında yapıcı eleştirileri ve değerli katkılarıyla bana yol gsteren ve hiç bir zaman yardımını esirgemeyen Prof. Dr. Sayın Mehmet Özyürek'e teőekkürlerim sonsuzdur.

Bireyselleştirilmiş Dikiş Dikme Becerileri Öğretim Materyali'nin hazırlanmasında daha iyi yapmak için düşünce düzeyimi geliştiren Doç. Dr. Nihal Varol'a ve öğretim materyallerinin uygulanması sırasında yardımını esirgemeyen öğretmen arkadaşlarıma teőekkürlerim sonsuzdur.

Ayrıca araştırmanın her aşamasında maddi ve manevi desteklerini hiç bir zaman sirgemeyen anne ve babama, araştırmanın uygulanması boyutunda yardımlarını esirgemeyen ve çocuklarını zamanında getiren ailelere teőekkürü bir borç bilirim.

Ankara, Haziran 1997

Osman ÖZOKÇU

ÖZET

Alt özel sınıfa devam eden ya da bitirmiş olan zihinsel engelli çocukların bu okulların amaçlarını ne denli gerçekleştirdiklerine ilişkin yapılan araştırmalar, öğrencilerin günlük yaşam becerileri, özbakım becerileri, okuma, matematik, hayat bilgisi gibi benzeri disiplin alanlarında yer alan amaçları gerçekleştirmeden okullardan ayrıldıklarını göstermektedir. Öğretilbilir zihinsel engelli çocuklar için varolan okullara devam eden zihinsel engelli çocukların, günlük yaşam becerileriyle ilgili amaçları da çoğunlukla gerçekleştiremedikleri gözlenmektedir.

Öğrencilerin okul programlarında yer alan amaçları gerçekleştirmeleri, onlara sağlanan öğrenim ortamlarının zenginliğine bağlı olmaktadır. Zihinsel engelli öğrencilerin de günlük yaşam becerileri, okuma, matematik gibi benzeri disiplin alanlarında yer alan amaçları gerçekleştirebilmelerinin öğretim ortamında yaşantı zenginliğinin sağlanmasına ve öğretim programının öğelerinde değişiklik yapılmasına bağlı olduğu belirtilmektedir. Bu nedenle, zihinsel engelli öğrenciler için bireyselleştirilmiş beceri öğretim materyalinin hazırlanması ve etkili öğretim tekniklerinin belirlenmesi önem kazanmaktadır.

Bu araştırmada, günlük yaşam becerilerinden dikiş dikme becerilerine yönelik olarak hazırlanan "Model Olma ve Sözel Yönergeyle Sunulan Bireyselleştirilmiş Dikiş Dikme Öğretim Materyali"nin zihin engelli öğrencilerin dikiş dikme becerilerini kazanmalarına yol açıp açmadığını belirlemek amaçlanmıştır.

Araştırmanın deseni, tek - denek deneysel desenlerden dönüşümlü sağaltımlar deseni'dir.

Araştırmanın deneklerini 1995, 1996 Öğretim Yılında Ankara Çağdaş Eğitim ve Uygulama Okulu'na devam eden öğrencilerden "Dikiş Dikme Becerileri Önkoşul

Davranışlarını Belirleme Ölçü Aracı" ndaki dikiş dikme becerisi Önkoşul davranışlarını yerine getiren 12 öğrenciden 8'i oluşturmaktadır.

Araştırma verilerinin toplanabilmesi için, zihin engelli öğrencilerin teğel yapma ve iki delikli düğme dikme becerilerindeki performans düzeylerini belirlemek amacıyla "Dikiş Dikme Becerileri Ölçü Araçları" geliştirilmiş ve her becerinin öğretimi öncesi ve sonrasında olmak üzere üçer kez uygulanmıştır. Öğrencilerin her birinde beceriler "Model Olma ve Sözel Yönerge Yöntemiyle Sunulan Bireyselleştirilmiş Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Materyali" ve "Geleneksel Yöntemle Sunulan Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Materyali" ile dönüşümlü olarak sunulmuştur.

Araştırmada elde edilen verilerin analizinde grafiksel analiz kullanılmıştır.

Araştırmada elde edilen bulgular şu şekildedir.

- " Model Olma, Sözel Yönergeyle Sunulan Bireyselleştirilmiş Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi"nin uygulanmasının her bir öğrencinin teğel yapma ve iki delikli düğme dikme becerilerinin alt amaçlarını gerçekleştirmelerine yol açmada, " Geleneksel Yöntemle Sunulan Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi"nin uygulanmasına göre daha etkili olduğunu göstermektedir.

- " Model Olma, Sözel Yönergeyle Sunulan Bireyselleştirilmiş Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi"nin her bir öğrencinin teğel yapma ve iki delikli düğme dikme becerilerinin alt amaçlarını gerçekleştirmelerine yol açtığı bulunmuştur.

- " Geleneksel Yöntemle Sunulan Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Ünitesinin"nin her bir öğrencinin teğel yapma ve iki delikli düğme dikme becerilerinin alt amaçlarını gerçekleştirmelerine yol açmadığı bulunmuştur.

SUMMARY

The aim of this study, is to determine whether the Individualized Seam Sewing material, presented through Modelling and Verbal Instructions that is prepared up to sewing skills of daily life is efficient to develop sewing skills for mentally retarded students, or not.

The design of the study is "Alternating Treatments Design one of single subjects. The Subjects of the Study were of eight of twelve students, who succeed to do sewing skills preconditional Behaviors in the "Seam Sewing Skills Preconditional Behaviours Determining Measurement Devices" sessions that was presented at the Ankara modern Education and Practice School in the 1995-1996 Education period. For the analysis of the data collected in the research "graphic display" was employed.

In order to collect the data for the research Mending Skill Measurement Devices were developed. These devices were used in three separate sessions before and after teaching the related skills.

The results are as follows:

In this study, it is founded that the practice of "Individualized Seam sewing Skill Teaching Unit" Presented through Modelling and Verbal Instructions is more efficient than "Seam Sewing Skill Teaching Unit presented by Traditional Method" is succeeding to sub-aims of sewing buttons with two holes and coarse sewing (tacking) for each students.

İÇİNDEKİLER

ÖZET	I
TEŞEKKÜR	III

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1. PROBLEM	1
1.2. AMAÇ	3
1.3. ÖNEM	5
1.4. SAYILTILAR	6
1.5. SINIRLILIKLAR	6
1.6. TANIMLAR	6

BÖLÜM II

KAYNAK TARAMASI

2.1. ZİHİN ENGELLİ ÇOCUKLARIN TANILANMASI VE EĞİTİM ORTAMLARINA YERLEŞTİRİLMESİ	8
2.1.1. Tıbbi Tanılama Modeli	8
2.1.2. Eğitsel Tanılama Modeli	9
2.2. ÜLKEMİZDE ZİHİNSEL ENGELLİLER İÇİN VAR OLAN EĞİTİM ORTAMLARI	9
2.2.1. Eğitilebilir Zihinsel Engelli Çocuklar İçin Varolan Eğitim Ortamları.....	10
2.2.1.1. Alt Özel Sınıflar	10
2.2.1.2. Eğitilebilir Çocuklar İlkokulları	10
2.2.1.3. Eğitilebilir Çocuklar İş Okulları	10

2.5. ZİHİNSEL ENGELLİ ÇOCUKLARA	
BECERİ ÖĞRETİMİ İLE İLGİLİ TÜRKİYE'DE VE YURT DIŞINDA	
YAPILAN ARAŞTIRMALAR	21
2.5.1. Yurt Dışında Zihinsel engelli Çocuklara	
Beceri Öğretimiyle İlgili Yapılan Araştırmalar	21
2.5.2. Türkiye'de Zihinsel Engelli Çocuklara	
Beceri Öğretimiyle İlgili Yapılan Araştırmalar	23

BÖLÜM III

YÖNTEM

3.1. ARAŞTIRMA DESENİ	26
3.1.1. Dönüşümlü Sağaltımlar Deseni	26
3.1.1.1. Dönüşümlü Sağaltımlar Desenin genel Özellikleri	27
3.1.1.2. Dönüşümlü Sağaltımlar Deseninde Verilerin Analizi	27
3.1.1.3. Dönüşümlü Sağaltımlar Deseninde Grafiklerin Yorumu.....	28
3.1.2. Araştırmada Dönüşümlü Sağaltımlar Desenin Uygulanması	28
3.2. DENEKLER VE SEÇİMİ	29
3.2.1. Denekler	29
3.2.2. Deneklerin Seçimi	29
3.3. KULLANILAN BİLGİ TOPLAMA ARAÇLARI	30
3.3.1. Dikiş Dikme Becerileri Ön koşul Davranışları	
Ölçü Aracının Geliştirilmesi	30
3.3.2. Dikiş Dikme Becerisi Ölçü Araçlarının Geliştirilmesi	31
3.3.2.1. Tela Kumaşına Teğel Yapma Becerisi Ölçü Aracı	32
3.3.2.2. İki Delikli Düğme Dikme Becerisi Ölçü Aracı	32
3.3.3. Dikiş Dikme Becerileri Ölçü Araçları Kullanma	
Yönergelerinin Geliştirilmesi	33
3.3.4. Dikiş Dikme Ölçü Araçlarının Puanlanması	33

3.3.5. Dikiş Dikme Ölçü Araçlarının Değerlendirilmesi	34
3.3.6. Dikiş Dikme Ölçü Araçlarının Uygulanması	34
3.3.6.1. Beceri Ölçü Araçlarının Öğretim Öncesinde Uygulanması	34
3.3.6.2. Beceri Ölçü Araçlarının Öğretim Sonrasında Uygulanması	34
3.3.7. Öğretim Öncesinde Performans Düzeyinin Belirlenmesi	35
3.4. ÖĞRETİM MATERYALLERİNİN	
HAZIRLANMASI VE GELİŞTİRİLMESİ	36
3.4.1. Model Olma Ve Sözel Yönergeyle Sunulan Bireyselleştirilmiş	
Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Materyali	36
3.4.1.1. Teğel Yapma Becerisi Öğretim Ünitesi	36
3.4.1.2. Düğme Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi	37
3.4.1.3. Öğretim Ünitelerinin Geliştirilmesi	37
3.4.1.4. Öğretim Ünitelerinin Ön Uygulaması	39
3.5. GELENEKSEL YÖNTEME GÖRE DİKİŞ DİKME	
BECERİLERİ ÖĞRETİM MATERYALİ	40
3.5.1. Öğretim Üniteleri	40
3.5.2. Geleneksel Yönteme Göre Dikiş Dikme Becerisi	
Öğretim Ünitelerinin Geliştirilmesi	40
3.5.3. Öğretim Ünitesinin Ön Uygulaması	40
3.6. DENEY SÜRECİ	41
3.6.1. Dikiş Dikme Becerilerinin Öğretim Sırası ve Süresi	41
3.6.1.1. Öğretim Sırası	41
3.6.1.2. Öğretim Süresi	42
3.6.2. Model Olmaya Ve Sözel Yönergeye dayalı Bireyselleştirilmiş	
Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Materyalinin Uygulanması	44
3.6.2.1. Öğretim Öncesi Ve Sonrası Değerlendirme	44
3.6.2.2. Model Olma Ve Sözel Yönergeyle Sunulan Öğretim	
Ünitelerinin Sunulması	44
3.6.2.2.1. Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Ünitesinin	
Model Olma İpucuyla Sunulması	45

3.6.2.2.2. Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Ünitesinin sözel İpucuyla Sunulması.....	46
3.6.2.2.3. Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Ünitesinin Bağımsız Sunulması	47
3.7. GELENEKSEL YÖNTEME GÖRE DİKİŞ DİKME BECERİLERİNİN SUNULMASI	47
3.8. VERİLERİN ANALİZİ	48

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUMLAR

4.1. ZİHİN ENGELLİ ÖĞRENCİLERİN HER BİRİNİN TEĞEL YAPMA VE İKİ DELİKLİ DÜĞME DİKME BECERİSİNİN " MODEL OLMA, SÖZEL İPUCUYLA" VE "GELENEKSEL YÖNTEME GÖRE DİKİŞ DİKME BECERİSİ ÖĞRETİM ÜNİTESİ" İLE YAPILAN ÖĞRETİM SONUCUNDA BECERİLERDE YER ALAN ALT AMAÇLARI GERÇEKLEŞTİRME DÜZEYİNE İLİŞKİN BULGULAR VE YORUMLAR.....	50
4.1.1. Bir Nolu Öğrencinin "Model Olma, Sözel İpucuyla Sunulan Bireyselleştirilmiş Teğel Yapma Becerisi Öğretim Ünitesi" İle "Geleneksel Yöntemle Sunulan İki Delikli Düğme Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi" ile Yapılan Öğretim Sonunda Becerilerin Alt Amaçlarını Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Bulgular ve Yorumlar	51
4.1.2. İki Nolu Öğrencinin "Model Olma, Sözel İpucuyla Sunulan Bireyselleştirilmiş Teğel Yapma Becerisi Öğretim Ünitesi" İle "Geleneksel Yöntemle Sunulan İki Delikli Düğme Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi" ile Yapılan Öğretim Sonunda Becerilerin Alt Amaçlarını Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Bulgular ve Yorumlar	54

4.1.3. Üç Nolu Öğrencinin "Model Olma, Sözel İpucuyla Sunulan Bireyselleştirilmiş Teğel Yapma Becerisi Öğretim Ünitesi" İle "Geleneksel Yöntemle Sunulan İki Delikli Düğme Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi" ile Yapılan Öğretim Sonunda Becerilerin Alt Amaçlarını Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Bulgular ve Yorumlar	57
4.1.4. Dört Nolu Öğrencinin "Model Olma, Sözel İpucuyla Sunulan Bireyselleştirilmiş Teğel Yapma Becerisi Öğretim Ünitesi" İle "Geleneksel Yöntemle Sunulan İki Delikli Düğme Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi" ile Yapılan Öğretim Sonunda Becerilerin Alt Amaçlarını Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Bulgular ve Yorumlar	60
4.1.5. Beş Nolu Öğrencinin "Geleneksel Yöntemle Sunulan Teğel Yapma Becerisi Öğretim Ünitesi" İle "Model Olma Sözel İpucuyla Sunulan İki Delikli Düğme Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi" İle Yapılan Öğretim Sonucunda Teğel Yapma Ve İki Delikli Düğme Dikme Becerisinin Alt Amaçlarını Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Bulgular Ve Yorumlar	63
4.1.6. Altı Nolu Öğrencinin "Geleneksel Yöntemle Sunulan Teğel Yapma Becerisi Öğretim Ünitesi" İle "Model Olma Sözel İpucuyla Sunulan İki Delikli Düğme Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi" İle Yapılan Öğretim Sonucunda Teğel Yapma Ve İki Delikli Düğme Dikme Becerisinin Alt Amaçlarını Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Bulgular Ve Yorumlar	67
4.1.7. Yedi Nolu Öğrencinin "Geleneksel Yöntemle Sunulan Teğel Yapma Becerisi Öğretim Ünitesi" İle "Model Olma Sözel İpucuyla Sunulan İki Delikli Düğme Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi" İle	

Yapılan Öğretim Sonucunda Teğel Yapma Ve İki Delikli Düğme Dikme Becerisinin Alt Amaçlarını Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Bulgular Ve Yorumlar	69
4.1.8. Sekiz Nolu Öğrencinin "Geleneksel Yöntemle Sunulan Teğel Yapma Becerisi Öğretim Ünitesi" İle "Model Olma Sözel İpucuyla Sunulan İki Delikli Düğme Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi" İle Yapılan Öğretim Sonucunda Teğel Yapma Ve İki Delikli Düğme Dikme Becerisinin Alt Amaçlarını Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Bulgular Ve Yorumlar	72
4.2. Dikiş Dikme Becerileri Ön Koşul Davranışlarını Yerine Getiren Zihin Engelli Öğrencilere "Model Olma Sözel Yönergeyle Sunulan Bireyselleştirilmiş Teğel Yapma Ve İki Delikli Düğme Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi" nin Uygulanması. Bu Öğrencilerin Teğel Yapma Ve İki Delikli Düğme Dikme Becerilerinin Alt Amaçlarını Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Bulgular	75
4.2.1. Zihin Engelli Öğrencilere "Model Olma, Sözel Yönergeyle Sunulan Bireyselleştirilmiş Teğel Yapma Becerisi Öğretim Ünitesi"nin Uygulanması Sonucunda Her Bir Öğrencinin Teğel Yapma Becerisinin Alt Amaçlarını Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Bulgular Ve Yorumlar	75
4.2.2. Zihin Engelli Öğrencilere "Model Olma Sözel Yönergeyle Sunulan İki Delikli Düğme Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi"nin Uygulanması Sonucunda Her Bir Öğrencinin İki Delikli Düğme Dikme Becerisinin Alt Amaçlarını gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Bulgular Ve Yorumlar	77
4.3. Teğel Yapma Ve İki Delikli Düğme Dikme Becerilerinde Yer Alan Alt Amaçların Gerçekleştirilmesinde	

"Geleneksel Yöntemle Sunulan Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi" ile Yapılan Öğretimin Zihin Engelli Öğrencilerde Becerinin Alt Amaçlarına Yol Açma Düzeyine İlişkin Bulgular Ve Yorumlar	80
4.3.1. Zihin Engelli Öğrencilere "Geleneksel Yöntemle Sunulan İki Delikli Düğme Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi" nin Uygulanmasının Sonucunda Her Bir Öğrencinin İki Delikli Düğme Dikme Becerisinin Alt Amaçlarını Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Bulgular Ve Yorumlar	80
4.3.2. Zihin Engelli Öğrencilere "Geleneksel Yöntemle Sunulan Teğel Yapma Becerisi Öğretim Ünitesi"nin Uygulanması Sonucunda Her Bir Öğrencinin Teğel Yapma Becerisinin Alt Amaçlarını Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Bulgular Ve Yorumlar	83

BÖLÜM V

ÖZET, YARGI VE ÖNERİLER

5.1. ÖZET	86
5.2. YARGI	88
5.3. ÖNERİLER	90
5.3.1. Eğitim Ve Uygulamaya Yönelik Öneriler	90
5.3.2. İleri Araştırmalara Yönelik Öneriler	91
KAYNAKÇA.....	92
EKLER	97

ÇİZELGELER LİSTESİ:

1- Dikiş Dikme Becerilerinin Her Bir Yönteme Göre Dağılımı	42
2- Haftalık Çalışma Programı	43

GRAFİKLER LİSTESİ

1- Bir Nolu Model Olma Sözel Yönergeyle Sunulan Teğel Yapma Becerisi İle Geleneksel Yöntemle Sunulan İki Delikli Düğme Dikme Becerisinin Öğretimi Sonunda Alt Amaçları Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Grafik	52
2- İki Nolu Model Olma Sözel Yönergeyle Sunulan Teğel Yapma Becerisi İle Geleneksel Yöntemle Sunulan İki Delikli Düğme Dikme Becerisinin Öğretimi Sonunda Alt Amaçları Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Grafik	55
3- Üç Nolu Model Olma Sözel Yönergeyle Sunulan Teğel Yapma Becerisi İle Geleneksel Yöntemle Sunulan İki Delikli Düğme Dikme Becerisinin Öğretimi Sonunda Alt Amaçları Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Grafik	58
4- Dört Nolu Model Olma Sözel Yönergeyle Sunulan Teğel Yapma Becerisi İle Geleneksel Yöntemle Sunulan İki Delikli Düğme Dikme Becerisinin Öğretimi Sonunda Alt Amaçları Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Grafik	61
5- Beş Nolu Öğrencinin Geleneksel Yöntemle Sunulan Teğel Yapma Becerisi İle Model Olma, Sözel Yönergeyle Sunulan İki Delikli Düğme Dikme Becerisinin Öğretimi Sonucunda Alt Amaçları Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Grafik	64
6- Altı Nolu Öğrencinin Geleneksel Yöntemle Sunulan Teğel Yapma Becerisi İle Model Olma, Sözel Yönergeyle	

Sunulan İki Delikli Düğme Dikme Becerisinin Öğretimi Sonucunda Alt Amaçları Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Grafik	67
7- Yedi Nolu Öğrencinin Geleneksel Yöntemle Sunulan Teğel Yapma Becerisi İle Model Olma, Sözel Yönergeyle Sunulan İki Delikli Düğme Dikme Becerisinin Öğretimi Sonucunda Alt Amaçları Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Grafik	70
8- Sekiz Nolu Öğrencinin Geleneksel Yöntemle Sunulan Teğel Yapma Becerisi İle Model Olma, Sözel Yönergeyle Sunulan İki Delikli Düğme Dikme Becerisinin Öğretimi Sonucunda Alt Amaçları Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Grafik	73
9- Her Bir Öğrencinin Model Olma, Sözel Yönerge Yöntemiyle Sunulan Teğel Yapma Becerisinin Öğretimi Sonucunda Becerinin Alt Amaçlarını Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Grafik	76
10- Her Bir Öğrencinin Model Olma, Sözel Yönerge Yöntemiyle Sunulan İki Delikli Düğme Dikme Becerisinin Öğretimi Sonucunda Becerinin Alt Amaçlarını Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Grafik	78
11- Her Bir Öğrencide Geleneksel Yöntemle Sunulan İki Delikli Düğme Dikme Becerisinin Öğretimi Sonucunda Becerinin Alt Amaçlarını Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Grafik	81
12- Her Bir Öğrencide Geleneksel Yöntemle Sunulan Teğel Yapma Becerisinin Öğretimi Sonucunda Becerinin Alt Amaçlarını Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Grafik	84

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1-PROBLEM

Normal ya da engelli çocukların bağımsızlığa adım atmaları, onların özbakım becerilerini kazanmalarıyla başlamaktadır. (Özyürek 1986). Yemek yeme, giyinme, tuvalet yapma becerileri gibi temel özbakım becerilerinin kazanılmasını, diş fırçalama, banyo yapma, burun temizliği gibi daha karmaşık öz bakım becerilerinin kazanılması izlemektedir. Temel ve karmaşık öz-bakım becerileri kazanıldıktan sonra, günlük yaşam becerilerinin kazanıldığı görülmektedir. (Snell 1983; Özyürek 1986).

Günlük yaşam becerileri, yiyecek hazırlama, depolama, yerleştirme, temizlik yapma, elbise yıkama, ütüleme, düğme dikme, sökük tamir etme gibi ev içinde yaşam için gerekli becerileri içerir. Ev dışında ise; seyahat etme, satın alma, doktora gitme, marketten yararlanma gibi, yaşamı sürdürebilmek için gerekli olan bütün işlevler ve ayrıca postane, banka gibi toplum kaynaklarını kullanmayı içermektedir. (Snell 1983).

Normal çocuklar, varolan eğitim olanaklarından yararlanarak ya da anne, baba ve arkadaşlarını model alarak bu günlük yaşam becerilerini kazanabilmektedirler(Vuran, 1989) Ancak engelli çocukların günlük yaşam becerilerini kazanabilmeleri özel bir takım düzenlemeleri gerekmektedir. (Varol 1992).

Normal çocuklar gibi, engelli çocuklarında topluma katılma ve kabulleri, günlük yaşamda yer alan bu becerileri yerine getirmelerine bağlıdır. (Özyürek, 1986).

Ülkemizde MEB'na bağlı rehberlik ve araştırma merkezlerinde uygulanan testler sonucunda elde edilen zeka bölümü puanlarına göre, zihinsel engelli öğrenciler gruplanmakta ve bu gruplama göre okul ve sınıflara yerleşmektedir. Zeka bölümü 25-44

arasındaki öğretilbilir zihinsel engelli çocuklar Anaokulu, Eğitim Uygulama Okulu ve Mesleki Eğitim Merkezleri'ne; yerleştirilmektedirler. (MEB 1991). Öğretilbilir düzeydeki zihinsel engelli çocukların kabul ettiği Anaokulu, Eğitim Uygulama Okulu ve Mesleki Eğitim Merkezleri'ne 4 ile 18 yaş arasındaki zihinsel engelli çocuklar devam etmektedir. Bu okullarda öğretim çalışmaları, MEB tarafından hazırlanan Öğretilbilir Çocuklar Taslak Programı'na göre yürütülmektedir(MEB 1990) . Bu program incelendiğinde hayat bilgisi, matematik, dil eğitimi, müzik, resim-iş, beden eğitimi gibi disiplin alanlarının yanı sıra, öz-bakım ve günlük yaşam becerilerinin yer aldığı görülmektedir. Öğrencilerin programdaki amaçları gerçekleştirebilmeleri için, bu becerileri öğrenmeleri gerektiği anlaşılmaktadır.

Ancak, öğretmenlerin varolan programı uygulamak zorunda oldukları ve her bir çocuğun her bir beceriyle ilgili olarak performans düzeyini belirleme ve mevcut programı bireyselleştirerek uygulama çalışmalarına yer vermede, ödülleri kullanmada, amaçları belirlemede ve değerlendirmede güçlükleri olduğu izlenimi edinilmektedir. (Varol 1992). Alt özel sınıfa devam eden ya da bitirmekte olan zihinsel engelli çocukların, bu okulların amaçlarını ne denli gerçekleştirdiklerine ilişkin yapılan araştırmalarda, öğrencilerin programın amaçlarını gerçekleştiremeden okullardan ayrıldıkları bulunmuştur. (Eripek 1987; Gürsel 1993). Öznel gözlemler sonucunda, öğretilbilir zihinsel engelli çocukların da günlük yaşam becerileriyle ilgili amaçları çoğunlukla gerçekleştiremedikleri gözlenmektedir.

Zihinsel engelli çocuklar, yaşları normal çocuklarıdan bilişsel, psikomotor, dil, özbakım ve günlük yaşam becerilerinde daha düşük performans göstermektedirler (Özyürek 1983; Snell 1983). Anne-baba ve çevrenin olumsuz tutumları ve sistemli yaşantıların sağlanamaması, zihinsel engelli çocukların günlük yaşam becerilerini kazanmalarını etkileyebilmekte ve geciktirebilmektedir (Snell 1983; Varol, 1992). Ayrıca zihinsel engelli çocuklar, okul öncesi ve ilkökul düzeyinde yeteri kadar öğrenme fırsatlarından yararlanamamaktadırlar. Zihinsel engelli çocukların, bir takım beceri ve davranışları öğrenememeleri, yaygın bir kanı olarak onların engellerine bağlanmaktadır. (Özyürek 1986).

Ancak bazıları tarafından davranış ve becerileri öğrenememelerinin nedeni zihinsel engellerine bağlanmak yerine, yaşamları boyunca onlara kazandırılan davranış biçimleri ve hazırlanan ortamların zenginliği ile açıklanmaktadır (Özyürek 1983). Davranışı yaşantılar ve öğretim ortamlarının zenginliği ile açıklayan bu düşünceyle, çocukların davranışlarının değiştirilebileceği kabul edilebilmektedir. (Özyürek 1988).

Öğretim programı öğrencilerin performans düzeyine göre belirlenir ve yazılırsa, amaçlara göre belirlenir ve yazılırsa, amaçlara göre içerik düzenlenip, öğretim uygulamaları sırasında daha çok ödüllere yer verilirse, zihinsel engelli çocukların günlük yaşam becerilerini kazanabilmelerinin sağlanabileceği düşünülmektedir.

Bu nedenle bu araştırmada dikiş dikme becerilerine yönelik olarak hazırlanan "Model Olma Sözel İpucuyla Sunulan Bireyselleştirilmiş Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Materyali" zihinsel engelli öğrencilerin dikiş dikme becerilerini kazanmalarına yol açacak mıdır? Sorusuna yanıt aranacaktır.

1.2. AMAÇ

Bu araştırmanın genel amacı, dikiş dikme becerisi önkoşul davranışlarını yerine getiren zihin engelli öğrencilere "Model Olma Sözel İpucuyla Sunulan Bireyselleştirilmiş Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Materyali" ve "Geleneksel Yöntemle Sunulan Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Materyali"nin uygulanmasının dikiş dikme becerileriyle ilgili alt amaçların gerçekleştirilmesine yol açıp açmadığını belirlemektir. Bunu genel amacı değerlendirmek için aşağıdaki sorulara yer verilmiştir.

1.2.1. Dikiş dikme becerileri önkoşul davranışlarını yerine getiren zihin engelli öğrencilere "Model Olma ve Sözel İpucuyla Sunulan Bireyselleştirilmiş Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Materyali" ve "Geleneksel Yöntemle Sunulan Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Materyali"nin uygulanması, her bir öğrencinin teğel yapma ve iki delikli düğme dikme becerilerinin alt amaçlarını bu uygulamaların hangisi daha fazla alt amacın gerçekleştirilmesine yol açmakta mıdır?

1.2.2. Dikiş dikme becerisi ön koşul davranışlarını yerine getiren zihin engelli öğrencilere "Model Olma Sözel İpucuyla Sunulan Bireyselleştirilmiş Teğel Yapma ve İki Delikli Düğme Dikme Becerileri Öğretim Materyali"nin uygulanması bu öğrencilerin teğel yapma ve iki delikli düğme dikme becerilerinin alt amaçlarını gerçekleştirmesine yol açmakta mıdır?

1.2.3. Dikiş dikme becerileri ön koşul davranışlarını yerine getiren zihin engelli öğrencilerin "Geleneksel Yöntemle Sunulan Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Materyali"nin uygulanması, bu öğrencilerin teğel yapma ve iki delikli düğme dikme becerilerinin alt amaçlarını gerçekleştirmesine yol açmakta mıdır?

1.3. ÖNEM

Bu araştırmada, bağımsız olarak kendi kişisel idare ve kişisel bakımıyla ilgili davranışların kazanılması için gerekli olan teğel yapma ve düğme dikme becerilerinde, dikiş dikme becerisi ön koşul davranışlarına sahip zihin engelli öğrencilerin becerilerdeki performans düzeyi dikkate alınarak hazırlanan Model Olmaya ve Sözel İpucuyla Sunulan Bireyselleştirilmiş Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Materyali" nin dikiş dikme becerilerinin gerçekleştirilmesindeki etkisi belirlenmeye çalışılmaktadır.

Ülkemizde Öğretilebilir Çocuklar Okulunda günlük yaşam becerilerinin kazandırılmasına yönelik yapılan öğretim sistemli bir Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Materyaline dönüştürülemediği. Bu araştırma dikiş dikme becerilerine yönelik çalışmaların sistemli bir "Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Materyali" haline dönüşmesi ve bu alanda yapılan çalışmaların gelişmesi ve yaygınlaşmasına olanak sağlanması bakımından önemli olabilir.

Ayrıca oluşturulan "Öğretim Materyali" nin zihinsel engelli çocukların bulunduğu ilköğretim düzeyindeki öğretim kurumlarında uygulanan günlük yaşam becerileri öğretim

programlarının hazırlanmasına yönelik çalışmalara ve diğer günlük yaşam becerileri öğretim programlarının hazırlanmasına ve uygulanmasına yönelik çalışmalara katkı getireceği düşünülmektedir.

Diğer yandan zihin engelli çocuğa sahip ailelerin günlük yaşam becerilerine yönelik olumlu tutum ve davranış geliştirmelerinde özellikle öğretime nereden başlanacağı, hangi ipuçlarının kullanılacağı ve nasıl bir sıra izleneceği gibi davranışların ailelere yerleşmesinde hazırlanan öğretim materyallerinin etkili olacağı düşünülmektedir.

1.4.SAYILTILAR

1- Dikiş dikme becerisi öğretimi için, deneklerin dikiş dikme becerileri ön-koşul davranışlarını göstermeleri yeterli görülmüştür. Bu nedenle 12-15 yaşları arasında olmaları, teğel yapma ve düğme dikme becerilerini kazanmalarını etkilemeyecektir.

2- Teğel yapma ve düğme dikme becerilerinin bağımsız olarak gerçekleştirilebilmesi için, model olma ve sözel ipuçlarının en fazla üçer aşamada geri çekilmesi yeterlidir.

1.5. SINIRLILIKLAR

Bu araştırma;

1- Ankara Çağdaş Eğitim ve Uygulama Okulu ünite iki sınıflarına devam eden ve dikiş dikme becerisi ön koşul davranışlarını yerine getiren 4 kız 4 erkek 8 öğrenci ile

2- Altı haftalık öğretim süresi ile,

3- Teğel Yapma ve iki delikli düğme dikme becerileri ile,

4- Her bir teğel yapma ve iki delikli düğme dikme becerisinin öğretimi için ayrılan süre yedi oturumla sınırlıdır.

1.6. TANIMLAR

Zihinsel Engelli: Zihinsel işlevlerde önemli derecede normal altında olma ve bunun yanı sıra uyumsal beceri alanlarından (iletişim, özbakım, ev yaşamı, sosyal beceriler, toplumsal yararlılık, kendini yönetme, sağlık ve güvenlik, işlevsel akademik beceriler, boş zaman ve iş) iki yada daha çoğunda sınırlılıklar gösterme durumudur. (Eripek 1996).

Günlük Yaşam Becerileri: Bireyin içinde yaşadığı toplumda, toplum kaynaklarını kendi ihtiyacına göre kullanması, ev ve kişisel bağımsızlığını devam ettirmesi, başarılı şekilde yaşamını sürdürmesi için gerekli olan becerilerdir . (Snell 1983). Bu araştırmada, günlük yaşam becerilerinden düğme dikme ve teğel yapma becerileri ele alınmıştır.

Bireyselleştirilmiş Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Materyali: Zihin engelli öğrencilere dikiş dikme becerilerinin öğretimi için, öğrencilerin dikiş dikme becerilerindeki performans düzeylerini belirlemeye hizmet eden dikiş dikme becerileri ölçü araçları, dikiş dikme becerileri kullanma yönergeleri, amaçlar ve performans düzeyine göre oluşturulan dikiş dikme becerileri öğretim ünitelerinden oluşan materyalidir.

Tela Kumaşına Teğel Yapma Becerisi: Bu araştırmada iplik geçirilmiş iğneyi kullanarak bağımsız olarak tela kumaşına teğel yapmasını kapsamaktadır.

İki Delikli Büyük Boy Palto Düğmesini Dikme Becerisi: Bu araştırmada öğrencinin iplik geçirilmiş iğne ile, tela kumaşına iki delikli büyük boy palto düğmesini bağımsız olarak dikmesini kapsamaktadır.

Performans Düzeyi: Belli bir beceri yada kavramla ilgili olarak öğrencinin gerçekleştirebildiği davranışlardır(Özyürek 1988; Varol, 1992)

Beceri Analizi: Beceri analizi, bir beceriyi daha küçük alt basamaklara ayırma işidir. (Özyürek 1988).

Model Olma: Amaçlanan davranışın, öğretmen tarafından sözel olarak açıklanarak, nasıl yapıldığının gösterilmesi sürecidir. (Snell 1983).

Sözel İpucu: Öğretmenin, öğrenciden yapmasını istediği davranışı, sözel olarak ifade etmesidir(Swanson ve Reinert 1984, Carr ve Colins 1992).

Beceriye Bağımsız Gerçekleştirme: Öğrencinin bir beceriyi, beceriyle ilgili yönerge verildiğinde gerçekleştirmesidir.

BÖLÜM II

KAYNAK TARAMASI

Bu araştırmada, düğme dikme becerisi ön koşul davranışlarını yerine getiren zihinsel engelli öğrencilere “Model Olma ve Sözel İpucuyla Sunulan Bireyselleştirilmiş Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Materyali” ile yapılan öğretim uygulamasının, öğrencilerin teğel yapma ve iki delikli düğme dikme becerilerinin alt amaçlarını gerçekteştirmelerine yol açıp açmadığının belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Araştırmanın bu bölümünde zihinsel engelli çocukların tanılanması ve eğitim ortamlarına yerleştirilmesi, ülkemizde zihinsel engelliler için varolan eğitim ortamları, bireyselleştirilmiş beceri öğretimi ile ilgili Türkiye’de ve yurtdışında yapılan araştırmalara yer verilmiştir.

2.1- ZİHİNSEL ENGELLİ ÇOCUKLARIN TANILANMASI VE EĞİTİM ORTAMLARINA YERLEŞTİRİLMESİ

Zihinsel engelli öğrencilerin özel eğitim hizmetlerinden yararlanabilmesi için , öncelikle tanılanmaları gerekmektedir. Zihinsel engelli öğrenciler tanıldıktan sonra, özel eğitim hizmetleri sağlanmakta ve bu eğitim hizmetlerinin niteliğini de tanılama belirlemektedir. (Özyürek, 1985; Varol, 1992)

2.1.1- Tıbbi Tanılama Modeli

Tıbbi tanılama modeli, tıbbi verilerin ve psikometrik ölçümlerin esas alındığı tanılama modelidir. Bu modele göre tanılamada, zedelenmenin oluş zamanı, yeri, derecesi ve özürün nasıl bir gelişme göstereceğine ilişkin veriler üzerinde durulmaktadır. Bu modele göre, çocuğun zihinsel işlevlerde geri olduğu onaylanmakta ve mevcut olan özel eğitim kurumlarına yerleştirilmekte veya yerleştirilememektedir. (Varol 1992).

Zihinsel engelli çocukları, sadece tıbbi verilere ve psikometrik ölçümlere göre tanılama ve eğitim kurumlarına yerleştirme, eğitim önlem ve düzenlemeleri açısından yetersiz kalabilmektedir (Özyürek 1985). Aynı zeka bölümüne sahip olan öğrenciler,

beceri ve kavramlarda göstermiş oldukları performans bakımından farklılıklar gösterebilmektedir. Ülkemizde zihinsel engelli çocuklar sadece tıbbi verilere ve psikometrik ölçümlere göre tanılanmakta ve eğitim kurumlarına yerleştirilmektedirler. Bu nedenle özel verebilmek için bilişsel, dil ve psikomotor özelliklerini belirlemeye yönelik tanılamalara da gerek duyulabilmektedir. (Gürsel 1993).

2.1.2- Eğitsel Tanılama Modeli

Eğitsel tanılama modeli, tıbbi ve psikometrik verilerin toplanmasına ek olarak, yetersizliğin eğitim süreçlerini etkilemesi ve çocuğun bilişsel, duyuşsal ve eğitsel performans düzeylerine ilişkin bilgilerin toplanmasını içerir. Öğrencinin eğitsel değerlendirilmesinde gözlem ve ölçüt bağımlı testlerden yararlanır. Beceri, kavram ve ünite analizlerinden yararlanılarak hazırlanan ölçüt bağımlı testlerde öğrencilerin bu beceri, kavram ve ünitelerdeki performans düzeyi belirlenir. (Snell 1983; Öyürek 1985).

Öğrencilerin performans düzeyine ilişkin elde edilen verilere göre de söz konusu beceri, kavram ve ünite ile ilgili davranışları değerlendirebilmektedir. (Varol 1992; Gürsel 1993).

Bu veriler, zihinsel engelli çocuk için nasıl ve nerede eğitim ortamı oluşturulacağına, hangi araçların kullanılabilmesine ve ne tür bir eğitim programına alınması gerektiğine hizmet edebilmektedir. (Mandell ve Gold 1984; Özyürek 1985; Varol 1992).

2.2- ÜLKEMİZDE ZİHİNSEL ENGELLİLER İÇİN VAR OLAN EĞİTİM ORTAMLARI

Araştırma öğretilebilir zihinsel engelli olarak adlandırılan çocuklarla yapıldığından, bu bölümde eğitilebilir zihinsel engelli, öğretilebilir zihinsel engelli olarak sınıflandırılan zihinsel engeli çocuklar için var olan eğitim ortamlarıyla ilgili açıklamalar bulunmaktadır.

2.2.1- Eğitilebilir Zihinsel Engelli Çocuklar ve Varolan Eğitim Ortamları

Zeka bölümü çeşitli ölçeklerde, sürekli olarak 45-75 arasında olan çocuklar, “eğitilebilir zihinsel engelli” olarak tanımlanmaktadır (MEB 1991). Ülkemizde eğitilebilir zihinsel engelli çocuklar için var olan özel eğitim ortamları “alt özel sınıf” , “eğitilebilir çocuklar ilkokulu” ve “eğitilebilir çocuklar iş okulları”dır. (Varol 1996).

2.2.1.1- Alt Özel Sınıflar

Alt özel sınıflar, normal ilkokul sistemi içinde yer alan sınıflardır (MEB 1991). Bu sınıfların açılması, öğrenci seçimi, yerleştirilmesi ve öğretim etkinliklerinin izlenmesi görevi rehberlik ve araştırma merkezleri tarafından yerine getirilmektedir. (MEB 1991). Ülkemizde 733 alt özel sınıf bulunmaktadır. (Özsoy 1989, MEB 1993, Varol 1996).

Alt özel sınıflar, ilkokul düzeyinde birleştirilmiş sınıf özelliğine göre eğitim ve öğretimlerini sürdürmektedir. Alt özel sınıflarda Milli Eğitim Bakanlığı’na hazırlanmış olan Eğitilebilir Çocuklar İlkokulu Programı uygulanmaktadır. (MEB 1991). Alt özel sınıflarda bulunan öğrenciler için Eğitilebilir Çocuklar İlkokul Programının öngördüğü kavram ve beceriler, normal ilkokul programları için hazırlanmış olan ders kitapları ve öğretim materyali esas alınarak gerçekleştirilmeye çalışılmaktadır. (Gürsel 1993). Alt özel sınıfların sorumluluğunu, çoğunlukla iki yıllık sınıf öğretmenliği ve kısa süreli genel özel eğitimle ilgili hizmet içi eğitim almış öğretmenler üstlenmektedir. (MEB 1991; Varol 1996).

2.2.1.2- Eğitilebilir Çocuklar İlkokulları

Eğitilebilir Çocuklar İlkokulu’nda, zihinsel engelli çocuklara ilkokul düzeyinde eğitim verilmesi amaçlanmaktadır. Bu okullarda da, Eğitilebilir Çocuklar İlkokulu Programı uygulanmaktadır . (MEB 1991). Milli Eğitim Bakanlığı’na açılmış üç eğitilebilir çocuklar ilkokulu bulunmaktadır. (MEB 1993). İlkokuldan mezun olan zihinsel engelli çocuklara ilkokul diploması verilerek, buldukları bölgelerde açılan Eğitilebilir Çocuklar İş Okullarında öğrenimlerini sürdürmeleri sağlanmaktadır. (MEB 1991).

2.2.1.3- Eğitilebilir Çocuklar İş Okulları

Eğitilebilir çocuklar iş okulları, ilkokul öğrenimlerini tamamlayan eğitilebilir zihinsel engeli öğrencilere, iş ve meslek kazandırmayı amaçlayan okullardır. Ülkemizde tamamı gündüzlü 17 eğitilebilir çocuklar iş okulu (meslek okulu) bulunmaktadır (MEB 1993). Eğitilebilir çocuklar iş okullarında “Eğitilebilir Çocuklar İş Okulu Programı” uygulanmaktadır. Bu program Eğitilebilir Zihinsel Engelli Çocuklar Programı’na dayalı olarak hazırlanmıştır. İlköğretimlerini tamamlayıp bu okullara gelen zihinsel engelli öğrenciler iş ve mesleğe hazırlanmak, bilgi ve becerilerini artırmak amacıyla dört yıllık bir öğrenimden yararlanmaktadırlar. (MEB 1990). Öğretim programı, akademik eğitim ve iş eğitimi ağırlıklıdır. (DPT 1992). Bu programların çocukların düzeylerine göre ağır olduğu, öğretmenlerin programı öğrencilerin düzeyine indirmekte güçlük çektikleri , programın amaçlarına uygun araç-gereci sağlayamadıkları ifade edilmektedir (MEB 1991; Gürsel 1993; Varol 1996).

2.2.2- Öğretilen Zihinsel Engelli Çocuklar ve Varolan Eğitim Ortamları

Zeka bölümü çeşitli ölçeklerde, 25-44 arasında olup, sağlık kurumları ile iş birliği yaparak gerçekleştirilecek özel eğitim ve rehabilitasyona gereksinimi olan çocuklar, “öğretilen zihinsel engelli” olarak tanımlanmaktadır. (MEB 1991). Ülkemizde öğretilen zihinsel engelli çocuklar için varolan eğitim ortamları, “alt özel sınıf” ve “öğretilen çocuklar okulu” dur. (Varol 1996).

2.2.2.1- Alt Özel Sınıflar

Öğretilen zihinsel engelli çocuklar için varolan alt özel sınıflar, normal ilkokul sistemi içinde yer alan sınıflardır. Bu sınıflara öğrenci seçimi, yerleştirilmesi ve öğretim etkinliklerinin izlenmesi çalışmaları rehberlik ve araştırma merkezleri tarafından yapılmaktadır. (MEB 1991). Ülkemizde 13 alt özel sınıfta, 75000 öğretilen zihinsel engelli çocuktan 46 sı eğitilebilmektedir. (Öz soy 1989; MEB1993; Varol 1996).

2.2.2.2- Öğretilebilir Çocuklar Okulu

Öğretilebilir zihinsel engelli öğrencilerin yarım gün devam ettikleri bir özel eğitim kurumudur (DPT 1992). Öğretilebilir çocuklar okulları 1993 den bu yana eğitim ve uygulama okulları olarak adlandırılmaktadır. (MEB 1993). Öğretilebilir çocuklar okulları, zihinsel engelli çocuklara okul öncesi düzeyde sosyal, bilişsel , psikomotor ve öz bakım alanında eğitim vermeyi amaçlamaktadır. (DPT 1992). Bu okullara öğrenci seçimi, yerleştirilmesi ve öğretim etkinliklerinin izlenmesi çalışmaları rehberlik ve araştırma merkezleri tarafından yapılmaktadır. (MEB 1991; Varol 1992).

Öğretim süresi, özbakım 1-2, ünite 1-2 ve iş eğitimi programları olmak üzere 5 yıl olup, öğrenciler gelişim düzeylerine ve yaşlarına göre öğretmenler kurulu kararı ile sınıflardan birine yerleştirilmektedir. (DPT 1992).

Öğrenciler bir programı en çok üç yılda tamamlayabilmektedirler. Ancak 18 yaşında okuldan ayrılmaları gerekmektedir. (MEB 1992; Varol 1996). Öğretilebilir Çocuklar Okullarında Milli Eğitim Bakanlığınca hazırlanan Öğretilebilir Çocuklar Okulu Taslak Programı uygulanmaktadır. Bu programda hayat bilgisi, dil eğitimi ve matematik gibi dersler yer almaktadır. Her derste öğrencilere kazandırılacak amaçlar ve davranışlar belirtilmiş, öğretim yöntemi ve değerlendirme etkinlikleri öğretmene bırakılmıştır. (MEB 1990).

Öğretilebilir zihinsel engelli çocuklar için varolan eğitim ortamları arasında, bazı okul ve dernekler tarafından açılmış okullar ve bazı üniversitelerde birimler bulunmaktadır.

2.3- BİREYSELLEŞTİRİLMİŞ BECERİ ÖĞRETİM MATERYALİ

GELİŞTİRME

Araştırmada model olma ve sözel ipucuyla sunulan bireyselleştirilmiş beceri ğretim materyali, geliştirilmesi nedeniyle, bu bölümde bireyselleştirilmiş ğretim materyalinin geliştirilmesiyle ilgili açıklamalar bulunmaktadır.

Bireyselleştirilmiş beceri ğretim materyali öğrencinin performans düzeyi dikkate alınarak hazırlanan uzun ve kısa dönemli amaçlar, ğretim amaçları ve ğretim planlarının bulunduğu ğretim materyalidir. Bireyselleştirilmiş beceri ğretim materyali geliştirmenin ğgeleri ölçüt bağımlı ölçü araçlarının hazırlanması, öğrencinin performans düzeyinin belirlenmesi, performans düzeyine göre uzun ve kısa dönemli amaçlar ve ğretim amaçlarının oluşturulması, ğretim amaçlarına göre ğretim planlarının hazırlanması ve öğretimin değerlendirilmesi aşamalarından oluşmaktadır. (Thiagarajan 1974; Snell 1983; zyrek 1988; Grsel 1993).

2.3.1- Ölçüt Bağımlı l Araçlarının Hazırlanması

Ölçüt bağımlı ölçü araçları, öğrencinin ğretim amaçlarını gerçekleştirip gerekleştirmedini değerlendirmeye yöneliktir. (Thiagarajan 1974; zyrek 1986; Varol 1992). l araçları, ğretim öncesinde öğrencinin bir kavram ya da becerideki düzeyini belirlemek, ğretim sırasında öğrencinin gösterdiği ilerlemeleri kaydetmek ve ğretim sonunda öğrencinin ğretim amaçlarını gerçekleştirme düzeyini belirlemek amacıyla kullanılır. (Thiagarajan 1974; Mandell ve Gold 1984; Varol 1992; Grsel 1993).

Beceri için ölçüt bağımlı ölçü aracı hazırlanırken, öncelikle ele alınan becerinin analizi yapılır. Beceri analizi, bir beceriyi daha küçük alt basamaklara ayırma işidir. Beceri analizinde yer alan basamakları belirlemek için, iki yol izlenebilir. Birinci yol, ele alınan becerinin bellekten analiz edilerek basamakların sıralanmasıdır. İkinci yol ise, ele alınan becerinin bizzat gerçekleştirilerek sıralanmasıdır. (zyrek 1988). Becerinin basamakları, yapılış sırasına göre önce yapılandan sonra yapılandan doğru sıraya konur,

Ölçüt bağımlı ölçü araçları bildirimler, ölçüt ve sorular bölümünden oluşur. Analizi yapılan becerinin basamakları, ölçü aracının bildirimler bölümünü oluştururlar.

Ölçüt belirlenir. Ölçüt bağımlı ölçü aracının sorular bölümü, performans düzeyinin belirlenmesinde ölçüt bağımlı ölçü aracının sorular bölümünde sadece beceriyle ilgili ana yönerge yer alır ve bağımsız sütunu bulunur. Çoklu fırsat yöntemiyle performans düzeyinin belirlenmesinde, ölçüt bağımlı ölçü aracının sorular bölümünde bağımsız, sözel ipucu, model olma sütunları bulunur. (Varol 1996).

2.3.2- Öğrencinin Performans Düzeyinin Belirlenmesi

Performans düzeyinin belirlenmesi, ölçüt bağımlı ölçü araçlarının kullanılmasını gerektirir. Beceri ve kavram analizine dayalı olarak hazırlanan ölçüt bağımlı ölçü araçlarında yer alan her bildirim için düzenlenen sorular öğrenciye sorularak doğru ve yanlış tepkileri kaydedilerek, öğrencinin performans düzeyi belirlenir. (Gürsel 1993).

2.3.2.1- Öğrencinin Becerideki Performans Düzeyinin Tekli Fırsat Yöntemine Göre Belirlenmesi

Tek fırsat yöntemiyle performans düzeyi belirlemenin amacı, öğrencinin becerinin ne kadarını bağımsız olarak gerçekleştirdiğini saptamaktır. (Snell 1983; Varol 1996). Tek fırsat yönteminde, öğretmen öğrenciye beceriyle ilgili ana yönergeyi verir. Öğrencinin bağımsız olarak gerçekleştirdiği basamaklar, ölçüt bağımlı ölçü aracında ilgili basamağın karşısına doğru olarak kayıt edilir. Öğrencinin bağımsız olarak gerçekleştiremediği ya da hatalı yaptığı basamaklar, ölçüt bağımlı ölçü aracında ilgili basamağın karşısına yanlış olarak kayıt edilir. Öğrencinin doğru ve yanlış tepkilerine nötr kalınır. Tek fırsat yöntemi, öğrencinin hangi ipuçları verildiğinde beceri basamaklarını gerçekleştirebildiği konusunda öğretime yönelik bir bilgi vermemektedir. (Varol 1996).

Araştırmada, becerideki düzeyin belirlenmesinde tek fırsat yöntemi kullanılmıştır.

2.3.2.2- Öğrencinin Becerideki Performans Düzeyinin Çoklu Fırsat Yöntemine Göre Belirlenmesi

Çoklu fırsat yöntemiyle performans düzeyi belirlemenin amacı, öğrencinin becerinin her bir basamağını hangi ipucu kullanıldığında gerçekleştirdiğini ya da bağımsız olarak

gerçekleştirip gerçekleştirmediğini saptamaktır. (Snell 1983). Bunu saptamak için, sorular bölümünde bağımsız, sözel ipucu, model olma ve fiziksel yardım sütunları bulunan ölçüt bağımlı ölçü araçları kullanılır. Çoklu fırsat yönteminde, öğretmen öğrencinin performansını belirlemeden önce ortam düzenlenir. Öğretmen öğrencinin kullandığı eli tarafında, öğrencinin yanında bir sandalyeye oturur daha sonra öğretmen öğrenciye beceri ile ilgili ana yönergeyi verir. Öğrencinin bağımsız gerçekleştirdiği basamaklar ölçü aracında bağımsız sütununa kaydedilir. Öğrenci beceri basamağının bağımsız olarak yapamaz veya hatalı yaparsa durdurulur ve öğretmen o beceri basamağıyla ilgili sözel ipucu verir. Öğrenci sözel ipucu verildiğinde o beceri basamağını yaparsa ölçüt bağımlı ölçü aracının sözel ipucu sütununa kaydedilir. Öğrenci öğretmen tarafından sözel ipucu verildiğinde de o beceri basamağını gerçekleştiremezse, öğretmen bu beceri basamağını kendi önündeki materyallerle açıklayarak yapar ve öğrenciden de yapmasını ister. Öğrenci bu sefer beceriyi yaparsa ölçü aracında model olma sütununa kaydedilir. Öğrenci model olduğunda da beceriyi gerçekleştiremezse bu sefer ölçüt bağımlı ölçü aracının fiziksel yardım sütununa kaydedilir. Ancak fiziksel yardımda bulunarak beceri yaptırılmaya çalışılmaz. Öğrencinin izleyen basamakları bağımsız olarak gerçekleştirmesine olanak sağlamak için "devam et" denir ve bir iki saniye beklenir. Aynı süreçle izleyen basamaklar için performans alımına devam edilir. Öğrencinin doğru - yanlış tepkilerine nötr kalınır. (Varol 1996).

2.3.3.1- Tek Fırsat Yöntemine Göre Performans Düzeyi

Belirlendiğinde Alt Amaçların Oluşturulması

Tek fırsat yöntemine göre öğrencinin becerideki performans düzeyi belirlenmişse, performans düzeyiyle uzun dönemli amaç arasındaki alt amaçların oluşturulmasında iki farklı sıra izlenebilir. Eğer öğrenci becerinin basamaklarının yarısından çoğunu bağımsız olarak gerçekleştiremediği beceri basamaklarıyla ilgili ilk alt amaçların “fiziksel yardım kullanıldığında yapar” şeklinde konulması uygun olmaktadır. Bu beceri basamağı için konulacak diğer alt amaçlar “öğrenci sözel ipucu verildiğinde yapar” ve bağımsız olarak yapar şeklinde sıra izlemektedir. Eğer öğrenci taklit etme becerilerine sahipse, öğrencinin bağımsız olarak gerçekleştiremediği basamaklar için alt amaçların “öğrenci model

olduğunda yapar”, “öğrenci sözel ipucu verildiğinde yapar” ve “öğrenci bağımsız olarak yapar” şeklinde sıra izlemesi uygunluk göstermektedir. (Varol 1996).

2.3.3.2- Çoklu Fırsat Yöntemine Göre Performans Düzeyi Belirlendiğinde Alt Amaçların Oluşturulması

Çoklu fırsat yöntemine göre öğrencinin performans düzeyi belirlenmişse, performans düzeyiyle uzun dönemli amaç arasındaki alt amaçlar, öğrencinin her bir beceri basamağındaki performans düzeyine göre oluşturulur. Öğrencinin bir beceri basamağındaki performans düzeyi “fiziksel yardımla yapıyor” şeklindeyse, bu beceri basamağı için alt amaçların sırası için “öğrenci fiziksel yardımla yapar”, “öğrenci sözel ipucu verildiğinde yapar” ve “öğrenci bağımsız olarak yapar” şeklinde bir sıra izlemektedir. Öğrencinin bir beceri basamağındaki performans düzeyi “model olduğunda yapıyor” şeklindeyse, bu beceri basamağı için alt amaçların sırası “öğrenci model olduğunda yapar”, “öğrenci sözel ipucu verildiğinde yapar” ve “öğrenci bağımsız olarak yapar” şeklinde bir sıra izlemektedir. Eğer öğrencinin bir beceri basamağındaki performans düzeyi “sözel ipucu verildiğinde yapıyor” şeklindeyse, bu beceri basamağı için alt amaçlar “öğrenci sözel ipucu verildiğinde yapar” ve “öğrenci bağımsız olarak yapar” şeklinde oluşturulmaktadır. (Varol 1996).

Amaçlar davranışsal amaç niteliğinde, öğrencinin hangi davranışı, hangi durum ve koşullarda ve hangi düzeyde yapacağını ifade etmelidir. Yani, amaçlar gözlenebilir ve ölçülebilir terimlerle yazılmalıdır. (Özyürek 1986).

2.3.4 Amaçların Düzenlenmesi

Beceri öğretim materyalinin hazırlanmasında -, öğrencinin beceride performans düzeyinin belirlenmesini uzun dönemli amacın saptanması ve daha sonra kısa dönemli amaçlar ve bu kısa dönemli amaçlara ulaşacak şekilde alt amaçların düzenlenmesi izler. Beceri öğretimi ile ilgili olarak amaçların düzenlenmesi üç farklı yaklaşıma göre yapılabilmektedir. Bunlar tüm beceri, ileri zincirleme ve tersine zincirleme yaklaşımlarına göre amaçların düzenlenmesidir. (Varol 1996).

2.3.4.1- Tüm Beceri Yaklaşımına Göre Amaçların Düzenlenmesi

Tüm beceri yaklaşımına göre amaçlar düzenlenirken, önce becerinin bütünüyle ilgili uzun dönemli amaç konulur. Daha sonra, bu uzun dönemli amaca ulaşacak şekilde, en fazla ipucu gerektirenden en az ipucu gerektirene doğru kısa dönemli amaçlar oluşturulur. Her bir kısa dönemli amacı gerçekleştirecek şekilde, alt amaçlar önce yapılandan - sonra yapılandan doğru sıraya konulur. (Varol 1996).

Araştırmada, beceri öğretim materyali hazırlanırken amaçlar tüm beceri yaklaşımına göre düzenlenmiştir.

2.3.4.2- İleri Zincirleme Yaklaşımına Göre Amaçların Düzenlenmesi

İleri zincirleme yaklaşımına göre amaçlar düzenlenirken, önce becerinin bütünüyle ilgili uzun dönemli amaç konulur. Daha sonra bu uzun dönemli amaca ulaşacak şekilde, her bir temel beceri için kısa dönemli amaçlar, önce yapılandan-sonra yapılandan doğru oluşturulur. Her kısa dönemli amacı gerçekleştirecek şekilde, alt amaçlar en fazla ipucu gerektirenden en az ipucu gerektirene doğru sıraya konulur. (Varol 1996).

2.3.4.3- Tersine Zincirleme Yaklaşımına Göre Amaçların Düzenlenmesi

Tersine zincirleme yaklaşımına göre amaçlar düzenlenirken, yine önce becerinin bütünüyle ilgili uzun dönemli amaç konulur. Sonra, bu uzun dönemli amaca ulaşacak şekilde, her bir temel beceri için kısa dönemli amaçlar en son yapılandan en önce yapılandan doğru oluşturulur. Her kısa dönemli amacı gerçekleştirecek şekilde, alt amaçlar en fazla ipucu gerektirenden en az ipucu gerektirene doğru sıraya konulur. (Varol 1996).

2.3.5- Performans Düzeyine Göre Öğretim Planlarının Hazırlanması

Öğrencinin becerideki performans düzeyinin belirlenmesi ve uzun ve kısa dönemli amaçların oluşturulmasından sonra, öğrencinin gerçekleştiremediği ilk alt amaca (öğretim amacı) göre öğretim planının hazırlanması gereklidir. (Snell 1983; Özyürek 1988). Öğretim planında öğrencinin performans düzeyi, öğretim amacı, öğretim amacının gerektirdiği araç-gereçler, öğretim ortamı ve kullanılacak pekiştiriciler yer almalıdır.

Daha sonra, öğretim amacı doğrultusunda öğretim yapılabilmesi için ipuçlarının kullanımı ve geri çekiliş süreci açıklanmalıdır. (Varol 1996).

2.3.6- Öğretim Değerlendirilmesi

Öğrencinin öğretim süresince ve öğretim sonunda sürekli olarak değerlendirilmesi gerekmektedir. Öğrencinin başlama düzeyini ve performans düzeyini belirlemek amacıyla beceri analizlerinden yararlanılarak hazırlanan ölçüt bağımlı ölçü araçları, öğretim sırasında ve öğretim sonunda yapılacak değerlendirmelerde kullanılabilir. (Özen 1995).

Öğrencinin becerideki düzeyini belirlemek amacıyla tek fırsat yöntemine göre hazırlanan ölçüt bağımlı ölçü araçları öğretim sonunda da kullanılarak, öğrencinin beceriyi bağımsız olarak gerçekleştirip gerçekleştirmediğiyle ilgili bilgi vermeye yarayabilir. Eğer, öğrencinin performans düzeyini belirlemek amacıyla çoklu fırsat yöntemine göre ölçüt bağımlı ölçü araçları hazırlanmışsa, bu ölçü araçları hem öğretim süreci içinde öğrencinin gösterdiği ilerlemeleri saptamaya ve yeni öğretim amaçlarının öğretimine geçmeyi sağlar, hem de öğretim sonunda öğrencinin beceriyi ne şekilde yapabildiğiyle ilgili ayrıntılı bilgi elde etmede kullanılabilir. (Varol 1996).

2.4- GÜNLÜK YAŞAM BECERİLERİ VE BECERİ ÖĞRETİMİ

Araştırmada günlük yaşam becerilerinden düğme dikme becerilerinin öğretilmesi nedeniyle bu bölümde, günlük yaşam becerileri ve beceri öğretiminde kullanılan yöntemlere, ilişkin açıklamalara yer verilmiştir.

2.4.1- Günlük Yaşam Becerileri

Günlük yaşam becerileri ev içindeki ve dışındaki yaşamı sürdürebilmek için gerekli olan bütün görevleri ve ayrıca banka, postane gibi toplum kaynaklarını kullanmayı içermektedir. (Snell 1983). Normal çocuklar gibi zihinsel engelli çocukların da günlük yaşam becerilerini kazanmaları önemlidir. Zihinsel engelli öğrencinin toplumsal yaşamda başarılı olabilmesi, günlük yaşam becerilerini kazanmalarına bağlıdır. Ayrıca bu becerilerin çoğu bir iş sahibi olabilmek için gereklidir. Günlük yaşam becerileri yiyecek

hazırlama, depolama yerleştirme, temizlik yapma, satın alma, doktora gitme gibi becerilerdir. Öğrencilere hangi günlük yaşam becerilerinin kazandırılacağını saptayabilmek için, öğrencinin önce ev, yakın çevresi incelenmeli kendi çevresine ait beceri listesi oluşturulmalıdır. Öğretilen günlük yaşam becerilerinin genelleştirilmesi zihinsel engelli öğrenciler için önemli olmaktadır. Zihinsel engelli öğrencilerin belli bir ortamda öğrenmiş oldukları beceriyi başka bir ortamda her zaman kullanamadıkları gözlenmiştir. Becerin genelleştirilebilmesi, zihinsel engelin derecesi arttıkça daha da fazlalaşmaktadır. (Crnic ve Pym 1977; Snell 1983). Yeni ortamlara transferi artırmak için, öğretmenin günlük yaşam becerilerini öğrencilere becerinin kullanılacağı ortamda öğretmeleri ve günlük yaşam içinde öğrenilen becerinin kullanılmasını gerektiren fırsatlar yaratılması gerektiği belirtilmektedir. (Snell 1983).

2.4.2- Beceri Öğretiminde Kullanılan Yöntemler

Araştırmada günlük yaşam becerilerinden düğme dikme becerilerini kazandırmak amacıyla ipuçlarının kullanılması nedeniyle, bu bölümde ipuçları ve kullanılmasına ilişkin açıklamalar bulunmaktadır.

2.4.2.1- İpuçları

İpucu , belli bir uyarının (ayırddedici uyarın) varlığında, öğrenciye ne ve nasıl yapılacağını hatırlatılmasıdır. (Özyürek 1995; Varol 1996) . Beceri öğretiminde, öğrencinin becerinin gerçekleştirileceği ortamların ya da araç-gereçlerin varlığında beceriyi bağımsız olarak yapabilmesini sağlayabilmek için ipuçlarından yararlanır. (Varol 1996). Öğretim ortamlarında kullanılan ipucu çeşitleri fiziksel ipucu, sözel ipucu , işaret ipucu ve davranışı yapan bir modeli izleme (model olma) dır. (Carr ve Collins 1992; Alberto ve Troutman 1986; Swanson ve Reinert 1984). İpuçlarının kullanımında amaç yardımın giderek azaltılması ve istenilen davranışın bağımsız olarak gerçekleşmesidir. İpuçlarının kullanımının iki önemli ilkesi vardır. İlk olarak, öğrenciye bir davranışı yapması için ipucu vermeden önce, davranışın yapılmasını sağlayacak uyarın (ayırddedici uyarın) ortamda bulundurulmalıdır. İkinci olarak ipuçları mümkün olduğu kadar kısa süredir ortamdan çekilmelidir. (Özyürek 1995; Varol 1996).

2.4.2.1.1- Fiziksel Yardım (Fiziksel ipucu):

Fiziksel yardım, öğrencinin belli bir uyarının varlığında (ayırddedici uyarın) bir beceri basamağını gerçekleştirmesini sağlamak amacıyla, öğretmenin öğrenciyle birlikte beceri basamağının tamamını yapması ve ne yapıldığını söylemesinden, beceri basamağını hiç yapmayarak ne yapıldığını söylemesine kadar değişen ve elle yapılan yardımdır. Fiziksel yardım uygulanırken, fiziksel ve sözel ipuçları birlikte kullanılmaktadır. Öğrencinin beceri basamağını gerçekleştirmesini sağlamak amacıyla uygulanan fiziksel yardım geri çekilerek, öğrenciyi beceri basamağını sözel ipucuyla yapar hale getirmek amaçlanmaktadır. Çoğunlukla el, kol, ayak ve bacaklar ile yapılan becerilerin öğretiminde fiziksel yardım kullanılmaktadır. (Carr ve Collins 1992; Walker ve Shea 1984; Varol 1996).

Fiziksel yardımda bulunurken, öğretmenin öğrencinin arkasına geçerek beceri basamağını öğrenciyle birlikte yaparak fiziksel yardım uygulaması karışıklığı önlemektedir. Fiziksel yardımın amacı, öğretimin başlangıcında öğrencinin yaptırılan beceri basamağını duyumsamasını sağlamak, öğretim ilerledikçe öğrenciyi beceri basamağını sözel ipucuyla gerçekleştirir hale getirmektir. Bu amaçla beceri basamağının gerçekleştirilmesi için, öğretmen önce öğrencinin eli üzerinden sonra el bileği üzerinden son aşamada ise öğrencinin dirseğine dokunarak fiziksel yardım geri çekilerek öğrencinin sözel ipucuyla beceriyi gerçekleştirmesi sağlanır (Carr ve Collins 1992; Alberto , Troutman 1986; Snell 1983). Araştırmada ele alınan düğme dikme becerilerinin üst düzeyde bir beceri oluşu nedeniyle, fiziksel ipucu kullanılmamıştır.

2.4.2.1.2- Model Olma

Model olma, bir kişinin yaptığı hareketi gözleyerek ve taklit ederek yapma ve öğrenmedir. Öğrenci, bir davranışı yaptığı için ödüllendirilen bir akranını taklit edebilir. Ya da , bir davranışı yaptığı için cezalandırılan bir akranını taklit etmeyebilir. (Varol 1996).

Beceri öğretiminde model olmanın kullanılabilmesi için, öğrencinin taklit etme becerilerini sahip olması gerekmektedir. Taklit etme becerisine sahip olan öğrencilere çeşitli becerileri öğretirken, o beceriler yapılarak model olunabilir. Model olma sözel ipuçlarıyla birlikte kullanılır ve öğretim süreci içinde model olunan hareket giderek geri çekilerek, öğrencinin sadece sözel ipucuyla hareketi yapması sağlanır. (Carr ve Collins 1992).

Araştırmada , dikiş dikme becerilerinin bir alt amacı model olunarak gösterilirken , sözel olarak davranış ifade edilmiştir.

2.4.2.1.3- Sözel İpucu

Öğretmenin, öğrenciden yapmasını istediği davranışı, sözel olarak ifade etmesidir. (Carr ve Collins 1992; Swanson ve Reinert 1984). Sözel ipucu, öğrenciye bir beceriyi gerçekleştirmesi için en az yardım etme yoludur. (Varol 1996). Öğretimde sadece sözel ipucu kullanılması düşünülüyorsa, kullanılacak sözel ipuçlarının öğrenci için bir anlamı olup olmadığının araştırılması gereklidir. Öğrenci için anlamı olmayan sözel ipuçlarının verilmesi öğrenciyi başarısız kılabilir. Fiziksel yardım ve model olmayla birlikte sözel ipuçlarının kullanılmasının nedeni, fiziksel yardım ve model olma ipuçlarının geri çekilme süreci içinde, kullanılan sözel ipuçlarının öğrenci tarafından anlamlarının öğrenilmesini sağlamaktır. Öğretimde kullanılan ipuçları öğrenciler, başarılı oldukça geri çekilmelidir. (Varol 1996).

Araştırmada, öğrencilerin performans düzeylerine göre dikiş dikme becerilerinin bir alt amacının gerçekleştirilmesinde, sözel ipucu kullanılmıştır.

2.5- ZİHİNSEL ENGELLİ ÇOCUKLARA BECERİ ÖĞRETİMİ İLE İLGİLİ TÜRKİYE'DE VE YURT DIŞINDA YAPILAN ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde zihinsel engelli çocuklara beceri öğretimi ile ilgili Türkiye'de ve yurt dışında yapılan araştırmalara yer verilmiştir.

2.5.1- Yurt Dışında Zihinsel Engelli Çocuklara Beceri Öğretimiyle İlgili Yapılan Araştırmalar

Cronin ve Cuvo (1979), zihinsel engelli gençlere düğme dikme, elbise kenarlarını kıvrırma ve el dikişi becerilerini kazandırmada, becerilerin analiz edilerek öğretilmesinin etkili olup olmadığını araştırmışlardır. Araştırmada tek denekli deneysel desenlerden çoklu başlama düzeyi deseni kullanılmıştır. Araştırmanın deneklerini, devlet okuluna devam eden, düğme dikme, elbise kenarlarını kıvrırma ve el dikişi onarma becerileri için gerekli ön koşul davranışlara sahip olan, yaşları 17 ile 20 arasında beş zihinsel engelli genç oluşturmuştur. Araştırma verilerinin toplanabilmesi için, onarma becerilerinin beceri analizi basamaklarından yararlanılarak hazırlanan testlerden faydalanılmıştır. Bu testler, öğretim öncesinde ve öğretim sonrasında öğrencilerin düzeylerinin belirlenmesinde ve ilerlemelerin saptamasında kullanılmıştır. Öğrenciler, beceri analizinin her basamağında bağımsız olarak yerine getirdi ya da getirmedi şeklinde değerlendirilmişlerdir. Araştırmada düğme dikme, elbise kenarı dikme ve el dikişinden oluşan üç onarma becerisinin öğretimi yapılmıştır. Öğrencilerin bir onarma becerisinden diğer bir onarma becerisinden diğer bir onarma becerisine geçebilmeleri için , öğretimi yapılan beceriyi %100 bağımsız ve doğru olarak gerçekleştirme ölçütü aranmıştır. Araştırmada elde edilen verilerin analizinde grafiksel analiz kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, başlama düzeyleri %35 olan deneklerin öğretim sonunda her bir onarma becerisini %100 düzeyinde gerçekleştirmeleri sağlanmıştır.

Lacampagne ve Cipani (1987), zihinsel engelli yetişkinlere çek yazma yoluyla fatura ödeme becerilerini kazandırmada ileri zincirleme yaklaşımının etkili olup olmadığını araştırmışlardır. Araştırmada tek denekli deneysel desenlerden çoklu başlama düzeyi kullanılmıştır. Araştırmanın deneklerini gündüz sağaltım programına devam eden, çek yazma becerisi üzerinde toplanan öğretmen raporları ve bazı resmi olmayan verilere dayanarak dört zihinsel engelli yetişkin oluşturmuştur. Ayrıca, deneklerde becerilerin var olup olmadığına karar vermek için iki fatura verilmiştir. Bu başlama verilerine dayanarak, deneklerin öğretimi yapılacak fatura-ödeme becerilerine sahip olmadıklarına karar verilmiştir. Araştırmada deneklere çek hesabı ve fatura ödemeyle ilgili üç beceri alanında

öğretim programı planlanarak çek yazma becerileri, çek kayıt etme becerileri ve postalama becerilerinin öğretimi yapılmıştır. Araştırmanın verilerinin toplanabilmesi için boş çek kaydedicileri, boş çekler ve zarflarıyla birlikte beş acenta ve şirketten sağlanmış değişik faturalar kullanılmıştır. Başlama düzeyi verileri, her bir deneğe beş fatura çeşidinin her biri için iki ayrı fatura verilerek tespit edilmiştir. Öğretim sonunda da başlama düzeyi sırasında uygulanan yöntemlerden yararlanılarak veriler toplanmıştır. Araştırmada elde edilen verilerin analizinde grafiksel analiz kullanılmıştır. Araştırma sonucunda çek yazma yoluyla fatura-ödeme becerilerini kazandırmada ileri zincirleme metodunun etkili olduğu bulunmuştur.

Mc Donnel ve Mc Farland (1988), zihinsel engelli öğrencilere halka açık çamaşır makinesi ve çamaşır tozu alma aracının kullanımının öğretilmesinde ileri zincirleme ve tüm beceri yaklaşımının etkililiklerini karşılaştırmışlardır. Araştırmanın deneklerini, yaşları 17-19 arasında değişen ağır derecede zihinsel engelli dört lise öğrencisi oluşturmuştur. Araştırmada, dönüşümlü sağaltımlar deseni kullanılmıştır. Araştırmada halka açık çamaşır makinesi kullanımı ve çamaşır tozu alma beceri analizi altı basamaktan oluşmuştur. Yapılan beceri analizinin basamakları, çamaşırhanenin yöneticisi tarafından gözden geçirilmiştir. İleri doğru zincirleme ve tüm beceri yaklaşımının etkililiğini belirlemek için veriler, öğretim öncesinde ve sonrasında beceri analizlerinden yararlanılarak toplanmıştır. Araştırmanın verilerinin analizinde grafiksel analiz kullanılmıştır. Araştırma sonucunda tüm beceri yaklaşımının halka açık çamaşır makinesi kullanma ve çamaşır tozu alma aracını kullanma becerilerini öğrencilere kazandırmada, ileri doğru zincirleme yaklaşımına göre daha etkili olduğu bulunmuştur.

Matson, Taras, Sevin, Love, Fridley (1990), zihinsel engelli ve otistik çocuklara ayakkabı bağlama, diş fırçalama, saç tarama, pantolon giyme, gömlek, çorap giyme, yemek yeme ve içme becerilerini öğretmeyle ilgili araştırma yapmışlardır. Araştırmanın deneklerini yaşları 4-11 arasında değişen zihinsel dört engelli öğrenci oluşturmuştur. Araştırma kapsamına alınan dört öğrenciden üç'ü zihinsel engelli ve otistik, bir öğrenci ise zihinsel engellidir. Araştırmanın deseni, tek denek deneysel desenlerinden çoklu başlama düzeyi deseni olarak belirlenmiştir. Öğretimde model olma, sözel ipucu,

somut pekiştireçler ve sosyal pekiştireçler kullanılmıştır. Araştırmanın verilerin toplanabilmesi için; öğrencilerin öğretim öncesinde ve sonrasında beceri için gerekli malzemelerinin varlığında beceriyi bağımsız yapması istenmiş ve bağımsız gerçekleştirdiği basamaklar kayıt edilmiştir. Araştırmada elde edilen verilerin analizinde grafiksel analiz kullanılmıştır. Araştırma sonucunda dört çocukta tüm oturumların %17'sinde güvenilirlik sağlanmıştır. Diş fırçalama becerisinde %88, ayakkabı bağlama becerisinde %94, saç tarama becerisinde %94, yemek yeme becerisinde %94, içme becerisinde %96, çorap giyme becerisinde %91, pantolon giyme becerisinde %96, , gömlek giyme becerisinde %98, güvenilirlik sağlanmıştır.

2.5.2- Türkiye’de Zihinsel Engelli Çocuklara Beceri Öğretimi ile ilgili Yapılan Araştırmalar

Özen (1995), zihinsel engelli öğrencilere “Fiziksel Yardıma, Model Olmaya ve Sözel Yönergeye Dayalı Bireyselleştirilmiş Yemek Yeme Beceriler Öğretim Materyali” nin kaşık ve çatal kullanma becerilerinin öğretiminde “Yalnız Sözel Yönergeye Dayalı Yemek Yeme Becerileri Öğretim Materyali” ne kıyasla etkili olup olmadığını araştırmıştır. Araştırmada, tek denekli deneysel desenlerden karşılaştırma modeli kullanılmıştır. Araştırmanın deneklerini 1993-1994 öğretim yılında Anadolu Üniversitesi Engelliler Entegre Yüksek Okulu’nda bire bir öğretime devam eden öğrencilerle, grup öğretimine devam eden öğrencilerden yemek yeme becerilerini bağımsız olarak gerçekleştiremeyen ve yemek yeme becerilerinin gerçekleştirilmesi için gerekli olan ön koşul davranışlarına sahip olan 10 öğrenciden altısı oluşturmuştur. Araştırma verilerinin toplanabilmesi için, ölçüt bağımlı değerlendirme yaklaşımına göre yemek yeme becerisi ölçü araçları geliştirilmiştir. Ölçü araçları, ele alınan becerinin öğretimi öncesinde ve öğretim sonunda olmak üzere üçer kez ayrı ayrı oturumlarda uygulanmıştır. Öğrencilerin her birine beceriler “Fiziksel Yardıma, Model Olmaya ve Sözel Yönergeye Dayalı Bireyselleştirilmiş yemek Yeme Becerileri Öğretim Materyali” ve” Yalnız Sözel Yönergeye Dayalı Yemek Yeme Becerileri Öğretim Materyali “ ile dönüşümlü olarak sunulmuştur. Araştırmada elde edilen verilerin analizinde grafiksel analiz kullanılmıştır. Araştırma sonucunda “Fiziksel Yardıma, Model Olmaya ve Sözel Yönergeye Dayalı

Bireyselleştirilmiş Yemek Yeme Becerisi Öğretim Materyali” nin her bir öğrenciye çatal ve kaşık kullanılarak yemek yeme becerilerini öğretiminde, “Yalnız Sözel yönergeye Dayalı Yemek Yeme Becerileri Öğretim Materyali” nden daha etkili olduğu bulunmuştur.

Vuran (1989), Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Zihinsel Engelliler Eğitim ve Araştırma Birimi’nde bağımsız olarak giyinme becerilerini gerçekleştiremeyen çocuklara Giyinme Becerileri Ölçü Araçlarında yapabildiklerine göre hazırlanan Giyinme Becerileri Öğretim Materyali ile yapılan öğretimini, bağımsız olarak pantolon, (V) yakalı kazak ve çorap giyme becerilerinin kazanılmasında etkili olup olmadığını araştırmıştır. Araştırmanın deneklerini 1988-1989 öğretim yılında, Zihinsel Engelliler Eğitim ve Araştırma Birim’nde grup ve bire-bir öğretime devam eden 14 öğrenci oluşturmuştur. Araştırma modeli ön-test, son-test deneme modelidir.

-Araştırmada Giyinme Becerileri Ölçü Araçları ön-test ve son test olarak, Zihinsel Engelliler Eğitim ve Araştırma Birimi’ne devam eden öğrencilere uygulanmıştır. Araştırma verilerinin toplanabilmesi için geliştirilen Giyinme Becerileri Ölçü Araçları, uygulama öncesi ve sonrasında tüm öğrencilere uygulanmıştır. Ölçü araçlarının puanlanmasında becerilerde yer alan alt basamaklar sayılmış ve her bir beceri 100 üzerinden puanlanmış, yani beceriyi bağımsız olarak gerçekleştiren 100 puan almıştır. Tam puan beceride yer alan basamak sayısına bölünerek, beceride yer alan her basamağın kaç puan olacağı belirlenmiştir. En düşük ortalama puana sahip olan grup deney grubu, diğeri ise kontrol grubu olarak belirlenmiştir. Deney grubuna sekiz hafta süreyle Giyinme Becerileri Öğretim Materyali uygulanmıştır. Kontrol grubunda ise, deney sürecinde sistemli giyinme becerileri öğretimine yer verilmemiştir. Bire bir öğretime devam eden öğrencilerle Özel Eğitim Bölümü öğrencileri hazırladıkları etkinlikleri uygulamışlardır. Bu öğrencilerde kontrol grubu olarak düşünülmüştür. Araştırma sonunda, pantolon ve (V) yakalı kazak giyme becerilerini gerçekleştirmede, gruplar arasında “Giyim Becerileri Öğretim Materyali” ile öğretim yapılan deney grubu lehine anlamlı farklar bulunmuştur. Çorap giyme becerisinde de gruplar arasında, “Giyim Becerileri Öğretim Materyali” nin uygulandığı grup lehine farklılık bulunmuş, ancak farklılığın 0-05 düzeyinde anlamlı olmadığı belirlenmiştir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu araştırmanın amacı, teğel yapma ve düğme dikme becerilerinde “ Önkoşul Becerileri Ölçü Aracı’nda ön koşul becerilerini yerine getiren zihinsel engelli çocukların teğel yapma ve düğme dikme becerilerinde ölçü araçlarında belirlenen performans düzeyleri dikkate alınarak hazırlanan “ Model Olmaya ve Sözel ipucuyla sunulan Bireyselleştirilmiş Dikiş Dikme Becerileri Öğretim Materyali’nin Teğel yapma ve 2 delikli düğme dikme, becerileriyle ilgili amaçların gerçekleşmesini belirlemektir. Bu bölümde araştırma deseni, deneklerin seçimi, kullanılan bilgi toplama araçları, öğretim sürecinde uygulanacak materyallerin geliştirilmesine ve hazırlanmasına, deney süreçleri ve verilen analizine yer verilmiştir.

3.1. ARAŞTIRMA DESENİ:

Bu araştırmanın deseni dönüşümlü sağaltımlar deseni olup; ilk olarak dönüşümlü sağaltımlar deseni genel olarak açıklanmış, daha sonra desenin araştırmada nasıl kullanıldığına yer verilmiştir.

3.1.1. Dönüşümlü Sağaltımlar Deseni:

Bu aşamada tek denek deneysel desenlerin dönüşümlü sağaltımlar deseni kullanılmıştır. Tek denek desenleri örneklemin büyüklüğü bir olduğunda yada bir kaç birey bir grup olarak düşünüldüğünde uygulanmaktadır. Tek denek desenlerinin kullanımı davranış değiştirme tekniklerinin giderek artan uygulamalarına paralel olarak artmışların ortasından beri artmıştır.

70’lerin sonunda, günümüzde dönüşümlü sağaltımlar deseninin kullanıldığı araştırmalar giderek artmaktadır. Bu artışın nedeni, desenin bir tek denek durumu içinde, iki veya daha fazla yöntemin birbirlerine göre etkiliklerini değerlendirmek için tek geçerli yaklaşım olarak görülmesidir.(Varol, 1992)

3.1.1.1 Dönüşümlü Sağaltımlar Deseninin Genel Özellikleri :

Dönüşümlü sağaltımlar desenine göre ilk olarak başlama düzeyi belirlenir. Her bir sağaltım yönteminin uygulama süresi saptanır. Sonra bir sağaltım yönteminin uygulanmasına geçilir. Her sağaltım yöntemi, öğrenciye, eşit sayı ve “sürede uygulanır: Sağaltım yöntemlerinin sunulmuş sırası tesadüfi (S1, S2, S2, S1) yada bir sıra halinde olabilir (S1, S2, S1, S2). Her sağaltım yönteminin uygulanmasından sonra, öğrencinin performans düzeyi tekrar belirlenir ve diğer sağaltım yöntemine geçilir. (Alberto ve Troutman 1986)

Dönüşümlü sağaltımlar deseni başlama düzeyine bağlı olarak sağaltım yöntemlerinin uygulanmasına göre iki farklı şekilde kullanılabilir.

■ Bir tek başlama düzeyinden sonra iki veya daha fazla yöntem ardarda yer vererek, yöntemlerinin etkililikleri kıyaslanabilir.

■ Başlama düzeyinden sonra bir sağaltım yöntemine yer verilip, daha sonra tekrar başlama düzeyi alınıp, başka bir sağaltım yöntemine yer verilerek iki yöntemin etkililiği kıyaslanabilir. (Cooper, 1987; Alberto ve Troutman, 1986)

■ İki sağaltım yönteminin karşılaştırılarak, sağaltım yöntemlerinden birinin bir tek denek için etkili olduğunun gösterilmesi, bu sağaltım yönteminin başkaları içinde etkili olacağı anlamına gelmez. Araştırma sonucunun genelleştirilmesi için, farklı deneklerle aynı sağaltım yönteminin etkililiğinin araştırılması gereklidir. Aynı sağaltım yönteminin farklı özel durumlarla tekrarlanması, o sağaltım yönteminin genelleşmesine yol açabilir (Alberto ve Troutman, 1986).

3.1.1.2. Dönüşümlü Sağaltımlar Deseninde Verilerin Analizi:

Dönüşümlü sağaltımlar deseninde verilerin analizi grafiksel yani nitelikseldir. Bağımlı değişkene ilişkin veriler dikey ekseninde, bağımsız değişkene ilişkin veriler yatay ekseninde gösterilir. (Varol 1992)

3.1.1.3.Dönüşümlü Sağaltımlar Deseninde Grafiğin Yorumu :

Sağaltım yöntemlerinin etkilerinin belirlenmesinde grafik üzerinde oluşan eğrilere bakılarak karar verilir. İki sağaltım yönteminin karşılaştırılmasında başlama düzeyinden sonra bir sağaltım yöneme ait eğri ile diğer sağaltım yöntemine ait eğri arasında dikey uzaklık başlama düzeyi ile sağaltım yöntemi arasındaki dikey uzaklığın farkı o sağaltım yönteminin etkili olup olmadığını göstermektedir. Bu iki sağaltım yöntemine ait eğriler binişirse, yöntemler birbirinden etki bakımından farklı değildirler. İki sağaltım yöntemine ait eğriler binişmiyorsa, daha yukarıda olan eğrinin gösterdiği sağaltım yöntemi, iki eğri arasındaki dikey eğrinin çizginin uzunluğu kadar diğer sağaltım yönteminden daha etkilidir. (Cooper, Heron ve Heward, 1987)

3.1.2.Araştırmada Dönüşümlü Sağaltımlar Desenin Uygulanması :

Bu araştırmada dönüşümlü sağaltımlar deseni bir tek başlama düzeyinden sonra bir sağaltım yöntemine yer verilip, daha sonra tekrar başlama düzeyi alınıp, başka bir sağaltım yöntemine yer verilmesi şeklinde kullanılmıştır. Bu desene “ Model Olma ve Sözel İpucuyla Sunulan Bireyselleştirilmiş Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Materyali “ ve “Geleneksel Yöntemle Sunulan Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Materyali” nin beceri öğretimindeki etkinliklerini karşılaştırmak için yer verilmiştir.

Araştırmanın bağımlı değişkenini, zihin engelli öğrencilerin “ Dikiş Dikme Becerileri Ölçü Araçlarındaki düzeyleri oluşturmuştur. Araştırmanın bağımsız değişkeni ise “Model Olma ve Sözel ipucuyla Sunulan Bireyselleştirilmiş Dikiş Dikme Becerileri Öğretim Materyali” ve Geleneksel Yöntemle Sunulan Dikiş Dikme Becerileri Öğretim Materyali'nin etkisi oluşturulmuştur.

Araştırmada becerilerin öğretimi öncesinde öğrencinin Beceri Ölçü Aracından Performans düzeyi belirlenmiş teğel yapma becerisinin öğretimi ilk dört öğrencide “ Model Olma ve sözel ipucuyla sunulan Bireyselleştirmiş Dikiş Dikme Becerileri Öğretim Materyali” ile yapılırken diğer dört öğrencide, “Model Olma ve Sözel İpucuyla Sunulan

Bireyselleştirmiş Dikiş Dikme Becerileri Öğretim Materyali” ile yapılırken diğer dört öğrencide “ Geleneksel Yönteme Dayalı Dikiş Dikme Becerileri Öğretim Materyali kullanılmıştır.

Öğretim sonunda öğrencilerin tekrar performans düzeyleri alınmıştır. Sonra iki delikli düğme dikme becerisinin performans düzeyi alınıp yöntemler değiştirilerek öğretim yapılmıştır. Araştırmada , “Model Olma ve Sözel İpucuyla Sunulan Dikiş Sunulan Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Materyali” ve Geleneksel Yönteme Sunulan Dikiş Dikme Becerileri Öğretim Materyali” birbirleri dönüşümlü sıra halinde izlenmiştir.

Her iki yönteminin uygulanmasına eşit süre verilmiştir. Denek sayısı artırılarak (sekiz denek) araştırma sonuçlarının genellenebilirliği sağlamak amaçlanmıştır. Ayrıca, “Model Olmak ve Sözel İpucu Yöntemi”nin etkililiğinin sadece belli becerilere bağlı olmadığı belirlemek için iki dikiş dikme becerisi üzerinde denenmiştir.

3.2. DENEKLER VE SEÇİMİ

3.2.1. Denekler

Araştırmanın denekleri 1995-1996 öğretim yılında Ankara Çağdaş Eğitim ve Uygulama okulunda grup öğretimine devam eden öğrencilerden dikiş dikme becerilerinden teğel yapma ve düğme dikme becerilerini bağımsız olarak gerçekleştirmeyen ve dikiş dikme becerilerinin gerçekleştirilmesi için, gerekli ön koşul davranışlarına sahip olduğu belirlenen 12 öğrenciden 8’i oluşturmaktadır.

3.2.2. Deneklerin Seçimi

Öğrenci ünite-değerlendirme-gözlem dosyaları taranarak ve aynı zamanda ünite sınıflarına devam eden 18 öğrenciye ” Dikiş Dikme Becerileri Ön Koşuk Davranışları Ölçü Aracı’na gereksinim duyulmuştur. Araştırmada teğel yapma ve düğme dikme becerilerinin hedeflenmesi nedeniyle ilgili kaynaklar gözden geçirilmiş dikiş dikme becerilerinde hangi yönergelerin öğrenciler tarafından alınıyor ve yerine getirildiğine bakılmıştır. Al, tut, çek, kaldır, çıkar, it, yaklaştır, geçir, dik, çevir yönergelerin; ön arka, altında, üstünde kavramlarının ipliği iğneye geçirme,ipliğe düğüm yapma makasla iplik kesme becerilerini

yerine getirmesinin önemli olduğu kanısına varılmıştır. Bu veriler doğrultusunda “Dikiş Dikme Becerileri Ön Koşul Davranışları Ölçü Aracı1” (Ek-1) hazırlanmıştır. Bir araçta öğrencinin kimlik bilgileri ile ön koşul olarak belirlenen davranışların dokuz tanesi bildirim şeklinde sunulmuştur. Öğrencinin, bildirimlerde yer alan davranışları gerçekleştirip gerçekleştirmediğinin belirlenmesi için her bildirin 3 sorudan oluşturulmuştur. Öğrencinin gerekli olan ön koşul davranışlarına sahip olması için bu üç sorudan en az ikisini gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Bu nedenle ölçüt 2/3 olarak belirlenmiştir.

Bu araç Ankara Çağdaş Eğitim ve Uygulama Okulunda Ünite sınıflarına devam eden 18 öğrenciye tek tek araştırmacı tarafından uygulanmıştır. Uygulama sırasında uygulama için gerekli olan ortam uygulamacı tarafından hazırlanmış ve “ Dikiş Dikme Becerileri Ölçü Aracı”nda kullanılan araçlar temin edilmiştir. Uygulamacı, öğrencinin bildiriminde yer alan davranış gerçekleştirilmesi için gerekli olan soruları gerçekleştirip gerçekleştirmediği “Evet, Hayır” kutucuklarına çek edilerek kayıt edilmiştir. Bu ölçme sonunda “ Dikiş Dikme Becerileri Ön Koşul Davranışları Ölçü Aracı”nda yer alan dokuz bildirimdeki yönergelerin tamamını 2/3 ölçütüne göre karşılayan 12 öğrenci olduğu belirlenmiştir.

Dikiş Dikme Becerileri önkoşul Davranışlarına sahip olan 12 öğrenciden sekizi eşit olasılıklı örnekleme yöntemi ile araştırma kapsamına alınmıştır.

3.3. KULLANILAN BİLGİ TOPLAMA ARAÇLARI

Bu bölümde, araştırma verilerinin toplanmasında kullanılan; Dikiş Dikme becerisi Önkoşul Davranışları Ölçü Aracı, Teğel Yapma ve Düğme Dikme Becerileri Ölçü Araçları Kullanma Yönergeleri, Teğel Yapma ve Dikme Becerileri Ölçü Araçlarının Puanlanması, Performans düzeyinin belirlenmesi ve ölçü araçlarının uygulanmasına ilişkin açıklamalar yer almıştır.

3.3.1. Dikiş Dikme Becerileri Önkoşul Davranışları Belirleme Ölçü Aracının Geliştirilmesi.

Öğrencilerin seçilmesi için Dikiş Dikme Becerileri için Önkoşul Davranışları Belirleme Formunun hazırlanması gerekmektedir. Araştırmada teğel yapma ve düğme dikme becerilerinin hedeflenmesi nedeniyle ilgili kaynaklar gözden geçirilmiş ve dikiş dikme becerilerinde hangi yönergelerin öğrenci tarafından alınıyor ve yerine getiriliyor olduğuna bakılmıştır. Al, tut, kaldır, çek, çıkar, ittir, yaklaştır, geçi, çevir, yönergelerinin; altında üstünde, ön arka kıvrımlarının, iğneyi ipliğe geçirme, ipliği düğüm yapma, makasla iplik kesme becerilerinin önemli olduğu kanısına varılmıştır.

Bu veriler doğrultusunda “ Dikiş Dikme Becerileri Önkoşul Davranışları Belirleme Ölçü Aracı” (Ek-1) hazırlanmıştır. Bu araçta öğrencinin kimlik bilgileri önkoşul olarak belirlenen davranışlar (bildirimler) soruları ve ölçüt yer almaktadır. Önkoşul olarak belirlenen davranışların dokuz tanesi bildirim şeklinde sunulmuştur. Öğrencinin bildirimde yer alan davranışları gerçekleştirip gerçekleştirmediğinin belirlenmesi için her bir bildirim üç sorudan oluşturulmuştur. Öğrencinin gerekli olan önkoşul davranışlara sahip olması için bu üç sorudan en az ikisini gerçekleştirmesi gerekmektedir. Bu nedenle ölçüt 2 / 3 olarak belirlenmiştir.

Bu araç zihin engeli öğrencilerin teğel yapma ve düğme dikme becerileri öğretim öncesinde, bu becerilerin öğretimi için gerekli olan ön koşul davranışlarına ne kadar sahip olup olmadıklarına belirlemeye yönelik olarak hazırlanmıştır.

Ölçü aracı üç ayrı bildirim, ölçüt ve her bir bildirim için üçer tane olmak üzere dokuz sorudan oluşmaktadır.

3.3.2. Dikiş Dikme Becerisi Ölçü Araçlarının Geliştirilmesi

Dikiş Dikme Becerisi Ölçüt Bağımlı Ölçü Aracı Zihinsel Engelli Öğrencilerin Dikiş dikme becerilerindeki öğretim öncesi ve sonrası düzeylerini belirlemeye yöneliktir.

Geliştirilen Dikiş Dikme Becerisi Ölçü Aracı (Ekz) Teğel yapma Becerisi Ölçü Aracı ve İki Delikli Düğme Dikme Becerisi Ölçü aracıdan oluşmaktadır.

Ölçüt bağımlı değerlendirmeye hizmet edecek nitelikte ölçü aracı öğretim amaçlarının değerlendirmesine yöneliktir. Beceri için ölçüt bağımlı ölçü aracı hazırlanırken, öncelikle ele alınan becerinin analiz yapılır (Varol 1996). Beceri analizi, bir beceriyi daha küçük alt basamaklara ayırma ,işidir. Beceri analizinde yer alan basamakları belirlemek için iki yol izlenir. Birinci yol ele alınan becerinin bellekten analiz edilerek basamakların sıralanmasıdır. İkinci yol ise, ele alınan becerinin bellekten analiz edilerek basamakların sıralanmasıdır (Özyürek 1986).düğme dikme becerisi ölçü aracı geliştirilirken konuyla ilgili kitaplar araştırılmış uzman kişilere baş vurulmuştur. Bu bilgilerin ışığında araştırmada becerinin analiz, beceri, bizzat gerçekleştirilerek yapılmıştır. Beceri basamaklarının sıralanmasından sonra, beceri analizindeki basamaklara ilişkin uzman görüşleri alınmıştır.

Analiz yapılan becerilerin basamakları, ölçü aracının bildirimler bölümü oluşmuştur. Daha sonra ölçüt belirlenmiştir. Ölçü aracının sorular bölümünde sadece beceriyle ilgili ana yönerge (beceriye sahip bir kişiye verildiğinde, becerinin gerçekleşmesini sağlayan yönerge) yer almıştır (Varol 1996).

3.3.2.1. Tela Kumaşına Teğel Yapma Becerisi Ölçü Aracı (Ek-2)

Tela Kumaşına Teğel Yapma Becerisi Ölçü Aracı Zihin engelli öğrencilerin öğretim öncesi ve öğretim sonrası performansını belirleme amacına yönelik olarak hazırlanmıştır. Bu ölçü aracında beş temel beceri, ölçüt, öğrencinin kimlik bilgileri ve her bir temel becerinin temel yönergesi yer almaktadır.

3.3.2.2. İki Delikli Düğme Dikme Becerisi Ölçü Aracı (Ek 2)

İki delikli büyük boy palto düğmesi dikme ölçü aracı, zihin engeli öğrencilerin öğretim öncesi ve öğretim sonrası performansını belirleme amacına yönelik olarak hazırlanmıştır. Bu ölçü aracında beş temel beceri, ölçüt ve her bir bildirim için çeşitli sayıda alt becerilerden oluşan toplam otuz alt beceriden oluşmaktadır.

3.3.3. Dikiş Dikme becerileri Ölçü Araçları Kullanma Yönergelerinin Geliştirilmesi

Beceri analizlerinin hazırlanmasıyla oluşturulan Dikiş Dikme Becerileri Ölçü Araçlarının Kullanılabilmesi için; “Tela Kumaşına Teğel Yapma Becerisi Ölçü Aracı Kullanma Yönergesi” (Ek A) ve “ İki delikli Büyük Boy Palto Düğmesi Dikme Becerisi Ölçü Aracı Kullanma Yönergesi” (Ek 3-B) hazırlanmıştır.

Dikiş Dikme Becerileri Ölçü Araçları Kullanma Yönergelerinin geliştirilmesinde, ele alınan Dikiş Dikme Becerisi Ölçü Aracının özelliklerinin belirtildiği ön açıklama, ölçü aracının amacı, ölçü aracının özellikleri, ölçü aracının kullanılacağı öğrenci grubunun özellikleri, ölçü aracının özelliklerine göre kullanılacak araçla, uygulama ortamı, ölçü aracının uygulanması, kayıt etme ve değerlendirme bölümlerinden oluşmaktadır.

Dikiş Dikme Becerisi Ölçü aracı, Ankara Çağdaş Eğitim ve Uygulama Okuluna devam eden 6 öğrenciye uygulanmıştır. Bu ön uygulamaya araştırmacı ile iki gözlemci öğretmen katılmıştır.

3.3.3. Dikiş Dikme Becerileri Ölçü Araçları Kullanma Yönergelerinin Geliştirilmesi

Beceri Analizlerin hazırlanması ile oluşturulan dikiş dikme becerileri ölçü araçlarının kullanılması için; “ Tela Kumaşına Teğel Yapma Becerisi Ölçü Aracı Kullanma Yönergesi1” (Ek 3 A) ve “ İki Delikli Büyük Boy Palto Düğmesinin Dikme Becerisi Ölçü Aracı Kullanma Yönergesi” (Ek 3 B) hazırlanmıştır.

Dikiş Dikme Becerileri Ölçü Araçları Kullanma Yönergelerinin Geliştirilmesinde, ele alınan Dikiş Dikme Becerisi Ölçü Aracının özelliklerinin belirtildiği ön açıklama, ölçü aracının amacı, ölçü aracının özellikleri, ölçü aracının kullanılacağı öğrenci grubunun özellikleri, ölçü aracının özelliklerine göre kullanılacak araçlar, uygulama ortamı, ölçü aracının uygulanması, kayıt etme ve değerlendirme bölümlerinden oluşmaktadır.

Dikiş Dikme Becerisi Ölçü Aracı, Ankara Çağdaş Eğitim ve Uygulama Okuluna devam eden 6 öğrenci uygulanmıştır. Bu ön uygulamada zihin engelli öğrencilerin

hazırlanan yönergelerin öğrenciler tarafından alınabileceği ve araç gereçlerin uygun olduğu araştırmacı ve iki gözlemci tarafından gözlemci tarafından gözlenmiştir.

3.3.4. Dikiş Dikme Ölçü Araçlarının Değerlendirilmesi:

Ölçü bağımlı değerlendirme yaklaşımında kaç puan alındığının belirlenmesinden çok, öğrencinin amaçlarını gerçekleştirip, gerçekleştirmediği belirlenmektedir araştırmada öğrencinin Dikiş Dikme Becerisi Ölçü Aracındaki bildirimlerinin ifade ettiği alt amaçları bağımsız gerçekleştirme düzeyi ölçütü olarak 2/3 ölçütü benimsenmiştir. Buna göre birbirini izleyen üç oturumun ikisinde bağımsız olarak gerçekleştirdiği bildirimlerle ilgili alt amacı gerçekleştirdiği kabul edilmiştir.

Zihin engelli teğel yapma ve düğme dikme becerilerdeki düzeyi; bu becerilerin alt amaçlarının her birini gerçekleştirmeleridir.

Becerideki düzeyin belirlenmesine yönelik olarak, ölçü aracı her becerinin öğretimi öncesinde ve öğretimden hemen sonra üç ayrı oturumda uygulanmıştır.

3.3.5. Dikiş Dikme Becerisi Ölçü Araçlarının Uygulanması

Dikiş Dikme Becerisi Ölçü Araçları, öğretimden önce ve öğretimden hemen sonra uygulanmıştır.

3.3.6. Beceri ve ölçü Aracının Öğretim Öncesinde Uygulanması

Teğel yapma ve düğme dikme becerisinin öğretimden önce, Dikiş Dikme Becerisi Ölçü Araçları üç ayrı oturumda araştırma deneklerinin her birine ayrı saatlerde birebir olarak uygulanmıştır. Ölçü Aracı o becerinin ölçü aracı kullanım yönergesine uygun olarak kullanılmış, sadece beceriyle ilgili ana yönerge verilecek, öğrencinin bağımsız gerçekleştirdiği beceri basamakları ele alınan kayıt çizelgesinde ilgili basamağın karşısındaki bağımsız sütuna doğru olarak kayıt edilmiştir. Öğrencinin bağımsız gerçekleştirmediği ya da hatalı yaptığı basamaklar kayıt çizelgesinde ilgili basamağın karşısına yanlış olarak kayıt edilmiştir.

3.3.5.2. Beceri Ölçü Aracının Öğretim Sonunda Uygulanması:

Teğel yapma ve düğme dikme becerilerinin “ Model Olama ve Sözel İpucuyla Sunulan Bireyselleştirilmiş Dikiş Dikme Becerileri Öğretim Üniteleri” ve Geleneksel Yönteme Dayalı Dikiş Dikme Becerileri Öğretim Üniteleri” ile öğretimden hemen sonra, Beceri Ölçü Araçları üç ayrı oturumda deneklerin her birine ayrı saatlerde birebir olarak uygulanmıştır. Ölçü aracı, becerinin ölçü aracı kullanma yönergesine uygun olarak kullanılmış, sadece beceri ile ilgili ana yönerge verilerek öğrencinin bağımsız gerçekleştiremediği ya da hatalı yaptığı basamağın kayıt çizelgesinde ilgili basamağın karşısına yanlış olarak kayıt edilmiştir.

3.3.6. Öğretim Öncesi Performansı Düzeyin Belirlenmesi:

Zihinsel engelli öğrenciler teğel yapma ve düğme dikme becerilerinin öğrenimine nerden başlayacağını saptayabilmek için, öğrencilerin becerinin her bir alt basamağını bağımsız olarak gerçekleştirip, gerçekleştirmediğini belirlemeye gerek vardır.

Performans düzeyinin belirlenmesi için Dikiş Dikme Becerileri Ölçü Araçları kullanılmıştır. Öğrencinin performans düzeyi belirlenmeden önce ortam düzenlenmişti. Daha sonra öğrenciye ele alınan dikiş dikme becerisiyle ilgili ana yönerge verilmiştir. Öğrencinin bağımsız olarak gerçekleştirdiği basamaklar ölçü aracında kaydedilmiştir. Performans alımında tekli fırsat yönteminin bir gereği olarak, her iki becerinin ana yürüncesinden başka hiç bir yönerge verilmemiştir. Öğrencinin her bir beceride ki yapabildikleri basamaklar önceden hazır bulunan iki gözlemci öğretmen tarafından objektif değerlendire yapmak amacıyla üç ayrı oturumda araştırma deneklerinin her birine birebir olarak uygulanmıştır. Öğrencinin bağımsız olarak gerçekleştirdiği beceri basamakları kayıt çizelgesinde ilgili basamağın karşısındaki bağımsız sütuna, gerçekleştirmediği basamaklar ise ilgili basamağın karşısına yanlış olarak işaretlenmiştir. Öğrencilerin teğel yapma ve düğme dikme becerilerinde öğretim öncesi performansları her iki becerinin alt amaçlarının her birini üç oturumdan ikisinde gerçekleştirme düzeyidir.

3.4. ÖĞRETİM MATERYALLERİNİN HAZIRLANMASI VE GELİŞTİRİLMESİ:

Araştırmanın deney süresinde dikiş dikme becerilerinin öğretiminde kullanılmak üzere “ Model Olma ve Sözel İpucuyla Sunulan Bireyselleştirilmiş Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Materyali” hazırlanmıştır.

3.4.1. Model Olma Ve Sözel İpucuyla Sunulan Bireyselleştirilmiş Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Materyali:

“ Model Olma ve Sözel İpucuyla Sunulan Bireyselleştirilmiş Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Materyali iki üniteden oluşmaktadır. Bunla, Teğel Yapma Becerisi ve iki Delikli Düğme Dikme Becerisi Öğretim Üniteleridir. Dikiş Dikme Becerisi Öğretim ünitelerinden hepsinin geliştirilmesinde aynı süreçlere yer verilmiştir.

3.4.1. Öğretim Üniteleri:

Öğretim üniteleri amaçlar ve öğretim planı bölümlerinden oluşmaktadır.

3.4.1.1. Teğel Yapma Becerisi Öğretim Ünitesi:

Teğel yapma becerisi öğretim ünitesi, öğretim amaçları ve öğretim planları bölümlerinden oluşmaktadır. Öğretim amaçları bölümünde becerinin öğretimde kullanılacak olan uzun ve kısa dönemli amaçlarından oluşmaktadır. Öğretim planları bölümü ise, öğretimsel amaçlar ve öğretim süreci bölümünden oluşmaktadır. Öğretim sürecinde de öğretime hazırlık ve öğretim süreci bölümleri yer almaktadır.

3.4.1.2. Düğme Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi:

Düğme dikme becerisi öğretim ünitesi, öğretim amaçları ve öğretim planları bölümlerinden oluşmaktadır. Öğretim amaçları bölümünde becerisinin öğretiminde kullanılacak olan uzun ve kısa dönemli amaçlardan oluşmaktadır. Öğretim planları bölümü ise; öğretimsel amaçlar ve öğretim planları bölümünden oluşmaktadır. Öğretim planı bölümünde, öğrencinin performans düzeyi, öğretimsel amaçlar ve öğretim süreci

bölümünden oluşmaktadır. Öğretim sürecinde de öğretime hazırlık ve öğretim süreci bölümleri yer almaktadır.

3.4.1.3. Model Olmaya Ve Sözel İpucuyla Sunulan Bireyselleştirilmiş Dikiş Dikme Becerileri Öğretim Ünitelerinin Geliştirilmesi:

Model olmaya ve sözel ipucuyla sunulan ünitelerin geliştirilmesinde, günlük yaşam becerilerinin öğretim ile ilgili kaynaklar gözden geçirilmiş, aynı zamanda Ankara Çağdaş Eğitim ve Uygulama Okulundaki öğretmenlerin beceri öğretim planları incelenmiştir. Sınıflardaki beceri öğretim süreçleri gözlenmiştir. Öğretimi kolaylaştırıcı şekilde G.Ü. Eğitim Fakültesi Özel Eğitim Bölümü öğretim üyelerinin görüşleri alınmıştır. İncelenen kaynaklar ve öğretim planlarından yararlanarak, öğretim ünitelerinin görüşleri alınmıştır. incelenen kaynaklar ve öğretim planlarından yararlanarak, öğretim ünitelerinin geliştirilmesine başlanmıştır.

Öğretim ünitelerinin geliştirilmesinde beceri analizlerine dayalı olarak hazırlanan dikiş dikme becerileri ölçü araçlarında yer alan bildirimlerinden yararlanılmıştır. Bildirimler davranışsal amaç haline dönüştürülerek aynı sıra ile öğretim ünitelerinin amaçlar bölümünü oluşturmuştur.

Öğretim ünitelerinin geliştirilmesinde beceri analizlerine dayalı olarak hazırlanan dikiş dikme becerileri ölçü araçlarında yer alan bildirimlerinden yararlanılmıştır. Bildirimler davranışsal amaç haline dönüştürülerek aynı sıra ile öğretim ünitelerinin amaçlar bölümünü oluşturmuştur.

Öğretim ünitelerinin öğretim planı bölümü öğrencilerinin düzeyi dikkate alınarak hazırlanmıştır. Öğretim planı bölümü öğrencilerin performans düzeyi dikkate alınarak hazırlanmıştır. Öğretim planı öğrencinin dikiş dikme beceri ölçü aracında belirlenen performans düzeyi, bu performans düzeyine dayalı olarak öğrenci için konulacak olan öğretim amacı, bu öğretim amacını gerçekleştirmek için amaca uygun olarak kullanılacak araçlar ve dikiş dikme becerisinin model olan ve sözel yönerge yöntemine göre sunduğu öğretim sürecinden oluşmaktadır.

Model olma üç aşamada gerçekleştirilmiştir. Birinci aşamada öğrencinin gerçekleştirdiği basamak bu sefer öğretmenin beceriyi öğrenciyi göstermek için bizzat yaparak gerçekleştirmesi ve beceriyi nasıl gerçekleştirdiğini sözel olarak ifade etmesidir. Bu arada amaç, öğrencinin giderek davranışı model olmaksızın sadece sözel olarak ifade etmesidir. Bu arada amaç, öğrencinin giderek davranışı model olmaksızın sadece sözel yönerge ile gerçekleştirmesidir. Örneğin; öğrencinin başat halindeki iğneyi kumaşın ucuna yakın bir yere batırmasını istiyoruz., öncelikle öğretmen öğrenciyi davranışı göstermek için davranışı bizzat kendi yaparak, başat elimdeki iğneyi kumaşın ucuna yakın yere batırarak, öğrenciyi davranışı sözel olarak ifade ederken davranışı öğrencinin gerçekleştirmesini bekler, son aşamada öğretmen davranışı yapıyormuş gibi davranırken, öğrencinin davranışı gerçekleştirmesini ister. Model olma öğretim sürecinden sonra yine üç aşamada sözel yönerge öğretim sürecine geçilir. Bu süreç öğrencinin davranışı sadece sözel ipucuyla gerçekleştirmesini sağlamaya yönelik tir İlk aşamada beceri basamağının tümü öğrenciyi sözel ipucu olarak verilirken sonraları öğrencinin davranışı giderek temel fiil sözcüğüyle veya tek bir sözcükle davranışı gerçekleştirmesi hedeflenir. Örneğin öğrencinin iğneyi kumaş batırmasını istiyoruz. İlk yönergemiz “ iğneyi kumaşa batır” iken ikinci ipucuyla “iğneyi batır” son sözel ipucumuz ise “ batır” olacaktır. Burada temel amaç beceriyi öğrencinin bağımsız olarak gerçekleştirmesini sağlamaktır. Son öğretim süreci olan bağımsız öğretim sürecinde ise becerinin temel yönergesi verilerek, örneğin; “ iki delikli büyük boy palto düğmesini dik” yönergesinde olduğu gibi öğrencinin davranışı tamamen kendisinin gerçekleştirmesi sağlamaktadır. Son öğretim süreci olan bağımsız öğretim sürecinde ise becerinin temel yönergesi olduğu gibi öğrencinin davranışı tamamen kendisinin gerçekleştirmesi beklenir.

3.4.1.4- Model Olmaya Ve Sözel İpucuyla Sunulan Bireyselleştirilmiş Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Ünitesinin Ön Uygulaması:

Araştırmanın uygulanmasına başlamadan önce uygulamada çıkabilecek olumsuzlukların belirlenmesi için model olmaya ve ipucuyla sunulan dayalı bireyselleştirilmiş dikiş dikme becerileri öğretim planının ön uygulaması yapılmıştır. Bu ön uygulamaya dikiş dikme becerileri öğretim planının ön uygulaması yapılmıştır. Bu ön

uygulamaya Ankara Çağdaş Eğitim ve Uygulama okulunda görevli iki öğretmende katılmıştır. Gözlemci öğretmenlere tela kumaşına teğel yapma becerisi öğretim ünitesinin maç ve öğretim bölümü gösterilmiştir. Önce öğrencinin teğel yapma becerisi ölçü aracında 2/3 ölçütüne göre performansın belirleneceği, daha sonra performans düzeyinden bir sonraki sırada gelen alt amaçla öğretime başlanacağı anlatılır. Öğrencinin öğretim amacını bağımsız olarak gerçekleştirebilmesi için öğretime öncelikle model olma süreci ile başlanır. Model olma süreci üç aşamada gerçekleştirilir. İlk basamakta öğrenciye davranışı gerçekleştirme için birebir model olunurken, daha sonra öğretmen bu davranışı daha yavaş ve ağırdan gerçekleştirecek model olurken, aynı zamanda öğrencinin davranışı nasıl gerçekleştirdiği de sözel olarak ifade edileceği söylenmiştir. Üçüncü aşamada model olma davranışı giderek azaltılırken daha çok davranışı öğrencinin gerçekleştirmesine fırsat verecek şekilde öğretmenin kendi davranışını gerçekleştirme süresini sistemli olarak uzatacağı söylenir. Öğrenciden doğru tepki alındığında pekiştirileceği, yanlış tepki alındığında ise olumsuz hiç bir söz söylemeden öğretime geri döneceği açıklanmıştır. Bu aşamanın ilk oturumunda beceri basamağı bildirimlerinin tümü sözel ipucu cümlesini oluştururken, ikinci ve izleyen diğer oturumlarda bu sözel ipuçlarının giderek azaltılarak temel yönerge sözcüğüne kadar tek bir sözcüğe kadar indirileceği açıklanmıştır. Son olarak ta sadece becerinin temel yönergesi verilerek öğrencinin beceriyi bağımsız olarak gerçekleştirmesinin bekleneceği söylenmiştir. Gözlemciler araştırmacının Ankara Çağdaş Eğitim ve Uygulama Anaokulu grup eğitimine devam eden altı öğrenci ile birebir olarak teğel yapma becerisinin öğretim çalışmasını gözlemiş ve not almışlardır. Bu ön uygulama sonucunda gözlemcilerin notları öğretim sürecinin yazılı metni ile karşılaştırarak araştırmacı tarafından öğretim sürecinde kullanılan tekniklerin öğretiminde ve sözel ipuçlarında değişikliğe gidilmiş ve öğretim planına son şekli verilmiştir.

3.5. GELENEKSEL YÖNTEME GÖRE DİKİŞ DİKME BECERİLERİ ÖĞRETİM METARYALİ:

Geleneksel yönteme göre dikiş dikme becerileri öğretim materyali teğel yapma ve iki delikli düğme dikme öğretim ünitelerinden oluşmaktadır.

3.5.1. Öğretim Üniteleri:

Öğretim üniteleri, konu, amaç, ön çalışma, masa başı çalışması bölümlerinden oluşmaktadır.

3.5.2. Geleneksel Yönteme Göre Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Ünitelerinin Geliştirilmesi

Öğretim ünitelerinin geliştirmesi için bu yönteme göre dikiş dikme becerilerinin nasıl öğretildiğini belirlemeyi gerekmektedir. Bu amaçla Ankara Çağdaş Eğitim ve Uygulama mesleki Eğitim Merkezi bölümü sınıflarında gözlemler yapılmış, biçki, dikiş atölyesi sınıf öğretmenleri bu becerilerle ilgili ünite incelenmiştir. Yapılan gözlem ve incelemeler sonucu geleneksel yönteme göre beceri öğretim üniteleri geliştirilmiştir. Öğretim ünitelerinde konu, amaç, öğretmenin amacı, ön çalışma öğrenciye becerinin öğretimi etkinliklerini içermektedir.

3.5.3. Geleneksel Yönteme Göre Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Ünitesinin Ön Uygulaması:

Araştırmacı tarafından geleneksel yönteme göre dikiş dikme becerisi öğretim ünitesi hazırladıktan sonra Ankara Çağdaş Eğitim ve Uygulama Okulu Mesleki Eğitim Merkezine gidilerek teğel yapma becerisinin ön uygulaması yapılmıştır. Önce teğel yapma becerisinin ön uygulaması yapılmıştır. Önce teğel yapma becerisiyle ilgili bir ön çalışma yapılmış, sonra uygun şekilde teğellenen ve uygun şekilde teğel yapılmayan beceri etkinlik örnekleri verilerek hangilerinin etkinlik örnekleri verilerek hangilerinin teğel yapmaya uygun olup olmadığı sorulmuştur. Uygulayıcının teğel yapma becerisi geleneksel göre sunmasının alanda uygulama yapanların yaptığını uyup uymadığını anlamak amacıyla ön uygulamanın sınıf öğretmenlerince gözlenmesi istenmiştir. Araştırmanın ön uygulanması sonucunda sınıf öğretmenleri, öğretim ünitesi, ön çalışma ve masa başı çalışmaları bölümlerinin, öğretime hazırlık ve öğretim açısından geleneksel yönteme uygun olduğunu belirtmişlerdir.

3.6. DENEY SÜRECİ

Deney süreci aşamasında, model olmaya ve sözel ipucu yöntemi ve geleneksel yöntemle göre hazırlanan dikiş dikme becerisi öğretim ünitelerinin uygulanmasına geçilmiştir. Bu bölümde dikiş dikme becerisinin sırası ve süresi ile model olma ve sözel ipucu ve geleneksel yöntemle göre dikiş dikme becerisinin öğretim planının uygulanışı ile ilgili açıklamalara yer verilmiştir.

3.6.1. Dikiş Dikme Becerilerinin Öğretim Sırası Ve Süresi

3.6.1.1. Dikiş Dikme Becerilerinin Öğretim Sırası:

Dikiş Dikme Becerilerini öğretimi için,teğel yapma ve 2 delikli düğme dikme becerileri sıra ile ele alınmıştır.

ÇİZELGE 1

DİKİŞ DİKME BECERİLERİNİN SIRASI

DİKİŞ DİKME BECERİSİ

ÖĞRENCİLER		
	TEĞEL YAPMA	İKİ DELİKLİ DÜĞME DİKME BECERİSİ
1-	Model Olma Sözel İpucu Yöntemi	Geleneksel Yöntem
2-	Model Olma Sözel İpucu Yöntemi	Geleneksel Yöntem
3-	Model Olma Sözel İpucu Yöntemi	Geleneksel Yöntem
4-	Model Olma Sözel İpucu Yöntemi	Geleneksel Yöntem
5-	Geleneksel Yöntem	Model Olma Sözel İpucu Yöntemi
6-	Geleneksel Yöntem	Model Olma Sözel İpucu Yöntemi
7-	Geleneksel Yöntem	Model Olma Sözel İpucu Yöntemi
8-	Geleneksel Yöntem	Model Olma Sözel İpucu Yöntemi

3.6.1.2. Dikiş Dikme Becerilerinin Öğretim Süresi:

Dikiş dikme becerilerinin öğretimi toplam olarak 1,5 ay sürmüştür. Dikiş dikme becerilerinin her iki yöntemle öğretimi araştırmacı tarafından gerçekleştirilmiştir. Bir haftalık çalışma süresinde tek bir öğrenci için gerçekleştirilen oturum sayısı birdir. Tek bir dikiş dikme becerisi için ayrılan süre 30 dakikadır.

Araştırmanın denekleri ile araştırmacının haftalık çalışma programı çizelge 2 de verilmiştir.

ÇİZELGE 2

HAFTALIK ÇALIŞMA PROGRAMI

GÜNLER					
DENEKLER	Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma
1	09 00- 09 30	09 00- 09 30	09 00- 09 30	09 00- 09 30	09 00- 09 30
2	09 40-10 10	09 40-10 10	09 40-10 10	09 40-10 10	09 40-10 10
3	10 20-10 50	10 20-10 50	10 20-10 50	10 20-10 50	10 20-10 50
4	11 00 -11 30	11 00 -11 30	11 00 -11 30	11 00 -11 30	11 00 -11 30
5	11 40- 12 10	11 40- 12 10	11 40- 12 10	11 40- 12 10	11 40- 12 10
6	13 00- 13 30	13 00- 13 30	13 00- 13 30	13 00- 13 30	13 00- 13 30
7	13 40- 14 10	13 40- 14 10	13 40- 14 10	13 40- 14 10	13 40- 14 10
8	14 20- 14 50	14 20- 14 50	14 20- 14 50	14 20- 14 50	14 20- 14 50

3.6.2. Model Olmaya ve Sözel İpucuyla Dayalı Bireyselleştirilmiş Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Materyalinin Uygulanması:

3.6.2.1. Öğretim Öncesi Ve Sonrası Değerlendirme:

Öğretim öncesi birbirini izleyen üç oturumda, becerinin ölçüt aracı, öğrenciye uygulanarak, öğrencinin becerideki düzeyi belirlenmiştir. Becerideki düzey tespit edildikten sonra, ele alınacak dikiş dikme becerisinin ölçü aracı öğrenciye uygulanmış ve öğrenciye öğretilecek olan becerideki performans düzeyi belirlenmiştir.

Becerinin öğretim süreci tamamlandıktan sonra, birbirini izleyen üç oturumda öğrenciye öğretimi yapılan becerinin ölçüt aracı uygulanarak becerideki öğretim düzeyi belirlenmiştir.

Her öğretim oturumu, deneğin sınıfından çalışma ortamında getirilmesiyle başlamış ve deneyin çalışma ortamından çıkarılıp sınıfında bırakılmasıyla tamamlanmıştır.

3.6.2.2. Model Olma Ve Sözel İpucuyla Öğretim Ünitelerinin Sunulması:

Dikiş Dikme Becerileri Ölçü Aracında öğrencilerin performans düzeyi belirlendikten sonra her bir beceri basamağı ile ilgili olarak öğrencinin performans düzeyine göre alt amaçlar öğretim amacını oluşturmuştur. Bu amaçlara uygun olarak öğretim yapılacağı ortam, araçlar ve pekiştiriciler hazırlanmıştır.

Öğrencinin performans düzeyine uygun olarak, öğretimi yapılacak beceri için gerekli olan araçlar masaya hazırlanmıştır. Daha sonara öğretim amacı doğrultusunda öğretimin yapılabilmesi için ipuçlarının kullanılması ve geri çekilmesi uygulanmıştır. Beceri öğretiminde öğrencinin beceriyi gerçekleştireceği araç gereçlerin varlığında beceriyi bağımsız olarak yapılabilmesini sağlamak için ipuçlarından yararlanılmıştır. Öğretim ortamında öğrencilerin performans düzeyine göre model olma ve sözel ipucu kullanılmıştır.

3.6.2.2.1. Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Ünitesinin Model Olma İpucu İle Sunulması:

Model olma ipucunun kullanıldığı beceri basamaklarından, model olma, sözel ipucu ile birlikte kullanılmış ve öğretim süreci içinde model olunan hareket geri çekilerek öğrencinin sözel ipucuyla beceri basamağını yapmasını sağlamıştır. Bu araştırmada model olma ipucunun geri çekilmesi üç aşamada gerçekleşmiştir. Model olma ipucunun geri çekilmesi için üç öğretim oturumunu düzenlemiş ve her bir oturumda öğrenciler birer dikme becerisi gerçekleştirilmiştir.

Birinci aşamada öğretim oturumunda öğrencinin yapması istenen beceri basamağının tamamı araştırmacı tarafından yapılarak öğrenciye gösterilmiş ve nasıl yapıldığı sözel olarak açıklanmıştır. Öğrenciden de, yapılarak gösterilen ve sözel olarak pekiştirilmiş, gerçekleştirilmediğinde hiç bir şey söylemeden öğretime geri dönmüştür.

İkinci aşamada, öğretim oturumunda öğrencinin yapması istenilen beceri basamağının yarısına yakını araştırmacı tarafından yapılarak öğrenciye gösterilmiş ve nasıl yapıldığı söze olarak açıklanmıştır. Öğrenciden de, bir kısmı yapılarak gösterilen ve tamamı açıklanan beceri basamağını tam olarak yapması istenmiş, öğrenci davranışı gerçekleştirildiğinde sözel olarak pekiştirilmiş, gerçekleştirmediğinde sözel olarak pekiştirilmiş, gerçekleştirmediğinde hiç bir şey söylemeden öğretime geri dönmüştür.

Üçüncü aşamada, öğretim oturumunda, öğrencinin yapması istenen beceri basamağı araştırmacı tarafından yapılacakmış gibi gösterilmiş ve tamamının nasıl yapıldığı açıklanmıştır. Öğrenciden beceri basamağını tam olarak yapması istenmiş öğrenci davranışı gerçekleştirdiğinde sözel olarak pekiştirilmiş, gerçekleştirmediğinde hiç bir şey söylemeden öğretime geri dönmüştür.

3.6.2.2.2. Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Ünitesinin Sözel İpucuyla Sunulması

Sözel İpucunun kullanıldığı beceri basamaklarında, öğrencinin yapması istenen beceri basamağı, sözel olarak ifade edilmiştir. Öğretim sürecinde sözel ipucu üç aşamda çekilerek, öğrencinin beceri basamağını bağımsız yapması sağlanmıştır. Sözel ipucunun geri çekilmesi içi öğretim oturumunda öğrenciler birer dikiş dikme becerisini gerçekleştirmişlerdir.

Birinci aşamada, öğretim oturumunda öğrencinin yapması istenen basamağın tamamı özel olarak ifade edilmiştir. Öğrenci istenen beceri basamağını gerçekleştirdiğinde sözel olarak pekiştirilmiş, gerçekleştirmediğinde hiç bir şey söylemeden öğretime geri dönmüştür.

İkinci aşamada öğretim oturumunda öğrencinin yapması istenen beceri basamağının yarısı için sözel ipucu verilmiştir. Öğrenci istenen beceri basamağının tamamını gerçekleştirdiğinde sözel olarak pekiştirilmiş gerçekleştirmediğinde hiç bir şey söylemeden öğretime geri dönmüştür.

Üçüncü aşamada öğretim oturumunda öğrencinin yapması istenen beceri basamağı, öğrencinin bağımsız olarak yapmasına hizmet edecek şekilde eylem, I belirten bir kelime ile ifade edilmiş, öğrenciden beceri basamağının tamamını gerçekleştirmesi beklenmiştir. Öğrenci beceri basamağının tamamını gerçekleştirmesini beklenmiştir öğrenci beceri basamağının tamamını gerçekleştirdiğinde pekiştirilmiş, gerçekleştiremediğinde ise hiç bir şey söylemeden öğretime geri dönmüştür.

3.6.2.2.3. Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Ünitesinin Bağımsız Sunulması:

Bağımsız öğretim sürecinde öğretilen beceri ile ilgili ana yönerge verilip, öğrencinin beceriyi gerçekleştirmesi beklenmiştir. Öğrenci beceriyi gerçekleştirdiğinde pekiştirilmiş, gerçekleştiremediğinde ipuçların hızlı çekildiği düşünülerek bir önceki sözel ipucuyla öğretim süresinin son basamağına geri dönmüştür.

Her bir dikiş dikme becerisi için yedi öğretim oturumunu ayrılmıştır. Her bir öğretim oturumu için ayrılan süre 30 dakikadır. Dikiş dikme becerilerinin öğretimi sırasında her öğrenci için öğretim öncesi bireysel olarak belirlenen sözel pekiştiriciler sürekli pekiştirme tarifesine kullanılmıştır. Ayrıca öğrencilere çalışma sonunda çalışma sonunda etkinlik pekiştiricileri verilmiştir.

3.7. GELENEKSEL YÖNTEME GÖRE DİKİŞ DİKME BECERİLERİNİN SUNULMASI

Geleneksel yönteminin gereği konu dikiş dikme becerisi, amaç ise, öğretmenin öğretim amacı olarak belirlenmiştir. Öğretimi yapılacak olan beceri ile ilgili araçlar masaya konulmuştur. Beceri öğretimi iki bölümden oluşmaktadır. Bunlar “ Ön çalışma” ve “ masa başı çalışmasıdır. Ön çalışmada öğrencilere hangi beceri üzerinde çalışacağı ve becerinin nasıl gerçekleştireceği sözel olarak ifade edilmiştir. Öğrencilere örnek bir beceri öğretmen tarafından gerçekleştirilerek öğrenciye gösterilmiştir. Daha sonra masa başı çalışmasına geçirilmiştir. Öğretim amacı olarak belirlenen davranış sözel olarak ifade edilmiş, öğrencinin yönerge şeklinde ifade edilen davranışı gerçekleştirmesi beklenmiştir. Uygulamacı öğretim sırasında doğru tepki olarak kabul edilen davranışı sürekli olarak ifade etmiştir. Öğrenci beceriyi gerçekleştirdiği sırada, aferin, çok güzel gibi pekiştiriciler sistematik olmayan biçimde kullanılmıştır. Öğrenci yanlış tepki verdiği yaptığı davranışın yanlış olduğunu “ hayır” denilerek belirtilmiş ve öğretime geri dönmüştür. Öğrenci bağımsız olarak beceriyi tamamladığında çalışma tamamlanmıştır.

3.8. VERİLERİN ANALİZİ

Çağdaş Eğitim ve Uygulama Okuluna devam eden Öğrencilerin Dikiş Dikeme becerilerindeki performans düzeylerine göre hazırlanan “ Model Olma ve sözel ipucuyla sunulan Bireyselleştirilmiş Dikiş Dikme Becerileri Öğretim Materyali” ile “ Geleneksel Yönteme Dayalı Dikiş Dikme Becerisi öğretim Materyali ile gerçekleştirilen oturumlar yatay (x) ekseninde eşit aralıklarla grafiklerde gösterilmiş, bu aralıklar araştırmanın grafikte bağımsız değişken boyutunu oluşturmuştur.

Teğel Yapma becerisi Ölçü Aracı, Düğme Dikme becerisi Ölçü Aracı” yla dikiş dikme becerilerinde hedeflenen tüm becerilerin öğretim öncesi ve sonrası gerçekleştirme düzeyi ile ilgili veriler (y) ekseninde gösterilmiş, bu eksen araştırmanın bağımlı değişken boyutunu oluşturmuştur.

Becerideki düzeyi değerlendirmesi, öğretime başlangıç düzeyi ile öğretim süreci sonunda öğrenci performansındaki artmaları ve azalmaları işaret eder öğretmen performans düzeyindeki değişiklikleri değerlendirmek ister, bu amaçla çalışmanın başlangıç düzeyinin üç oturumdaki performansı ile öğretim süresi sonundaki ilk oturumunda elde edilen performans bir çizgi ile birleştirilmiştir. Oluşturulan grafiklerde çizgilerdeki yükselmeler öğrencideki başarıyı diğer deyişle becerinin amaçlarındaki gerçekleşmeyi yansıtmaktadır.

Bu araştırmanın amaçlarındaki ye alan soruların yanıtlanabilmesi için “ Öğretim Yönteminin Farklı Öğrencilerde Etkisi Grafiği”nden yararlanılmıştır.

Bu araştırma teğel yapma ve düğme dikme becerilerinin bağımsız olarak gerçekleştirilmesi için “ Model Olma ve Sözel İpucu ve Geleneksel Yönteminin” etkileri her öğrenci için ayrı ayrı olacak şekilde “ Farklı Öğretim Yöntemlerinin Karşılaştırılması Grafiği” ile gösterilmiştir. Başlama düzeyi ve öğretim sonu alt amaçları gerçekleştirme düzeyi ile ilgili veriler grafiğe yerleştirilerek eğriler oluşturulmuştur. Başlama düzeyinden sonra bir öğretim yöntemine ait bir eğrinin, diğer öğretim yöntemine ait eğri ile

arasındaki dikey uzaklığı, öğretim yönteminin etkili olup olmadığını göstermektedir (Heron, Heward ve Cooper 1987: Özen, 1995).

Öğretim Yönteminin farklı öğrencilerdeki Etkisi Grafiği, bir davranışla ilgili farklı performans düzeyine sahip olan birden fazla öğrencide her bir yöntemi etkisini belirlemek için kullanılmıştır. Başlama düzeni eğrisi ile öğretim sonundaki düzeyi gösteren eğri arasındaki dikey uzaklık ne kadar fazla ise kullanılan öğretim yöntemi o kadar etkilidir. İki eğri arasındaki uzaklık ne kadar azsa yada birbiri ile aynı doğrultuda ise kullanılan öğretim yöntemi etkisiz olarak kabul edilir (Alberto ve Troutman 1986 ; Gürsel 1993).

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde, dikiş dikme becerileri ön koşul davranışlarını yerine getiren zihin engelli öğrencilere "Model Olma ve Sözel İpucuyla Sunulan Bireyselleştirilmiş Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Materyali" ile yapılan öğretimin, teğel yapma ve iki delikli düğme dikme becerilerinin kazandırılmasında "Geleneksel Yönteme Göre Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Materyali"ne göre becerilerin alt amaçlarını gerçekleştirmesine yol açmada hangi öğretim yönteminin daha fazla alt amacı gerçekleştirdiğini belirlemek amacıyla bulgulara ve bunların yorumuna yer verilmiştir.

4.1. Zihin Engelli Öğrencilerin Her Birinin Teğel Yapma ve İki Delikli Düğme Dikme Becerisinin "Model Olma Sözel İpucuyla" ve Geleneksel Yönteme Göre Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi" ile Yapılan Öğretim Sonucunda Becerilerde Yer Alan Alt Amaçları Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Bulgular ve Yorumlar:

Araştırmanın birinci amacında dikiş dikme becerisi önkoşul davranışlarını yerine getiren öğrencilerin herbirinde "Model Olma Sözel İpucu Yöntemiyle Sunulan Bireyselleştirilmiş Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi" ile "Geleneksel Yöntemle Sunulan Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi" ile yapılan öğretimin herbir öğrencide teğel yapma ve iki delikli düğme dikme becerisinin alt amaçlarını gerçekleştirmesine yol açmada hangi öğretim yönteminin daha fazla etkili olduğuna bakılmıştır.

4.1.1 Bir No'lu Öğrencinin "Model Olma Sözel İpucuyla Sunulan Bireyselleştirilmiş Teğel Yapma Becerisi Öğretim Ünitesi" ile "Geleneksel Yöntemle Sunulan İki Delikli Düğme Dikme Becerilerinin Alt Amaçlarını Gerçekleştirme Düzeyine ilişkin Bulgular ve Yorumlar

Bir no'lu öğrencinin model olma, sözel ipucu ve geleneksel öğretim yöntemiyle öğretimi sonucunda teğel yapma ve iki delikli düğme dikme becerilerinde yer alan alt amaçları gerçekleştirme düzeyine ilişkin bulgular Grafik 1'de verilmiştir.

Grafik 1'de görüldüğü gibi, 1'nolu öğrencinin teğel yapma becerisindeki başlama düzeyi yedinci alt amaçtır. İki delikli düğme dikme becerisindeki başlama düzeyi ise yedinci alt amaçtır.

Bir nolu öğrenci "Model Olma Sözel Sunulan Bireyselleştirilmiş Teğel Yapma Becerisi Öğretim Ünitesi" ile yapılan öğretim sonucunda, teğel yapma becerisinin varolan 25 alt amacının 25'inide gerçekleştirmiştir.

Bir no'lu öğrenci "Geleneksel Yöntemle Sunulan İki Delikli Düğme Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi" ile yapılan öğretim sonucunda, iki delikli düğme dikme becerisinin varolan 30 alt amacından 19 tanesini gerçekleştirmiştir.

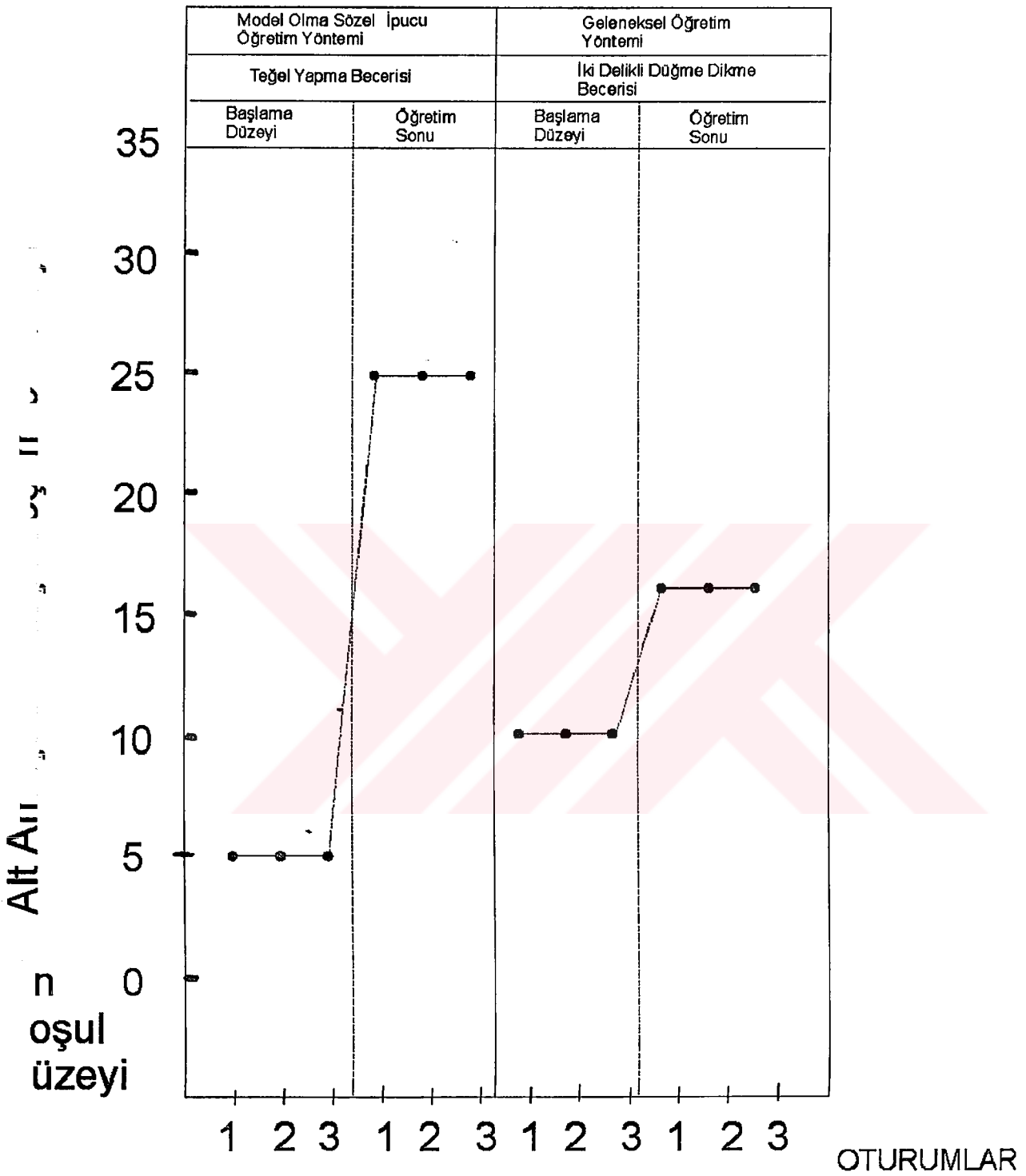
Buna göre 1no'lu öğrenci "Model Olma, Sözel İpucuyla Sunulan Bireyselleştirilmiş Teğel Yapma Becerisi Öğretim Ünitesi" ile yapılan öğretim sonucunda alt amaçları gerçekleştirme düzeyi ile ilgili elde edilen eğri, "Geleneksel Yönteme Dayalı İki Delikli Düğme Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi" ile yapılan öğretim sonucunda alt amaçları gerçekleştirme düzeyi ile ilgili elde edilen eğriden daha yukarıdadır.

Bir no'lu öğrenci teğel yapma ve iki delikli düğme dikme becerilerinin "Model Olma, Sözel İpucuyla Sunulan Bireyselleştirilmiş Dikiş Dikme Becerisi Ünitesi" ile yapılan öğretimin " Geleneksel Yönteme Dayalı Dikiş Dikme Becerisi Öğretimi Ünitesi" ile yapılan öğretimden teğel yapma ve iki delikli düğme dikme becerilerinin alt amaçlarını gerçekleştirmesine yol açmakta daha etkili olduğu izlenimi vermektedir.

4.1.2. İki No'lu Öğrencinin "Model Olma, Sözel İpucuyla Sunulan Bireyselleştirilmiş Teğel Yapma Becerisi Öğretim Ünitesi" ile "Geleneksel Yönteme Dayalı İki Delikli Düğme Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi" ile Yapılan Öğretim Sonunda Teğel Yapma ve İki Delikli Düğme Dikme Becerilerinin Alt Amaçlarını Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Bulgular ve Yorumlar .

İki no'lu öğrencinin model olma, sözel ipucu ve geleneksel yöntemle öğretimi sonucunda teğel yapmış ve iki delikli düğme dikme becerilerinde yer alan alt amaçları gerçekleştirme düzeyine ilişkin bulgular grafik 2'de verilmiştir.

GRAFİK 2: İki nolu Öğrencinin Model Olma ve Sözel İpucuyla sunulan Teğel Yapma Becerileri ile, Geleneksel Yöntemle Sunulan İki Delikli Düğme Dikme Becerisinin Öğretimi Sonunda Alt Amaçları Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Grafik

Grafik 2'de görüldüğü gibi. İki no'lu öğrencinin teğel yapma becerisindeki başlama düzeyi beşinci alt amaçtır. İki Delikli Düğme dikme becerisindeki başlama, düzeyi onuncu alt amaçtır.

Bir no'lu "Model Olma, Sözel İpucuyla Sunulan Bireyselleştirilmiş Teğel Yapma Becerisi Öğretim Ünitesi" ile yapılan öğretim sonucunda teğel yapma becerisinin varolan 25 alt amacının tamamını gerçekleştirmiştir. Bir no'lu öğrenci, "Geleneksel Yönteme Dayalı İki Delikli Düğme Dikme Becerisi, Öğretim Ünitesi" ile yapılan öğretim sonucunda iki delikli düğme dikme becerisinin varolan 30 alt amacından 15 tanesini gerçekleştirmiştir.

Buna göre, İki no'lu öğrenci "Model Olma, Sözel İpucuyla Sunulan Teğel Yapma Becerisi Öğretim Ünitesi" ile yapılan öğretim sonucunda alt amaçları gerçekleştirme düzeyi ile ilgili elde edilen eğriler, "Geleneksel Yönteme Dayalı İki Delikli Düğme Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi" ile yapılan öğretim sonucunda alt amaçları gerçekleştirme Düzeyi ile ilgili elde edilen eğrilerden daha yukarıdadır.

İki no'lu öğrenci teğel yapma ve iki delikli düğme dikme becerilerinin "Model Olma, Sözel İpucuyla sunulan Bireyselleştirilmiş Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi" ile yapılan öğretimin, "Geleneksel Yönteme Dayalı Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi" ile yapılan öğretimden teğel yapma ve iki delikli düğme dikme becerilerinin alt amaçlarını gerçekleştirmesine yol açmakta daha etkili olduğu izlenimini vermektedir.

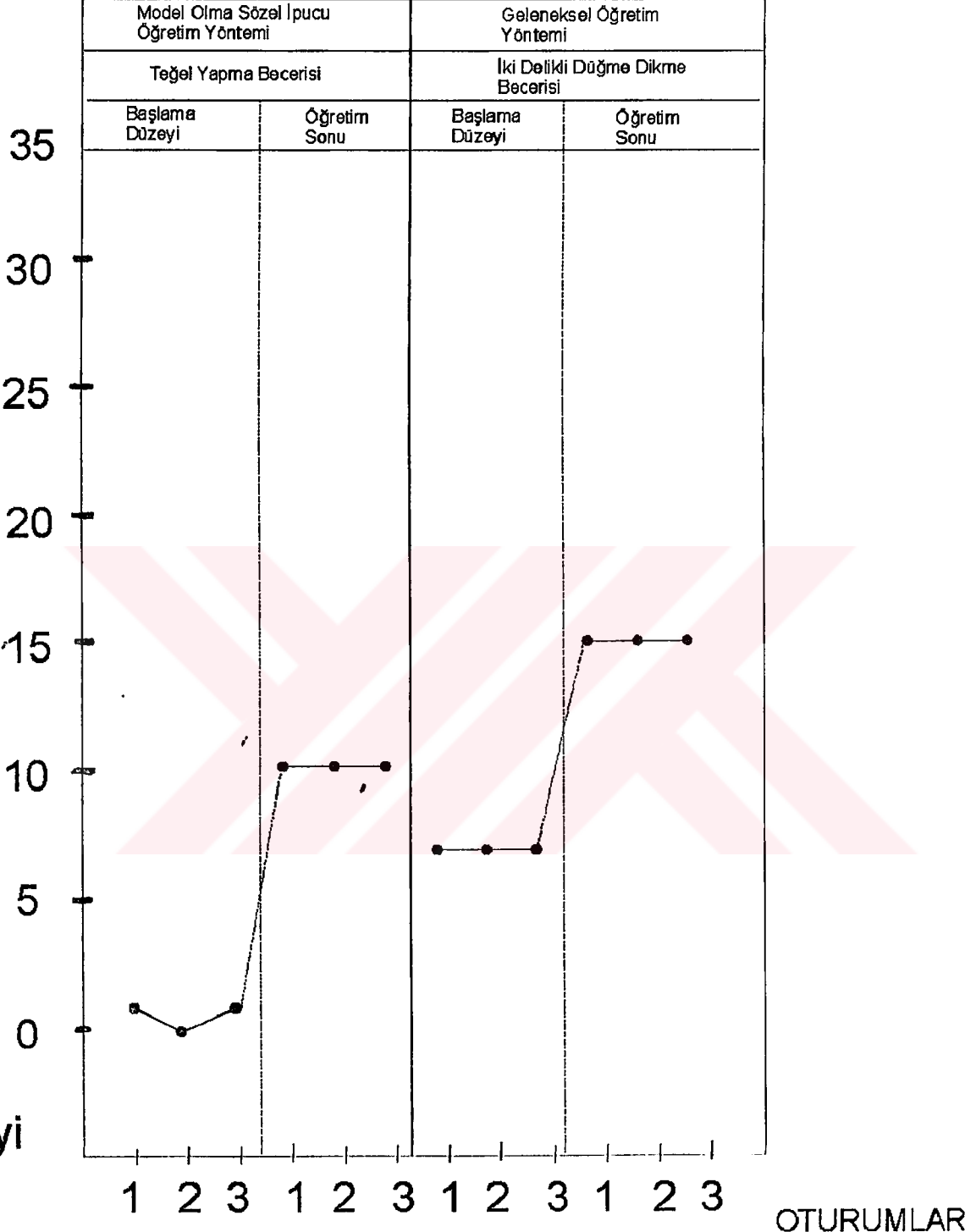
4.1.3. Üç No'lu Öğrencinin Model Olma Sözel İpucuyla Sunulan Bireyselleştirilmiş Teğel Yapma Becerisi Öğretim Ünitesi" ile "Geleneksel Yönteme Dayalı İki Delikli Düğme Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi" ile Yapılan Öğretim Sonucunda Teğel Yapma ve İki Delikli Düğme Dikme Becerilerinin Alt Amaçlarını Gerçekleştirme Düzeyine ilişkin Bulgular ve Yorumlar.

Üç No'lu Öğrencinin model olma, sözel ipucu ve geleneksel yöntemle öğretimi sonucunda teğel yapma ve iki delikli düğme dikme becerilerinde yer alan alt amaçları gerçekleştirme düzeyine ilişkin bulgular grafik 3'de verilmiştir.

Ön
koşul
üzeyi

Alt Amaçları Gerçekleştirme Düzeyi

GRAFİK 3: Üç nolu Öğrencinin Model Olma ve Sözel İpucuyla Sunulan Teğel Yapma Becerileri ile, Geleneksel Yöntemle Sunulan İki Delikli Düğme Dikme Becerisinin Öğretimi Sonunda Alt Amaçları Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Grafik

Grafik 3'de görüldüğü gibi, üç no'lu öğrenci teğel yapma, becerisindeki başlama düzeyi birinci alt amaçtır. İki delikli düğme dikme becerisindeki başlama düzeyi yedinci alt amaçtır.

Üç no'lu öğrenci "Model Olma, Sözel İpucuyla Sunulan Bireyselleştirilmiş Teğel Yapma Becerisi Öğretim Ünitesi" ile yapılan öğretim sonucunda teğel yapma becerisinin var olan 25 alt amacından 10 tanesini gerçekleştirmiştir. Üç no'lu öğrenci "Geleneksel Yönteme Dayalı İki Delikli Düğme Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi" ile yapılan öğretim sonucunda iki delikli düğme dikme becerisinin varolan 30 alt amacından 15 tanesini gerçekleştirmiştir.

Buna göre üç no'lu öğrenci " Model Olma, Sözel İpucuyla Sunulan Bireyselleştirilmiş Teğel Yapma Becerisi Öğretim Ünitesi" ile yapılan öğretim sonucunda alt amaçları gerçekleştirme düzeyi ile ilgili elde edilen başlama düzeyi ile öğretim sonundaki eğriler, "Geleneksel Yönteme Dayalı İki Delikli Düğme Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi" ile yapılan öğretim sonucunda alt amaçları gerçekleştirme düzeyi ile ilgili elde edilen eğrilerden daha aşağıdadır.

Üç no'lu öğrenci teğel yapma ve iki delikli düğme dikme becerilerinin "Model Olma, Sözel İpucuyla Sunulan Bireyselleştirilmiş Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi" ile yapılan öğretimin, "Geleneksel Yönteme Dayalı Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi ile yapılan öğretimden daha teğel yapma ve iki delikli düğme dikme becerilerinin alt amaçlarını gerçekleştirmesine yol açmakta etkili olduğunu izlenimini vermektedir. Ayrıca yedi oturumluk öğretim süresinin üç nolu öğrencinin her iki becerinin alt amaçlarının tamamını gerçekleştirmesi için yeterli olmadığı izlenimi edinilmektedir.

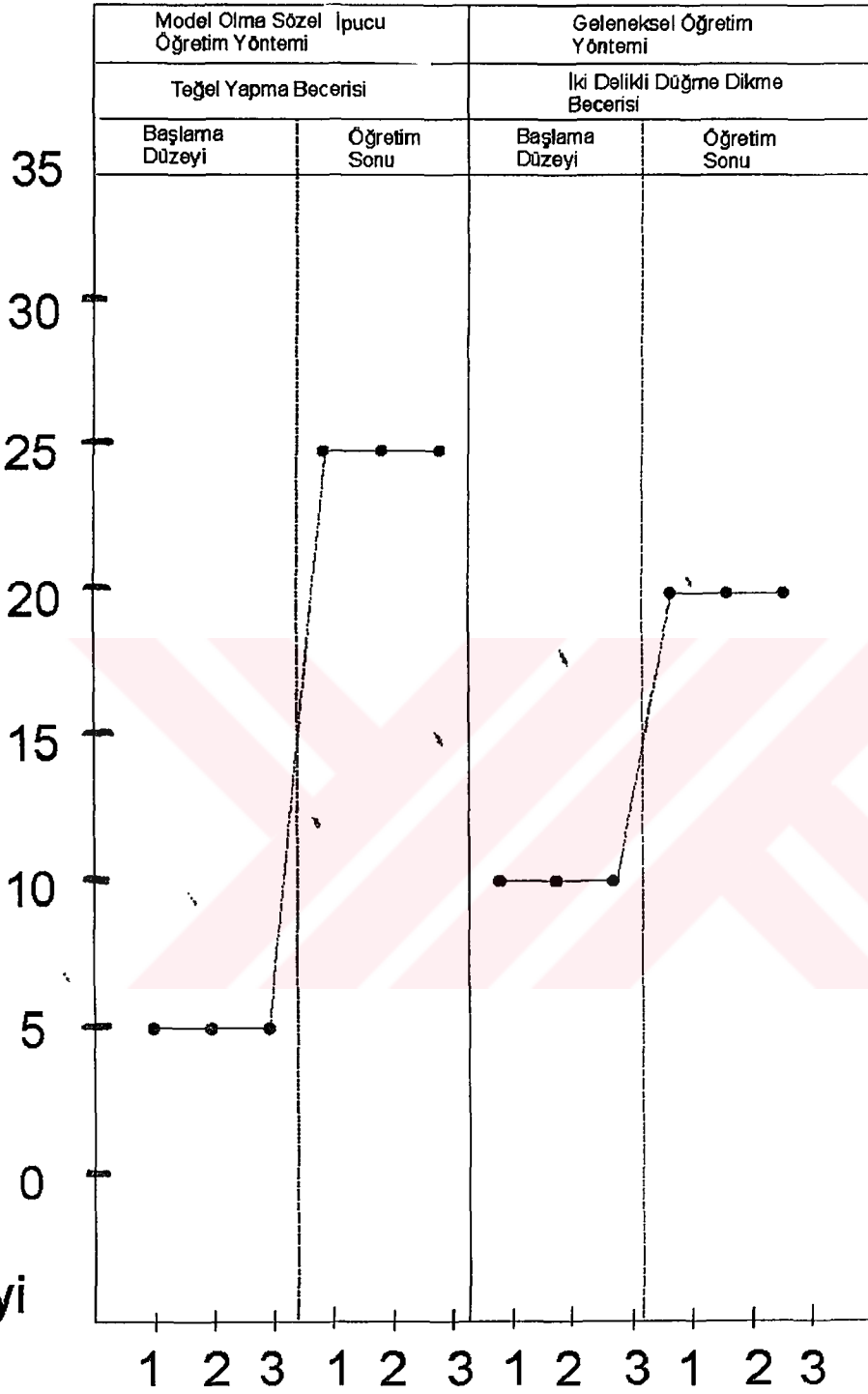
4.1.4. Dört No'lu Öğrencinin "Model Olma, Sözel İpucuyla Sunulan Bireyselleştirilmiş Teğel Yapma Becerisi Öğretim Ünitesi" ile "Geleneksel Yöntemle Sunulan İki Delikli Düğme Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi" ile Yapılan Öğretim Sonucunda Teğel Yapma ve İki Delikli Düğme Dikme Becerisinin Alt Amaçlarını Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Bulgular ve Yorumlar.

Dört no'lu öğrencinin model olma, sözel ipucu ve geleneksel öğretim yöntemiyle öğretimi sonucunda teğel yapma ve düğme dikme becerilerinde yer alan alt amaçları gerçekleştirme düzeyine ilişkin bulgular grafik 4'de verilmiştir.

Alt Amaçları Gerçekleştirme Düzeyi

Ön Koşul Düzeyi

GRAFİK 4: Dört nolu Öğrencinin Model Olma ve Sözel İpucuyla Sunulan Teğel Yapma Becerileri ile, Geleneksel Yöntemle Sunulan İki Delikli Düğme Dikme Becerisinin Öğretimi Sonunda Alt Amaçları Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Grafik

Grafik 4'de görüldüğü gibi, dört No'lu Öğrenci teğel yapma becerisinde ki başlaması düzeyi beşinci alt amaçtır. İki delikli düğme dikme becerisindeki başlama düzeyi onuncu alt amaçtır.

Dört no'lu öğrenci "Model Olma, Sözel İpucuyla Sunulan Bireyselleştirilmiş Teğel Yapma Becerisi Öğretim Ünitesi" ile yapılan öğretim sonucunda teğel yapma becerisinin varolan 25 alt amacından 25'inide gerçekleştirmiştir. Dört no'lu öğrenci "Geleneksel Yöntemle Sunulan İki Delikli Düğme Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi" ile yapılan öğretim sonucunda iki delikli düğme dikme becerisinin varolan 30 alt amacından 20 tanesini gerçekleştirmiştir.

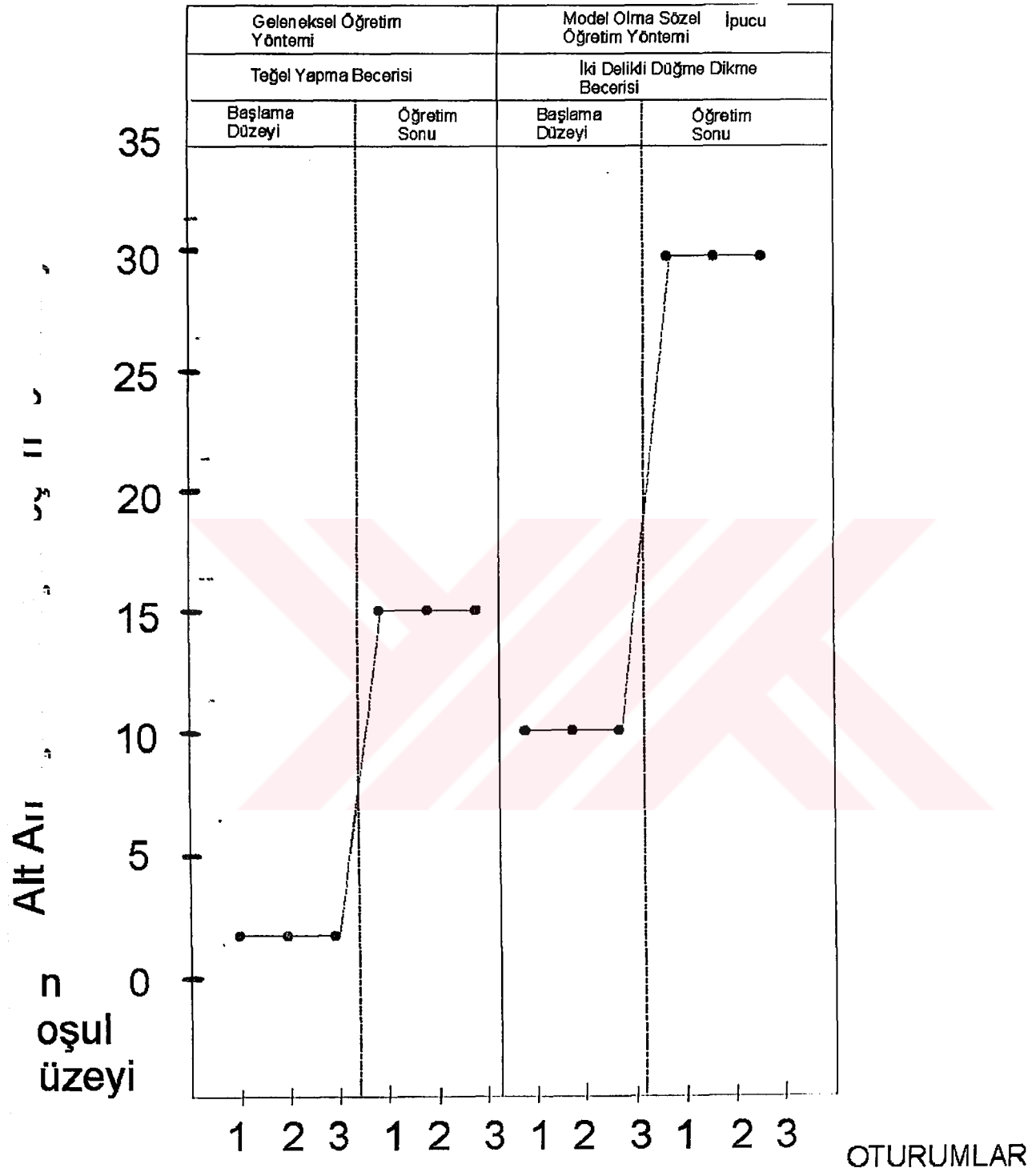
Buna göre dört no'lu öğrenci, "Model Olma Sözel İpucuyla Sunulan Bireyselleştirilmiş Teğel Yapma Becerisi Öğretim Ünitesi" ile yapılan öğretim sonucunda alt amaçları gerçekleştirme düzeyi ile ilgili elde edilen eğriler, Geleneksel Yöntemle Sunulan İki Delikli Düğme Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi" ile yapılan öğretim sonucunda alt amaçları gerçekleştirme düzeyi ile ilgili elde edilen eğrilerden daha yukarıdadır.

Dört no'lu öğrenci teğel yapma ve iki delikli düğme dikme becerilerinin "Model Olma, Sözel İpucuyla Sunulan Bireyselleştirilmiş Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi" ile yapılan öğretimin "Geleneksel Yönteme Dayalı Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi" ile yapılan öğretimden teğel yapma ve iki delikli düğme dikme becerilerinin alt amaçlarını gerçekleştirmesine yol açmakta daha etkili olduğu izlenimini vermektedir.

4.1.5. Beş No'lu Öğrencinin "Geleneksel Yöntemle Sunulan Teğel Yapma Becerisi Öğretim Ünitesi" ile "Model Olma, Sözel İpucuyla Sunulan Bireyselleştirilmiş İki Delikli Düğme Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi" ile Yapılan Öğretim Sonucunda Teğel Yapma ve İki Delikli Düğme Dikme Becerisinin Alt Amaçlarını Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Bulgular ve Yorumlar.

Beş no'lu öğrencinin geleneksel yöntem ve model olma, sözel ipucu öğretim yöntemiyle öğretimi sonucunda teğel yapma ve iki delikli düğme dikme becerilerinde yer alan alt amaçları gerçekleştirme düzeyine ilişkin bulgular grafik 5'de verilmiştir.

GRAFİK 5: Beş nolu Öğrencinin Geleneksel Yöntemle Sunulan Teğel Yapma Becerisi ile Model Olma Sözel İpucuyla Sunulan İki Delikli Düğme Dikme Becerisinin Öğretimi Sonunda Becerinin Alt Amaçlarını Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Grafik

Grafik 5'de görüldüğü gibi, beş no'lu öğrenci teğel yapma becerisindeki başlama düzeyi ikinci alt amaçtır. İki delikli düğme dikme becerisindeki başlama düzeyi onuncu alt amaçtır.

Beş no'lu öğrenci "Geleneksel Yöntemle Sunulan Teğel Yapma Becerisi Öğretim Ünitesi ile yapılan öğretim sonucunda teğel yapma becerisinin varolan 25 alt amacından 15'ini gerçekleştirmiştir. Beş no'lu öğrenci "Model Olma, Sözel İpucuyla Sunulan Bireyselleştirilmiş İki Delikli Düğme Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi" ile yapılan öğretim sonucunda iki delikli düğme dikme becerisinin varolan 30 alt amacının 30'unu da gerçekleştirmiştir.

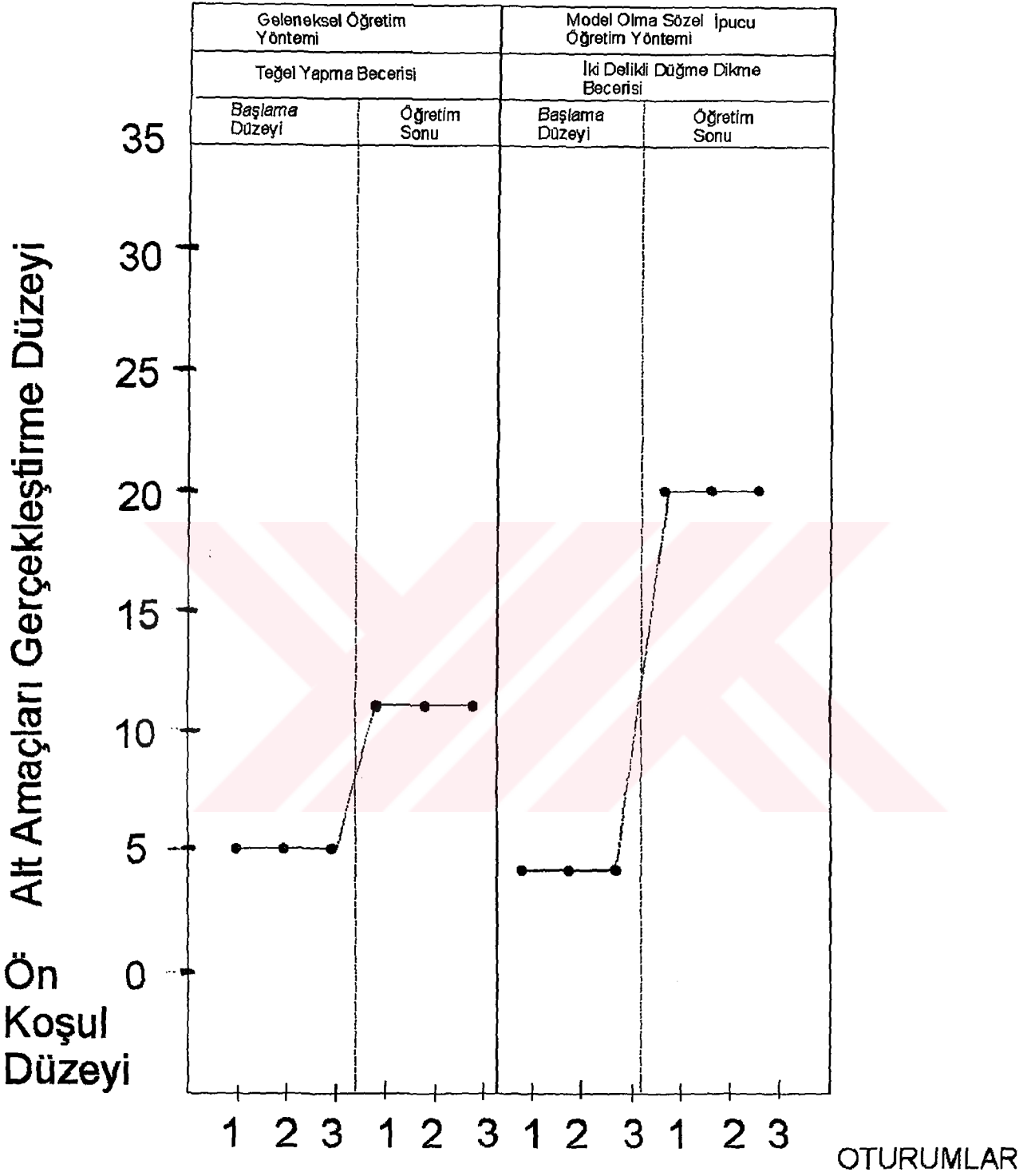
Buna göre beş no'lu öğrenci, "Model Olma, Sözel İpucu Yöntemiyle Sunulan Bireyselleştirilmiş İki Delikli Düğme Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi" ile yapılan öğretim sonucunda alt amaçları gerçekleştirme düzeyi ile ilgili elde edilen eğriler, "Geleneksel Yöntemle Sunulan Teğel Yapma Becerisi Öğretim Ünitesi" ile yapılan öğretim sonucunda alt amaçları gerçekleştirme düzeyi ile ilgili elde edilen eğrilerden daha yukarıdadır.

Beş no'lu öğrenci teğel yapma ve iki delikli düğme dikme becerisinin "Model Olma, Sözel İpucuyla Sunulan Bireyselleştirilmiş Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi" ile yapılan öğretimin "Geleneksel Yönteme Dayalı Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi" ile yapılan öğretimden teğel yapma ve iki delikli düğme dikme becerilerinin alt amaçlarını gerçekleştirmesine yol açmakta daha etkili olduğu izlenimini vermektedir.

4.1.6. Altı No'lu Öğrencinin "Geleneksel Yöntemle Sunulan Teğel Yapma Becerisi Öğretim Ünitesi" ile "Model Olma, Sözel İpucuyla Sunulan Bireyselleştirilmiş İki Delikli Düğme Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi" ile Yapılan Öğretim Sonucunda Teğel Yapma ve İki Delikli Düğme Dikme Becerisinin Alt Amaçlarını Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Bulgular ve Yorumlar.

Altı no'lu öğrencinin geleneksel yöntem ve model olma, sözel ipucu öğretim yöntemiyle öğretimi sonucunda teğel yapma ve iki delikli düğme dikme becerilerinde yer alan alt amaçları gerçekleştirme düzeyine ilişkin bulgular grafik 6'da verilmiştir.

GRAFİK 6: Altı nolu Öğrencinin Geleneksel Yöntemle Sunulan Teğel Yapma Becerisi ile Model Olma Sözel İpucuyla Sunulan İki Delikli Düğme Dikme Becerisinin Öğretimi Sonunda Becerinin Alt Amaçlarını Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Grafik

Grafik 6'da görüldüğü gibi, 6 no'lu öğrenci teğel yapma becerisindeki başlama düzeyi 5.nci alt amaçtır. İki delikli düğme dikme becerisindeki başlama düzeyi 4'üncü alt amaçtır.

6 no'lu öğrenci "Geleneksel Yöntemle Sunulan Teğel Yapma Becerisi Öğretim Ünitesi" ile yapılan öğretim sonucunda teğel yapma becerisinin varolan 25 alt amacından 11 tanesini gerçekleştirmiştir. 6 no'lu öğrenci "Model Olma, Sözel İpucuyla Sunulan Bireyselleştirilmiş İki Delikli Düğme Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi" ile yapılan öğretim sonunda iki delikli düğme dikme becerisinin varolan 20 alt amacından 20 alt amacı gerçekleştirmiştir.

Buna göre 6 no'lu öğrenci "Model Olma, Sözel İpucu Yöntemiyle Sunulan Bireyselleştirilmiş İki Delikli Düğme Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi" ile yapılan öğretim sonunda alt amaçları gerçekleştirme düzeyi ile ilgili elde edilen eğriler, "Geleneksel Yöntemle Sunulan Teğel Yapma Becerisi Öğretim Ünitesi" ile yapılan öğretim sonucunda alt amaçları gerçekleştirme düzeyi ile ilgili elde edilen eğrilerden daha yukarıdadır.

6 no'lu öğrenci teğel yapma ve iki delikli düğme dikme becerisinin "Model Olma, Sözel İpucuyla Sunulan Bireyselleştirilmiş Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi" ile yapılan öğretimin "Geleneksel Yöntemle Dayalı Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi" ile yapılan öğretimden teğel yapma ve iki delikli düğme dikme becerilerinin alt amaçlarını gerçekleştirmesine yol açmakta daha etkili olduğu izlenimini vermektedir. Ayrıca yedi oturumluk öğretim süresinin altı nolu öğrencinin her iki becerinin alt amaçlarının tamamını gerçekleştirmeleri için yeterli olmadığı izlenimi edinilmektedir.

4.1.7. Yedi No'lu Öğrencinin "Geleneksel Yöntemle Sunulan Teğel Yapma Becerisi Öğretim Ünitesi" ile "Model Olma, Sözel İpucuyla Sunulan Bireyselleştirilmiş İki Delikli Düğme Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi" ile Yapılan Öğretim Sonucunda Teğel Yapma ve İki Delikli Düğme Dikme Becerisinin Alt Amaçlarını Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Bulgular ve Yorumlar.

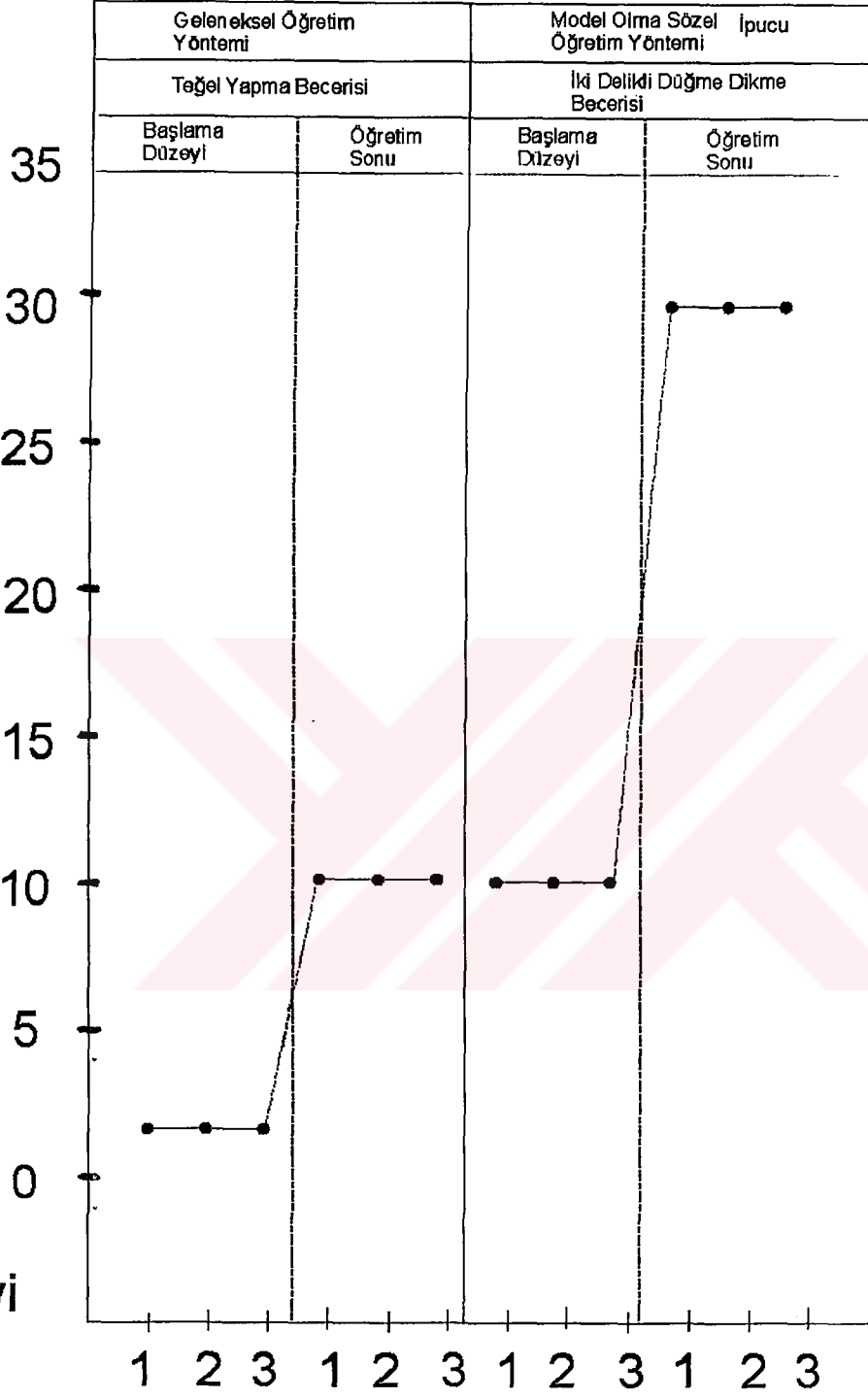
7 no'lu öğrencinin "Geleneksel Yöntem ve Model Olma, Sözel İpucu Öğretim yöntemiyle öğretimi sonucunda teğel yapma ve iki delikli düğme dikme becerilerinde yer alan alt amaçları gerçekleştirme düzeyine ilişkin bulgular grafik 7'de verilmiştir.

Alt Amaçları Gerçekleştirme Düzeyi

n

koşul
üzeyi

GRAFİK 7: Yedi nolu Öğrencinin Geleneksel Yöntemle Sunulan Teğel Yapma Becerisi ile Model Olma Sözel İpucuyla Sunulan İki Delikli Düğme Dikme Becerisinin Öğretimi Sonunda Becerinin Alt Amaçlarını Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Grafik

Grafik 7'de görüldüğü gibi 7 nolu öğrenci teğel yapma becerisindeki başlama düzeyi ikinci alt amaçtır. İki delikli düğme dikme becerisindeki başlama düzeyi 10'uncu alt amaçtır.

7 nolu öğrenci, "Geleneksel Yöntemle Sunulan Teğel Yapma Becerisi Öğretim Ünitesi" ile Yapılan Öğretim Sonucunda teğel yapma becerisinin varolan 25 alt amacından 10 tanesini gerçekleştirmiştir. 7 nolu öğrenci "Model Olma Sözel İpucuyla Sunulan Bireyselleştirilmiş İki Delikli Düğme Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi" ile yapılan öğretim sonucunda iki delikli düğme dikme becerisinin varolan 30 alt amacının 30'unuda gerçekleştirmiştir.

Buna göre 7 no'lu öğrenci "Model Olma, Sözel İpucu Yöntemiyle Sunulan Bireyselleştirilmiş İki Delikli Düğme Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi" ile yapılan öğretim sonucunda alt amaçları gerçekleştirme düzeyi ile ilgili elde edilen eğriler, "Geleneksel Yöntemle Sunulan Teğel Yapma Becerisi Öğretim Ünitesi" ile yapılan öğretim sonucunda alt amaçları gerçekleştirme düzeyi ile ilgili elde edilen eğrilerden daha yukarıdadır.

7 nolu öğrenci teğel yapma ve iki delikli düğme dikme becerisinin "Model Olma, Sözel İpucuyla Sunulan Bireyselleştirilmiş Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi" ile yapılan öğretimin "Geleneksel Yönteme Dayalı Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi" ile yapılan öğretimden teğel yapma ve iki delikli düğme dikme becerilerinin alt amaçlarını gerçekleştirmesine yol açmakta daha etkili olduğu izlenimini vermektedir.

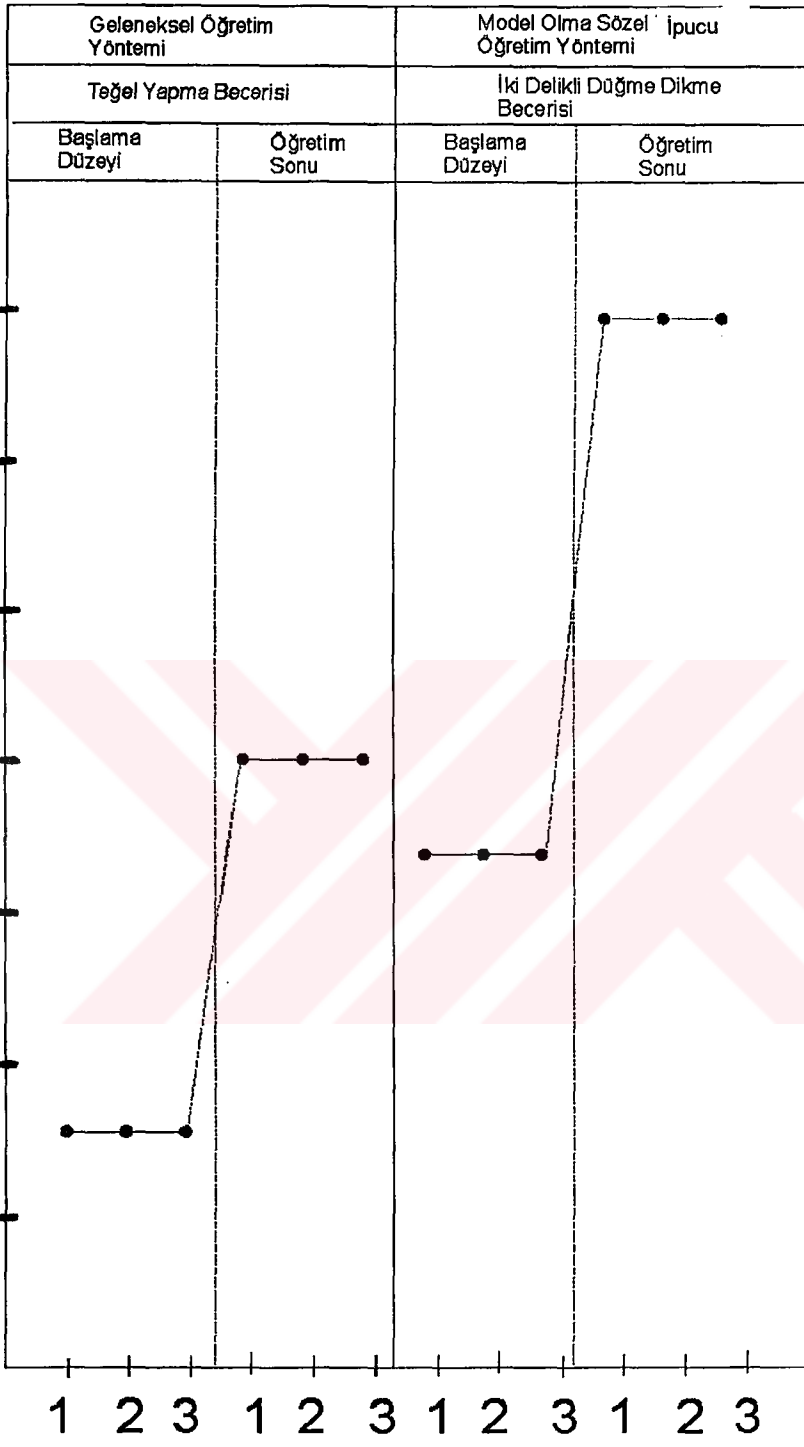
4.1.8. Sekiz No'lu Öğrencinin "Geleneksel Yöntemle Sunulan Teğel Yapma Becerisi Öğretim Ünitesi" ile "Model Olma, Sözel İpucuyla Sunulan Bireyselleştirilmiş İki Delikli Düğme Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi" ile Yapılan Öğretim Sonucunda Teğel Yapma ve İki Delikli Düğme Dikme Becerisinin Alt Amaçlarını Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Bulgular ve Yorumlar.

8 nolu öğrencinin "Geleneksel Yöntem ve Model Olma, Sözel İpucu Öğretim Yöntemi"yle öğretimi sonucunda teğel yapma ve iki delikli düğme dikme becerilerinde yer alan alt amaçları gerçekleştirme düzeyine ilişkin bulgular grafik 8'de verilmiştir.

Alt Amaçları Gerçekleştirme Düzeyi

0
5
10
15
20
25
30
35

OTURUMLAR

GRAFİK 8: Sekiz nolu Öğrencinin Geleneksel Yöntemle Sunulan Teğel Yapma Becerisi ile Model Olma Sözel İpucuyla Sunulan İki Delikli Düğme Dikme Becerisinin Öğretimi Sonunda Becerinin Alt Amaçlarını Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Grafik

Grafik 8'de görüldüğü gibi, 8'nolu öğrenci teğel yapma becerisindeki başlama düzeyi üçüncü alt amaçtır. İki delikli düğme dikme becerisindeki başlama düzeyi 12'nci alt amaçtır.

8 no'lu öğrenci "Geleneksel Yöntemle Sunulan Teğel Yapma Becerisi Öğretim Ünitesi" ile yapılan öğretim sonucunda teğel yapma becerisinin varolan 25 alt amacından 15 tanesini gerçekleştirmiştir. 8'nolu öğrenci "Model Olma, Sözel İpucuyla Sunulan Bireyselleştirilmiş İki Delikli Düğme Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi" ile yapılan öğretim sonucunda iki delikli düğme dikme becerisinin varolan 30 alt amacının 30'unuda gerçekleştirmiştir.

Buna göre 8 no'lu öğrenci "Model Olma, Sözel İpucu Yöntemiyle Sunulan Bireyselleştirilmiş İki Delikli Düğme Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi" ile yapılan öğretim sonucunda alt amaçları gerçekleştirme düzeyi ile ilgili elde edilen eğriler "Geleneksel Yöntemle Sunulan Teğel Yapma Becerisi Öğretim Ünitesi" ile yapılan öğretim sonucunda alt amaçları gerçekleştirme düzeyi ile ilgili elde edilen eğrilerden daha yukarıdadır.

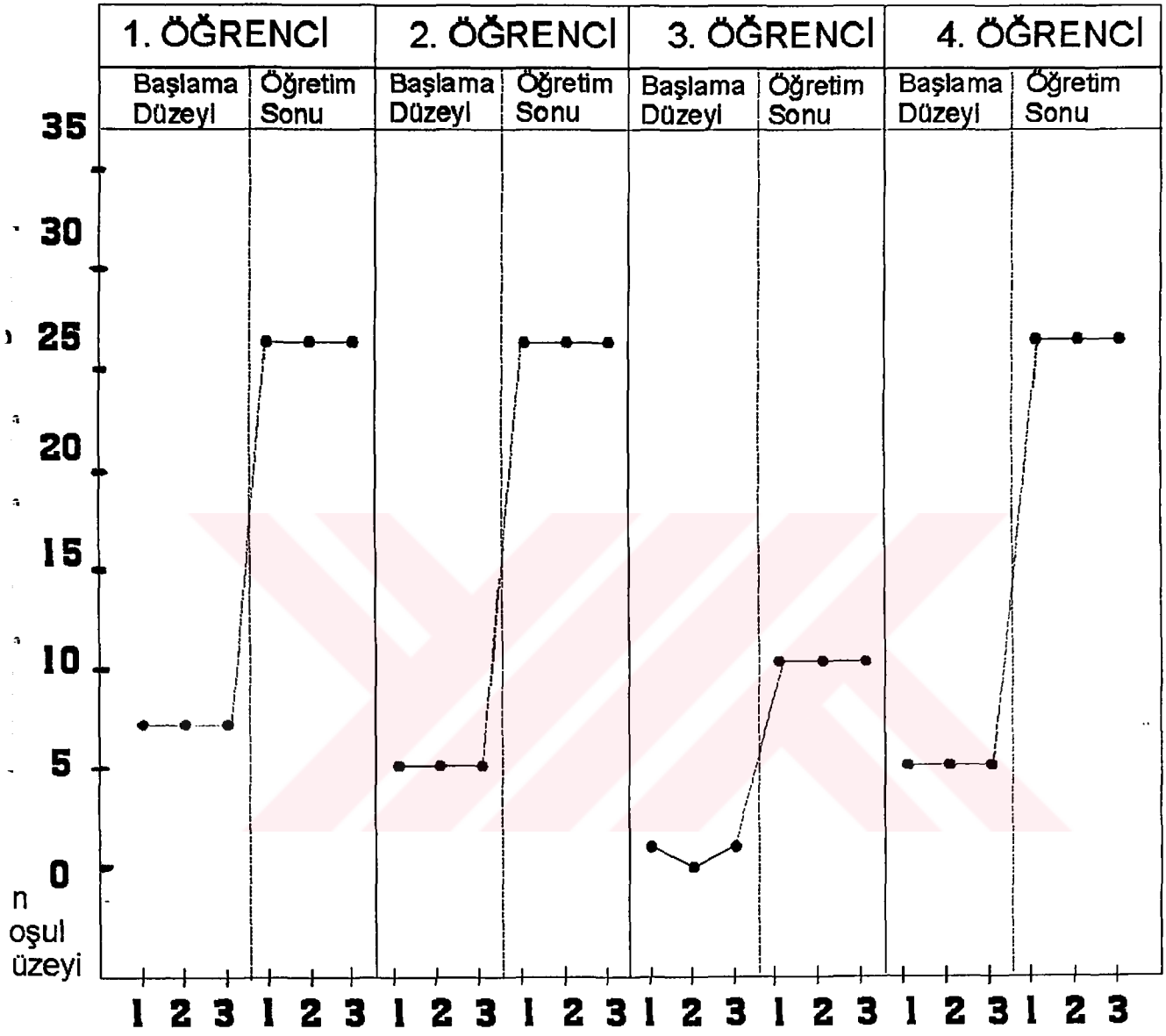
8 no'lu öğrenci teğel yapma ve iki delikli düğme dikme becerisinin "Model Olma, Sözel İpucuyla Sunulan Bireyselleştirilmiş Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi" ile yapılan öğretimin "Geleneksel Yönteme Dayalı Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi" ile yapılan öğretimden teğel yapma ve iki delikli düğme dikme becerilerinin alt amaçlarını gerçekleştirmesine yol açmakta daha etkili olduğu izlenimini vermektedir.

4.2. Dikiş dikme becerileri ön koşul davranışlarını yerine getiren zihin engelli öğrencilere "Model Olma Sözel İpucuyla Sunulan Bireyselleştirilmiş Teğel Yapma ve İki Delikli Düğme Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi"nin Uygulanması Bu Öğrencilerin Teğel Yapma Ve İki Delikli Düğme Dikme Becerilerinin Alt Amaçların Gerçekleştirilmesi Düzeyine İlişkin Bulgular ve Yorumlar.

Araştırmanın ikinci amacında, "Model Olma ve Sözel İpucu Yöntemiyle Sunulan Bireyselleştirilmiş Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi"nin farklı becerilerin değişiminden ötürü alt amaçlara yol açmada bir farklılık olup olmadığını saptamak amaçlanmaktadır. Bu amacın gereği olarak, her iki becerinin ayrı ayrı "Model Olma ve Sözel İpucuyla Sunulan Bireyselleştirilmiş Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi" ile öğretimi sonucundaki bulgulara ve yorumlara yer verilmiştir.

4.2.1. Zihin Engelli Öğrencilere "Model Olma, ve Sözel İpucuyla Sunulan Bireyselleştirilmiş Teğel Yapma Becerisi Öğretim Ünitesi"nin Uygulanması Sonucunda Öğrencilerin Teğel Yapma Becerisinin Alt Amaçlarını Gerçekleştirme Düzeylerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar.

Model Olma ve Sözel Yönergeyle Sunulan Bireyselleştirilmiş Teğel Yapma Becerisi Öğretim Ünitesi" ile yapılan öğretim sonunda öğrencilerin teğel yapması becerisinin alt amaçlarını gerçekleştirme düzeylerine ilişkin bulgular grafik 9'da verilmiştir.

OTURUMLAR
GRAFİK 9

**Model Olma ve Şözel İpucu Yöntemiyle Sunulan
Teğel Yapma Becerisinin Öğretimi Sonucunda
Öğrencilerin Becerinin Alt Amaçlarını Gerçekleştirme
Düzeylerine İlişkin Grafik**

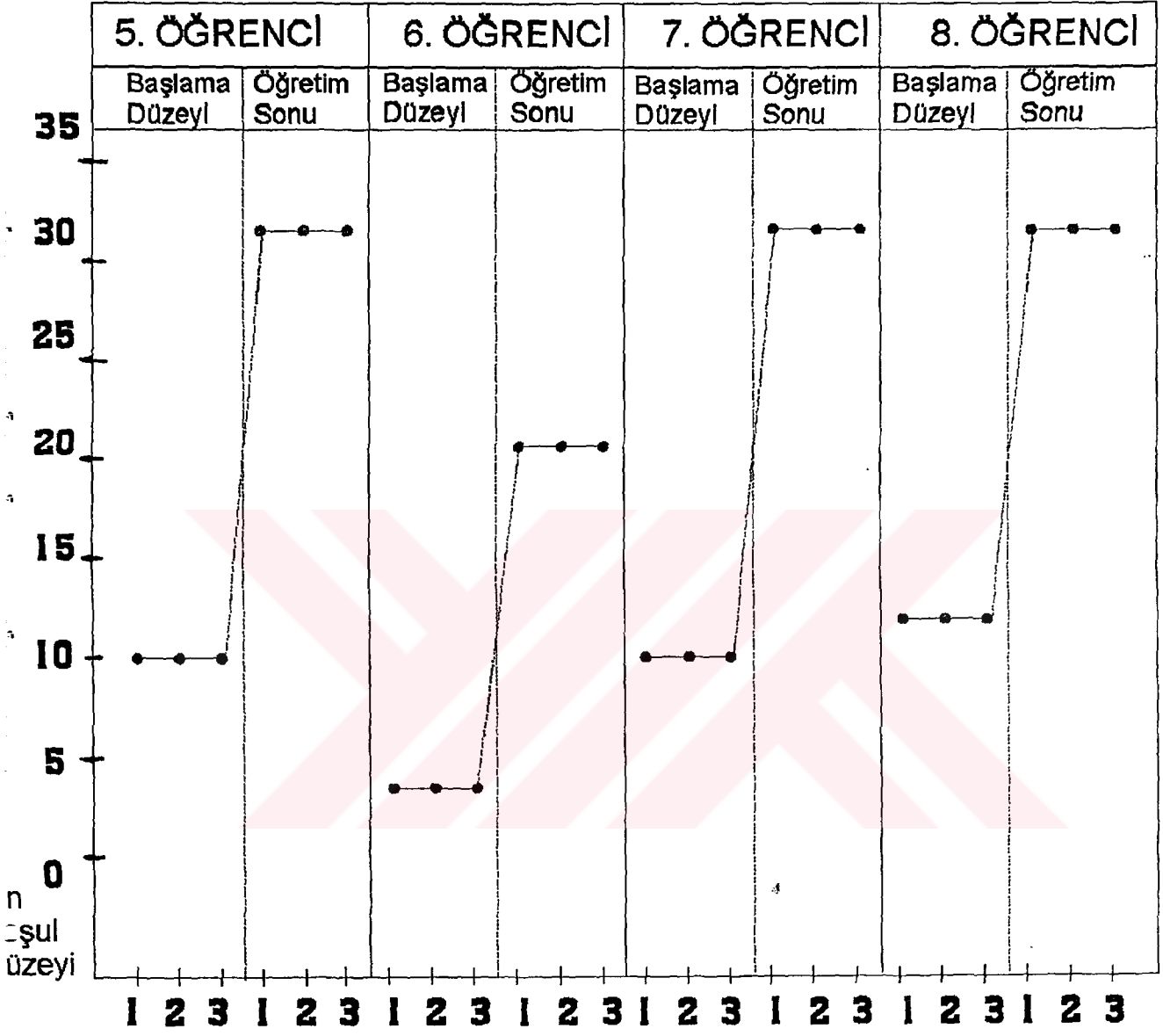
Grafik 9'da görüldüğü gibi, öğrencilerin teğel yapma becerisindeki başlama düzeyleri, 1 no'lu öğrencinin 7, 2 no'lu öğrencinin 5. alt amaç, 3 nolu öğrencinin 1. alt amaç, 4 nolu öğrencinin 5. alt amaçtır. Teğel Yapma Becerisi Öğretim Ünitesiyle Yapılan Öğretim sonucunda teğel yapma becerisinin varolan 25 alt amacının 1.2 ve 4 no'lu öğrenci tamamını, 3 no'lu öğrenci ise 10 tanesini gerçekleştirmiştir.

Buna göre "Model Olma, Sözel İpucuyla Sunulan Bireyselleştirilmiş Teğel Yapma Becerisi Öğretim Ünitesi" ile yapılan öğretim sonunda her bir öğrencinin alt amaçları gerçekleştirmesini gösteren eğriler, başlama düzeyi eğrilerinden yukarıdadır.

1.2. ve 4 no'lu öğrencilerde "Model Olma, Sözel Yönergeyle Sunulan Bireyselleştirilmiş Teğel Yapma Becerisi Öğretim Ünitesi"nin uygulanmasını teğel yapma becerisinin alt amaçlarını gerçekleştirmesine yol açtığı izlenimi vermektedir. 3 no'lu öğrenci de ise "Model Olma, Sözel İpucuyla Sunulan Teğel Yapma Becerisi Öğretim Ünitesi'nin uygulanmasının teğel yapma becerisinin alt amaçlarını gerçekleştirmesine yolaçtığı izlenimi vermemektedir. Ayrıca yedi oturumluk öğretimin üç nolu öğrencinin teğel yapma becerisinin alt amaçlarının tamamını bağımsız gerçekleştirmesi için yeterli olmadığı izlenimi edinilmektedir.

4.2.2. Zihin Engelli Öğrencilere "Model Olma Sözel Yönergeye Dayalı İki Delikli Düğme Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi'nin Uygulanması Sonucunda Öğrencilerin İki Delikli Düğme Dikme Becerisinin Alt Amaçlarını Gerçekleştirme Düzeylerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar.

Model Olma, Sözel İpucuyla Sunulan Bireyselleştirilmiş İki Delikli Düğme Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi" ile yapılan öğretim sonucunda öğrencilerin iki delikli düğme dikme becerisinin alt amaçlarını gerçekleştirme düzeylerine ilişkin bulgular grafik 10'da verilmiştir.

OTURUMLAR
GRAFİK 10

Model Olma ve Sözel İpucu Yöntemiyle Sunulan
ki Delikli Düğme Dikme Becerisinin Öğretimi Sonucunda
Öğrencilerin Becerinin Alt Amaçlarını Gerçekleştirme
Düzeylerine İlişkin Grafik

Grafik 10'da görüldüğü gibi, öğrencilerin iki delikli düğme dikme becerisindeki başlama düzeyleri 5 no'lu öğrenci 10 alt amacı 6 nolu öğrenci 4 alt amacı 7 no'lu öğrenci 10 alt amacı, 8 no'lu öğrenci 12 alt amacı gerçekleştirmiştir.

"Model Olma Sözel İpucuyla Sunulan Bireyselleştirilmiş İki Delikli Düğme Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi"yle yapılan öğretim sonucunda iki delikli düğme dikme becerisinin varolan otuz alt amacını 5.7.8. nolu öğrenci tamamını, 6 nolu öğrenci ise yirmi tanesini gerçekleştirmiştir.

Buna göre "Model Olma, Sözel İpucuyla Sunulan Bireyselleştirilmiş İki Delikli Düğme Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi" ile yapılan öğretim sonunda her bir öğrencinin alt amaçları gerçekleştirmesini gösteren eğriler, başlama düzeyi eğrilerinden yukarıdadır.

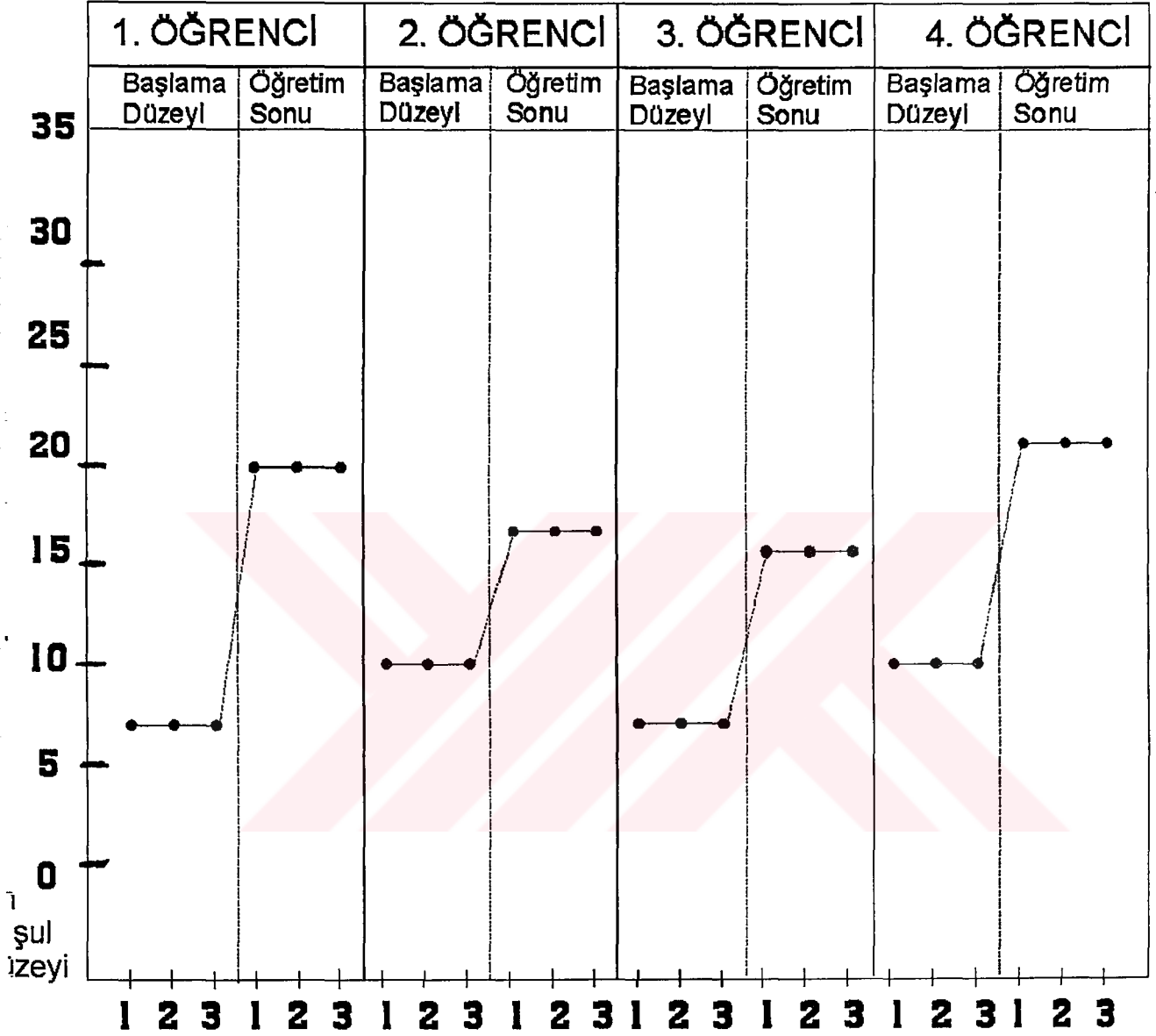
5.6.7.8 no'lu öğrencilerde "Model Olma, Sözel İpucuyla Sunulan Bireyselleştirilmiş İki Delikli Düğme Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi"nin uygulanmasının İki delikli düğme dikme becerisinin alt amaçlarını gerçekleştirmesine yol açtığı izlenimi vermektedir. 6 nolu öğrencide ise "Model Olma Sözel Yönergeyle Sunulan Bireyselleştirilmiş İki Delikli Düğme Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi"nin uygulanması iki delikli düğme dikme becerisinin alt amaçlarının gerçekleşmesine yol açmadığı izlenimi edinilmektedir. Ayrıca yedi oturumluk öğretim süresinin 6 nolu öğrencinin becerinin alt amaçlarının tamamını bağımsız gerçekleştirmesi için yeterli olmadığı izlenimi edinilmektedir.

4.3 Teğel Yapma ve İki Delikli DũĖme Dikme Becerilerinde Yer Alan Alt Amaçların Gerçekleştirilmesinde, "Geleneksel Yöntemle Sunulan Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi" ile Yapılan Öğretimin Zihin Engeli Öğrencilerde Becerinin Alt Amaçlarını Yol Açma Düzeyine İlişkin Bulgular ve Yorumlar.

Araştırmanın üçüncü amacında "Geleneksel Yöntemle Sunulan Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi"nin farklı becerilerin öğretiminde, becerilerin değişiminden ötürü bir değişiklik olup olmadığını saptamak amaçlanmaktadır. Bu amacın gereği olarak her iki becerinin ayrı ayrı "Geleneksel Yöntemle Sunulan Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi" ile öğretimi sonucunda becerilerin alt amaçlarını gerçekleştirme düzeyine ilişkin bulgulara ve yorumlara yer verilmiştir.

4.3.1 Zihin Engelli Öğrencilere "Geleneksel Yöntemle Sunulan İki Delikli DũĖme Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi"nin Uygulanmasının Sonucunda her bir öğrencinin İki Delikli DũĖme Dikme Becerisinin Alt Amaçlarını Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Bulgular ve Yorumlar.

Geleneksel Yöntemle Sunulan İki Delikli DũĖme Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi" ile yapılan öğretim sonunda her bir öğrencinin iki delikli dũĖme dikme becerisinin alt amaçlarını gerçekleştirme düzeyine ilişkin bulgular grafik 11'de verilmiştir.

OTURUMLAR
GRAFİK 11

Her bir öğrencide Geleneksel Yönteme Göre Sunulan İki Delikli Düğme Dikme Becerisinin Öğretimi sonucunda Becerinin Alt Amaçlarını Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Grafik

Grafik 11'de görüldüğü gibi, öğrencilerin iki delikli düğme dikme becerisindeki başlama düzeyleri 1 no'lu öğrenci 7, alt amacı, 2 no'lu öğrenci 10 alt amacı 3 no'lu öğrenci 7 alt amacı, 4 no'lu öğrenci 10 alt amacı gerçekleştirme düzeyindedir.

"Geleneksel yöntemle Sunulan İki Delikli Düğme Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi"yle yapılan öğretim sonucunda iki delikli düğme dikme becerisinin varolan 30 alt amacından 1 no'lu öğrenci 19, 2 no'lu öğrenci 16, 3 no'lu öğrenci 15, 4 no'lu öğrenci 20 alt amacı gerçekleştirmiştir.

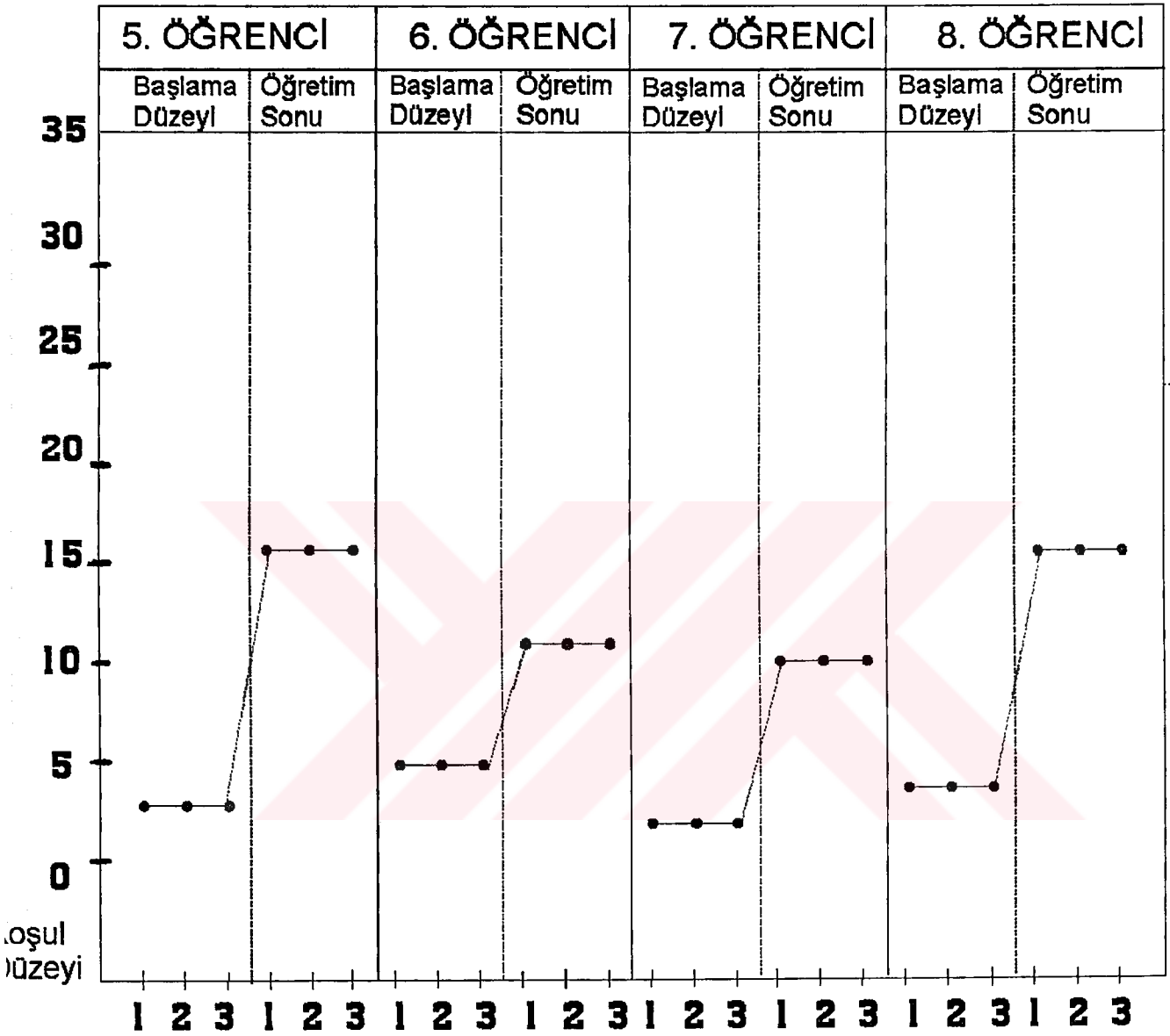
Buna göre, "Geleneksel Yöntemle Sunulan İki Delikli Düğme Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi" ile yapılan öğretim sonucunda her bir öğrencinin alt amaçları gerçekleştirme düzeyini gösteren eğriler, becerinin başlama düzeyi eğrilerinden daha yukarıdadır.

Zihin engelli öğrencilerde "Geleneksel Yöntemle Sunulan İki Delikli Düğme Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi"nin uygulanmasının iki delikli düğme dikme becerisinin alt amaçlarının tamamını bağımsız gerçekleştirmesine yolaçmadığı izlenimini vermektedir. Ayrıca yedi oturumluk öğretim süresinin becerinin alt amaçlarının tamamını bağımsız gerçekleştirmesi için yeterli olmadığı izlenimi edinilmektedir.

4.3.2. Zihin Engelli Öğrencilere "Geleneksel Yöntemle Sunulan Teğel Yapma Becerisi Öğretim Ünitesi"nin uygulanmasının sonucunda Herbir Öğrencinin Teğel Yapma Becerisinin Alt Amaçlarını Gerçekleştirme Düzeyine ilişkin Bulgular ve Yorumlar.

"Geleneksel yöntemle Sunulan Teğel Yapma Becerisi Öğretim Ünitesi" ile yapılan öğretim sonucunda her bir öğrencinin teğel yapma becerisinin alt amaçlarını gerçekleştirme düzeyine ilişkin bulgular grafik 12'de verilmiştir.

OTURUMLAR
GRAFİK 12

Her bir öğrencinin Geleneksel Yöntemle Sunulan Teğel Yapma Becerisinin Öğretimi sonucunda Becerinin Alt Amaçlarını Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Grafik

Grafik 12'de görüldüğü gibi, öğrencilerin teğel yapma becerisindeki başlama düzeyleri 5 no'lu öğrenci 3 alt amacı, 6 no'lu öğrenci 5 alt amacı, 7 no'lu öğrenci 3 alt amacı, 8 nolu öğrenci 4 alt amacı gerçekleştirme düzeyindedir.

Geleneksel Yöntemle Sunulan Teğel Yapma Becerisi Öğretim Ünitesi"yle yapılan öğretim sonucunda teğel yapma becerisinin varolan 25 alt amacının 5 nolu öğrenci 15, 6 no'lu öğrenci 12, 7 no'lu öğrenci 10, 8 no'lu öğrenci 15 tanesini gerçekleştirmiştir.

Buna göre, "Geleneksel Yöntemle Sunulan Teğel Yapma Becerisi Öğretim Ünitesi ile yapılan öğretim sonunda her bir öğrencinin alt amaçları gerçekleştirme düzeyini gösteren eğriler, becerinin başlama düzeyi eğrilerinden daha yukarıdadır.

Zihin engelli öğrencilerde "Geleneksel Yöntemle Sunulan Teğel Yapma Becerisi Öğretim Ünitesi"nin uygulanmasının teğel yapma becerisinin alt amaçlarının tamamını bağımsız gerçekleştirmesine yol açmadığı izlenimini vermektedir. Ayrıca yedi oturumluk öğretim süresinin becerinin alt amaçlarının tamamını bağımsız gerçekleştirmesi için yeterli olmadığı izlenimi edinilmektedir.

BÖLÜM V

ÖZET, YARGI VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmanın özetine, yargıya ve önerilere yer verilmiştir.

5.1. ÖZET

Alt özel sınıfa devam eden ya da bitirmiş olan zihinsel engelli çocukların bu okulların amaçlarını ne denli gerçekleştirdiklerine ilişkin yapılan araştırmalar, öğrencilerin günlük yaşam becerileri, özbakım becerileri, okuma, matematik, hayat bilgisi gibi benzeri disiplin alanlarında yer alan amaçları gerçekleştirmeden okullardan ayrıldıklarını göstermektedir. Öğretilbilir zihinsel engelli çocuklar için varolan okullara devam eden zihinsel engelli çocukların, günlük yaşam becerileriyle ilgili amaçları da çoğunlukla gerçekleştiremedikleri gözlenmektedir.

Öğrencilerin okul programlarında yer alan amaçları gerçekleştirmeleri, onlara sağlanan öğrenim ortamlarının zenginliğine bağlı olmaktadır. Zihinsel engelli öğrencilerin de günlük yaşam becerileri, okuma, matematik gibi benzeri disiplin alanlarında yer alan amaçları gerçekleştirebilmelerinin öğretim ortamında yaşantı zenginliğinin sağlanmasına ve öğretim programının öğelerinde değişiklik yapılmasına bağlı olduğu belirtilmektedir. Bu nedenle, zihinsel engelli öğrenciler için bireyselleştirilmiş beceri öğretim materyalinin hazırlanması ve etkili öğretim tekniklerinin belirlenmesi önem kazanmaktadır.

Bu araştırmada, günlük yaşam becerilerinden dikiş dikme becerilerine yönelik olarak hazırlanan "Model Olma ve Sözel Yönergeyle Sunulan Bireyselleştirilmiş Dikiş Dikme Öğretim Materyali"nin zihin engelli öğrencilerin dikiş dikme becerilerini kazanmalarına yol açıp açmadığını belirlemek amaçlanmıştır.

Araştırmanın deseni, tek - denek deneysel desenlerden dönüşümlü sağaltımlar desenidir.

Araştırmanın deneklerini 1995, 1996 Öğretim Yılında Ankara Çağdaş Eğitim ve Uygulama Okulu'na devam eden öğrencilerden "Dikiş Dikme Becerileri Önkoşul Davranışlarını Belirleme Ölçü Aracı" ndaki dikiş dikme becerisi Önkoşul davranışlarını yerine getiren 12 öğrenciden 8'i oluşturmaktadır.

Araştırma verilerinin toplanabilmesi için, zihin engelli öğrencilerin teğel yapma ve iki delikli düğme dikme becerilerindeki performans düzeylerini belirlemek amacıyla "Dikiş Dikme Becerileri Ölçü Araçları" geliştirilmiş ve her becerinin öğretimi öncesi ve sonrasında olmak üzere üçer kez uygulanmıştır. Öğrencilerin her birinde beceriler "Model Olma ve Sözel Yönerge Yöntemiyle Sunulan Bireyselleştirilmiş Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Materyali" ve "Geleneksel Yöntemle Sunulan Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Materyali" ile dönüşümlü olarak sunulmuştur.

Araştırmada elde edilen verilerin analizinde grafiksel analiz kullanılmıştır.

Araştırmada elde edilen bulgular şu şekildedir.

- " Model Olma, Sözel Yönergeyle Sunulan Bireyselleştirilmiş Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi"nin uygulanmasının her bir öğrencinin teğel yapma ve iki delikli düğme dikme becerilerinin alt amaçlarını gerçekleştirmelerine yol açmada, " Geleneksel Yöntemle Sunulan Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi"nin uygulanmasına göre daha etkili olduğunu göstermektedir.

- " Model Olma, Sözel Yönergeyle Sunulan Bireyselleştirilmiş Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi"nin her bir öğrencinin teğel yapma ve iki delikli düğme dikme becerilerinin alt amaçlarının bir öğrenci dışında tümünü gerçekleştirmelerine yol açtığı bulunmuştur.

- " Geleneksel Yöntemle Sunulan Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Ünitesinin"nin her bir öğrencinin teğel yapma ve iki delikli düğme dikme becerilerinin alt amaçlarının bir öğrenci dışında tümünü gerçekleştirmelerine yol açmadığı bulunmuştur.

5.2. YARGI

Araştırmanın bulgularına göre; " Model Olma, Sözel Yönergeyle Sunulan Bireyselleştirilmiş Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi"nin uygulanması teğel yapma ve iki delikli düğme dikme becerilerinin alt amaçlarını bağımsız olarak gerçekleştirmelerine yol açmıştır. " Geleneksel Yöntemle Sunulan Düğme Dikme Becerisi Öğretim Ünitesinin"nin uygulanması öğrencilerin teğel yapma ve iki delikli düğme dikme becerilerinin alt amaçlarını bağımsız olarak gerçekleştirmelerine yol açmadığı bulunmuştur. Bu sonuçlar teğel yapma ve iki delikli düğme dikme becerilerinin kazandırılmasında " Model Olma, Sözel Yönergeyle Sunulan Bireyselleştirilmiş Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi"nin bu becerilerin alt amaçlarını gerçekleştirmelerine yol açmakta " Geleneksel Yöntemle Sunulan Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi"nden daha etkili olduğunu göstermektedir. Model Olma Sözel İpucu Öğretim Yönteminin İpuçlarını kullanmanın ve geri çekmenin sistematik bir sıra ile beceri öğretiminde kullanılmasının konulan amaçların gerçekleştirilmesine yol açmada etkili olduğu görülmektedir. Ayrıca özel eğitim okullarında bu yönteme dayalı olarak yapılacak öğretimin verimli olacağı düşünülmektedir.

- Dönüşümlü sağaltımlar deseninde verilerin genellenebilirliği aynı yöntemin diğer öğrenciler üzerinde denenmesin bağlıdır. " Model Olma, Sözel Yönergeyle Sunulan Bireyselleştirilmiş Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi"nin uygulanmasıyla becerilerin farklı öğrencilere öğretimi sonucunda bir öğrenci dışında her bir öğrencide becerilerin kazanılmasına yol açmıştır. " Geleneksel Yöntemle Sunulan Dikiş Dikme Becerileri Öğretim Ünitesi"yle becerilerin öğretimi sonucunda ise bir öğrenci dışında becerilerin alt amaçlarının gerçekleşmesine yol açmamıştır.

- Becerilere tek tek bakıldığında ise " Model Olma, Sözel Yönergeyle Sunulan Bireyselleştirilmiş Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi" ile teğel yapma ve iki delikli düğme dikme becerilerinin öğretimi sonucunda bir beceri dışında, diğer becerilerin alt amaçlarının bağımsız gerçekleşmesine yol açmıştır. " Geleneksel Yöntemle Sunulan Dikiş Dikme Becerileri Öğretim Ünitesi" ile teğel yapma ve iki delikli düğme dikme becerilerinin öğretimi sonucunda bir beceri dışında, diğer becerilerin alt amaçlarının bağımsız gerçekleşmesine yol açmamıştır. Özel eğitim okullarında bazen geleneksel yöntemle yapılan öğretimden sonra kimi öğrencilerde konulan amaçlar gerçekleşebilmektedir. Bu nedenle geleneksel öğretim yönteminin okullarda kullanılmaya

" Model Olma ve Sözel Yönergeyle Sunulan Bireyselleştirilmiş Teğel Yapma Becerisi Öğretim Ünitesi"nin uygulanması sonucunda 1,2, ve 4 no'lu öğrenci becerinin varolan 25 alt amacının tamamını, 3 no'lu öğrenci ise 10 tanesini bağımsız gerçekleştirmesine yol açmıştır. " Model Olma ve Sözel Yönergeyle Sunulan Bireyselleştirilmiş İki Delikli Düğme Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi"nin uygulanması; iki delikli düğme dikme becerisinin varolan 30 alt amacından 5,7,8 no'lu öğrenci tamamını, 6 no'lu öğrenci ise 20 tanesini bağımsız olarak gerçekleştirmesine yol açmıştır. Vuran (1989) Öğretilebilir zihin engelli öğrencilere giyinme becerilerini kazandırmada bireyselleştirilmiş öğretim materyalinin etkili olduğunu bulmuştur. Ayrıca Cronin ve Cuvo (1979) düğme dikme, elbise kenarları kıvrma ve el dikişi becerilerini kazandırmada, becerilerin analiz edilerek öğretilmesinin etkili olduğunu bulmuşlardır. Özen (1995)'de zihin engelli öğrencilere yemek yeme becerilerini kazandırmada, bireyselleştirilmiş öğretim materyalinin etkili olduğunu bulmuştur. Bu araştırmada belirtildiği gibi, " Model Olma ve Sözel Yönergeyle Sunulan Bireyselleştirilmiş Teğel Yapma ve İki Delikli Düğme Dikme Becerileri Öğretim Üniteleri"nin uygulanması öğrencilerde alt amaçların gerçekleşmesine yol açması ele alınan teğel yapma ve iki delikli düğme dikme becerisinin analiz edilip, öğretim

materyalinin öğrencilerin performansı düzeyine göre hazırlanmış olmasından kaynaklanmış olabilir.

" Geleneksel Yöntemle Sunulan Teğel Yapma Becerisi Öğretim Ünitesi"nin uygulanması sonucunda teğel yapma becerisinin varolan 25 alt amacından 5. öğrenci 15, 6. öğrenci 12, 7. öğrenci 10, 8. öğrenci 15 tanesini bağımsız olarak gerçekleştirmesine yol açmıştır. " Geleneksel Yöntemle Sunulan İki Delikli Düğme Dikme Becerisi Öğretim Ünitesi"nin uygulanması sonucunda iki delikli düğme dikme becerisinin varolan 30 alt amacından 1. öğrenci 19, 2. öğrenci 16, 3. öğrenci 15, 4. öğrenci 20 tanesini bağımsız olarak gerçekleştirmesine yol açmıştır. Teğel yapma ve iki delikli düğme dikme becerilerinin yedi oturumluk öğretim süresinin, öğrencilerin bu becerilerinin alt amaçlarının tamamını bağımsız gerçekleştirmelerine yol açmadığı izlenimi edinilmektedir.

5.3. ÖNERİLER

5.3.1. Eğitim ve Uygulamaya Yönelik Öneriler

- Zihinsel engelli çocuklara özgü öğretim programları hazırlama yerine, çocukların yapabildiklerine dayalı öğretim programları hazırlama yoluna gidilmelidir.

- Zihinsel engelli çocuklara beceri kazandırmak için, beceri analizleri yapılarak, beceri analizlerine dayalı olarak ölçüt bağımlı ölçü araçlarının hazırlandığı, çocuğun becerideki performans düzeyine göre amaçların konulduğu, amaca uygun araç, gerecin kullanıldığı, ipuçlarının sistematik olarak kullanıldığı, çocuğa uygun pekiştireçlerin seçildiği bireyselleştirilmiş öğretim materyalleri hazırlama yoluna gidilmelidir.

- Öğretilebilir ve eğitilebilir zihinsel engelli çocuklara yönelik öğretim materyallerinde günlük yaşam becerilerinin kazandırılmasında model olma ve sözel ipucu yöntemine dayalı etkinliklere yer verilmiştir.

- Dikiş dikme becerilerini öğrencilerin bağımsız olarak yapar hale gelmeleri için öğretim oturum sayısı artırılmalıdır.

- Öğrencilere teğel yapma becerilerinin alt amaçlarının tamamı gerçekleştirildikten sonra, düğme dikme becerilerinin öğretimine geçilmelidir.

5.3.2. İleri Araştırmalara Yönelik Öneriler.

- Günlük yaşam becerilerinden dikiş dikme becerileri dışında diğer beceriler içinde bireyselleştirilmiş öğretim materyali hazırlanıp, bu materyallerin etkili olup olmadığına bakılabilir.

- "Model Olma ve Sözel İpucuyla Sunulan Bireyselleştirilmiş Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Materyali" ile yapılan öğretim sonucu, becerilerin alt amaçlarında oluşan değişikliklerin belli bir süreden sonra devam edip etmediğine bakılabilir.

- "Model Olma ve Sözel İpucuyla Sunulan Bireyselleştirilmiş Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Materyali"nin normal ya da işitme, görme ve diğer yetersizliği olan öğrencilere uygulanmasının, öğrencilerin bu becerilerin alt amaçlarını, gerçekleştirmelerine yol açıp açmadığı araştırılabilir.

- "Model Olma ve Sözel İpucuyla Sunulan Bireyselleştirilmiş Dikiş Dikme Becerisi Öğretim Materyali" öğrencilere bire-bir olarak ve küçük gruplara uygulanmasında, bu becerilerin alt amaçlarını gerçekleştirmede hangisinin daha etkili olduğuna bakılabilir.

KAYNAKÇA

ALBERTO, P.A. ve A.C. TROUTMAN

- 1986 Applied Behavior Analysis for Teacher A. Columbus :
2. Basım, A. Bell ve Howel Company.

CARR, J. ve S. COLLINS

- 1992 Working Towards Independence-A Practical Guide to Teaching
People with Learning Disabilities, U.K Jessica
Kingsley Publishers Ltd.

CRONIN K. ve A.J. CUVO

- 1979 "Teaching Mending Skills To Mentally Retarded Adolescents" Journal
of Applied Behavior Analysis, 12,401-406.

ERİPEK, Süleyman

- 1988 "Geri Zekalı Çocuklar" Özel Eğitime Giriş, Ankara : Karatepe
Yayınları, 173-204.
1996 Zihinsel Engelli Çocuklar 2. Basım Eskişehir : Anadolu Üniversitesi

DPT

- 1992 Engelliler İçin Eğitim Modelleri Geliştirme Projesi. Zihinsel Engelliler
Alt Çalışma Grubu Raporu Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.

GÜRSEL, Oğuz

- 1993 Zihinsel Engelli Çocukların, Doğal Sayıları, Gerçek Nesnelere
Kullanarak Eşleme, Resimleri İşaret Ederek Gösterme, Rakamlar

Gösterildiğinde Söyleme Becerilerinin Gerçekleştirilmesinde,
Bireyselleştirilmiş Öğretim Materyalinin Basamaklandırılmış Yöntemle
Sunulmasının Etkinliği (Yayınlanmış Doktora Tezi). Eskişehir :
Anadolu Üniversitesi Yayınları.

LACAMPAGNE, J ve E. CIPANI

1987 "Training Adults With Mental Retardation to Pay Bills" Mental
Retardation, XXV, 5 : 293-303.

JOHNNY, Matson "ve DİĞERLERİ"

1990 "Teaching Self-Help Skill to Autistic and Mentally Retarded Children"
Research in Developmental Disabilities XI. 4 : 361-378.

MCDONNEL, J. Ve S. MCFARLAND

1988 "A Com Parison of Forward and Concurrent Chaining Strategies in
Teaching Laundramat Skills to Students With Severe Handicap"
Research in Develemental Disabilities IX. 2 : 177-194.

MEB

1990a Eğitilebilir Çocuklar İlkokul Programı. Ankara : Milli Eğitim Basımevi.

1990b Eğitilebilir Çocuklar İşkolu Programı. Ankara : Milli Eğitim Basımevi.

1990c Öğretilebilir Çocuklar Okul Program Taslağı. Ankara : Milli Eğitim
Basımevi.

1991a Özel Eğitimle İlgili Mevzuat Ankara : Milli Eğitim Basımevi.

1991b Özel Eğitim Kurumları Tanıtıcı El Kitabı. Ankara : Milli Eğitim
Basımevi.

1993a Özel Eğitim Kurumları Tanıtıcı El Kitabı. Ankara : Milli Eğitim
Basımevi.

1993b Özel Eğitim Rehberi. Ankara : Milli Eğitim Basımevi.

ÖZYÜREK, Mehmet

- 1983 "Zihinsel Yetersiz Çocuklara Giyinme Becerilerinin Kazandırılması",
Uyanış Dergisi, 9 Mart : 29-33.
- 1986 "Zihinsel Yetersizlik Gösteren Çocuklarda Özbakım Becerilerinin
Kazandırılması", Eğitim Fakültesi Dergisi, 1. 2 : 149-155.
- 1991 "Zihinsel Engellilerin Eğitiminde Tıbbi ve Eğitsel Yaklaşımlar", Özel
Eğitim Dergisi I. 1 : 17-20.

ÖZEN, Arzu

- 1995 Zihinsel Engelli Çocuklara Yemek Yeme Becerilerini Kazandırmada
Fiziksel Yardıma, Model Olmaya ve Sözel Yönergeye Dayalı
Bireyselleştirilmiş Yemek Yeme Becerileri Öğretim Materyalinin
Etkinliği (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Eskişehir : Anadolu
Üniversitesi.

SNELL, Marta E.

- 1983 Systematic Instruction of the Moderately and Severely Handicapped.
Ohio : Merrill Publishing Company, Columbus.

TAWNEY J.W. ve D.L., GAST

- 1984 Single Subject Research in Special Education. Ohio : Charles E. Merrill
Publishing Company, Columbus.

VAROL, Nihal

- 1992 Zihinsel Yetersiz Çocuklara Kırmızı, Sarı, Büyük, Daire, Üçgen, Uzun,
Bir Tane, İki Tane ve Kalın Kavramlarını Kazandırmada Açık Anlatım
Yöntemiyle Sunulan Bireyselleştirilmiş Öğretim Materyalinin Etkinliği
(Yayınlanmış Doktora Tezi). Eskişehir : Anadolu Üniversitesi.

- 1996a Zihinsel Engelli Çocuklara Tane Kavramının Açık Anlatım ve Basamaklandırılmış Yöntemle, Sunulmasının Farklılaşan Etkinliği Yayınlanmamış Araştırma Raporu Gazi Üniversitesi.
- 1996 "Beceri Öğretim Materyali Geliştirme ve Beceri Öğretiminde İpuçlarının Kullanımı", Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. 1: 1-12

VURAN, Sezgin

- 1989 Zihinsel Engelli Çocukların Giyinme Becerilerinde Yapabildiklerine Dayalı Olarak Hazırlanan Öğretim Materyalinin Etkililiği (Anadolu Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Zihinsel Engelliler Eğitim ve Araştırma Biriminde Bir Uygulama). (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi) Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.

EK : 1

ÖNKOŞUL DAVRANIŞLARI

BELİRLEME FORMU

ÖN KOŞUL DAVRANIŞLARI BELİRLEME FORMU

<u>Bildirimler</u>	<u>Ölçüt</u>	<u>Sorular</u>	<u>Kayıt</u>
Öğretmen masanın üzerine sıra ile kalem, defter, silgi koyar. Daha sonra yönergeleri verir.			
1- Öğretmen "al" yönergesini Verdiği öğrenci önündeki Nesneleri alır.	2/3	-Masanın üzerinden kalemi al. -Masanın üzerindeki defteri al. -Masanın üzerindeki silgiyi alır.	
Öğretmen masanın üstünde sıra ile ip, top, kitap koyar daha sonra yönergeleri verir.			
2- Öğretmen "tut" yönergesini verdiğinde öğrenci önündeki Nesneleri tutar.	2/3	-Masanın üzerindeki ipin ucunu tut. -Masanın üzerindeki topu tut. -Masanın üzerindeki kitabı tut.	
Öğretmen masanın üzerine sıra ile kalem, kitap,, silgi koyar. Daha sonra yönergeleri verir.			
3- Öğretmen "kaldır" yönergesini verdiği öğrenci önündeki nesnelere kaldır.	2/3	-Masanın üzerindeki kalemi kaldır. -Masanın üzerindeki kitabı kaldır. -Masanın üzerindeki silgiyi kaldır.	
Öğretmen masanın üzerine sıra ile ip, kalem, küp koyar. Daha sonra yönergeleri verir.			
4- Öğretmen "çek" yönergesini verdiği öğrenci önündeki nesnelere çeker.	2/3	-İpi çek. -Kalemi çek. -Küpü çek.	
Öğretmen malzeme kutusuna kalem, defter, silgi koyar. Daha sonra yönergeleri verir.			
5- Öğretmen "çıkart" yönergesini verdiği öğrenci önündeki kutudan nesnelere çıkarır.	2/3	-Kalemi çıkar. -Defteri çıkar. -Silgiyi çıkar.	
Öğretmen masanın üzerine sıra ile kalem, silgi, top koyar. Daha sonra yönergeleri verir.			
6- Öğretmen "ittir" yönergesini verdiği öğrenci önündeki nesnelere ittirir.	2/3	-Kalemi ittirir. -Silgiyi ittirir. -Topu ittirir.	
Öğretmen masanın üzerine sıra ile kitap, defter, kalem, koyar. Daha sonra yönergeleri verir.			
7- Öğretmen "yaklaştır" yönergesini verdiği öğrenci önündeki nesnelere elini yaklaştırır.	2/3	-Kitaba elini yaklaştır. -Kaleme elini yaklaştır. -Topa elini yaklaştır.	

EK : 2

DİKİŞ DİKME BECERİLERİ

ÖLÇÜ ARAÇLARI

TEĞEL YAPMA BECERİSİ ÖLÇÜ ARACI

ANA YÖNERGE			
Bildirim	İplik Geçirilmiş İğne İle Kumaşa Teğel Yap.	Ölçüt	Bağımsız
1	Teğel Kumaşını Tutar.	2/3	
1	Her iki elini teğel kumaşına uzat.		
2	Her iki elinin baş parmakları üstte diğer parmaklar altta kalacak şekilde kumaşın uç kısmından tutar.		
2	Teğel Kumaşını Katlar.		
1	Teğel kumaşını bir miktar yukarı kaldır.		
2	Kumaşın altındaki çizgi uçta kalacak şekilde kumaşı dışa doğru bir miktar katlar.		
3	Kullanmadığın elini kumaştan çek.		
4	Kullanmadığın elini, kullandığın elin yanına getir.		
5	Kullanmadığın elinin baş ve işaret parmaklarıyla kumaşı tutar.		
6	Kullandığı elini kumaştan çeker.		
3	İğneyi Tut.		
1	Kullandığı elini iğneye uzatır.		
2	Kullandığı elinin baş ve işaret parmaklarıyla iğneyi deliğine yakın yerinden tutar.		
3	İğneyi bir miktar yukarı kaldırır.		
4	Teğel Yapar.		
1	İğnenin ucunu kumaşın katlı yerinin altına getirir.		
2	İğneyi yukarı doğru bir miktar iter.		
3	Kullandığı elini iğneden çeker.		
4	Kullandığı elini kumaşın üzerine çıkarır.		
5	Kumaşın üstünden iğnenin ucunu tutar.		
6	İğneyi yukarı doğru ip bitene kadar çeker.		

Bildirim		Ölçüt	Bağımsız
7	İğneyi kumaşın katlanmış kısmına yaklaştırır.		
8	İğneyi bir miktar aralık bırakarak kumaşın üstünden batır.		
9	Kullandığı eli iğneden çeker.		
10	Kullandığı eli kumaşın altına getirir.		
11	İğnenin ucunu tutar.		
12	İğneyi ip bitene kadar aşağıya doğru çeker.		
13	Kumaşı tutan elini bir miktar yana doğru kaydırır.		
14	Teğel yapmaya devam eder.		

İKİ DELİKLİ DÜĞME DİKME BECERİSİ ÖLÇÜ ARACI

ANA YÖNERGE			
Bildirim	Düğmeyi Kumaşın İşaretli Yerine Dik.	Ölçüt	Bağımsız
1	Kumaşı eline alır.		
1	Kullanmadığı elini kumaşa uzatır.		
2	Kullanmadığı elinin başparmağı üstte diğer parmaklar altta kalacak şekilde kumaşı sıkıca tutar.		
3	Kumaşı göğüs hizasına kaldırır.		
2	İplik geçirilmiş iğneyi eline alır.		
1	Kullandığı elini iğneye uzatır.		
2	Kullandığı elinin baş ve işaret parmaklarıyla iğneyi ortasından tutar.		
3	İğneyi kumaşa batırır.		
1	İğneyi kumaşın altına geçirir.		
2	iğneyi işaretli yerin altından yukarı doğru bir miktar iter.		
3	Kullandığı elini iğneden çeker.		
4	Kullandığı elinin baş ve işaret parmaklarıyla iğneyi kumaşın üstünde tutar.		
5	İğneyi yukarı doğru ipliğin sonuna kadar çeker.		
4	İğneyi düğmeden geçirir.		
1	Kullanmadığı elini kumaştan çeker.		
2	Kullanmadığı elini düğmeye uzatır.		
3	Düğmeyi kullanmadığı elinin baş ve işaret parmaklarıyla kenarından tutar.		
4	İğneyi düğmeye yaklaştırır.		
5	İğneyi düğmenin bir deliğinden geçirir.		
6	Kullandığı elini iğneden çeker.		
7	Kullandığı elinin baş ve işaret parmaklarıyla iğneyi düğmenin üstünde kalan kısmından tutar.		

8	İğneyi yukarı doğru çeker.		
5	Düğmeyi diker.		
1	Düğmeyi kullanmadığı elinin baş parmağıyla kumaşın üstünden, diğer parmaklarıyla kumaşın altından tutar.		
2	İğneyi ucu düğmeye gelecek şekilde düğmeye yaklaştırır.		
3	İğneyi düğmenin diğer deliğine batırır.		
4	İğneyi bir miktar iterek ucunu kumaşın altından çıkarır.		
5	Kullandığı elini iğneden çeker.		
6	Kullandığı elini kumaşın altından iğneye uzatır.		
7	Kullandığı eliyle kumaşın altından iğneyi tutar.		
8	İğneyi ipliğin sonu gelene kadar çeker.		
9	İğnenin ucunu kumaşın altından sivri ucu düğmenin altına gelecek şekilde yaklaştırır.		
10	İğneyi düğmenin altından yukarı doğru kumaşa bir miktar batırır.		
11	İğneyi kuvvetlice iterek düğmenin diğer deliğinden yarısına kadar ucunu çıkarır.		
12	Düğme dikme işlemini üç kere tekrarlar.		

EK : 3

DİKİŞ DİKME BECERİLERİ ÖLÇÜ

ARAÇLARI KULLANMA YÖNERGELERİ

TEĞEL YAPMA BECERİSİ ÖLÇÜ ARACI KULLANMA YÖNERGESİ :

A) ÖLÇÜ ARACININ UYGULANACAĞI ÖĞRENCİ GRUBU:

Bu ölçü aracı:

- Tut, çevir, batır, bırak it, çek çıkar, geçir, kaldır , al yönergelerinin her birini üç kezden ikisinde yerine getiren.
- İğneyi ve kumaşı tutması istendiğinde, her iki elinin baş ve işaret parmaklarıyla üç kezden ikisinde tutan,
- Kumaşın tersini, yüzünü, altını, üstünü göstermesi istendiğinde üç kezden ikisinde gösteren,
- İğne, iplik, kumaş arasından üç kezden ikisinde iğneyi gösteren,
- İğne, iplik, kumaş arasından ipliği üç kezden ikisinde gösteren,
- İğne, iplik, kumaş arasından kumaşı üç kezden ikisinde gösteren
- İğneye ipliği bağımsız geçirebilen,
- İpliği bağımsız düğüm yapabilen öğrencilere uygulanabilir.

B) Ölçü Aracının Amaçları:

- Öğrencinin bağımsız olarak teğel yapmasına yönelik ölçü aracıdır.

C) Ölçü Aracının Amaçlarına Göre Kullanılacak Araçlar:

- 20x20 cm uzunluğunda bir adet kumaş
- Bir adet dikiş iğnesi
- 50cm uzunluğunda dikiş ipliği
- Bir adet makas

D) Uygulama Ortamı:

Uygulama ortamı öğrenciye uygun yükseklikte bir masa ve sandalye, öğrencinin önüne gelecek şekilde yerleştirilmiş kumaş, kumaşın sağında iplik geçirilmiş iğne olacak şekilde düzenlenir. Öğretmen ve öğrenci masada yan yana otururlar. Ölçü aracı öğrencinin özelliklerine göre masada öğretmenin önündeki boş bir yerde

durabileceği gibi eğer öğrencinin dikkatini çekecek ve olumsuz davranışlara neden olabileceksen, öğrencinin göremeyeceği şekilde öğretmenin kucağında veya masanın altında kalabilir. Odada başka kimse veya öğrencinin dikkatini çekecek bir nesne bulundurulmaz.

E) Ölçü Aracının Uygulanması:

Öğretmen ve öğrenci masada yan yana otururlar. Öğretmen öğrenciye "şimdi seninle teğel yapacağız" der. Öğrencinin kumaşa, iğne ve ipliğe dokunmasına izin verilir. Daha sonra, öğretmen öğrenciye beceriyle ilgili temel yönergeyi verir. "Kumaşa teğel yap" der. Öğrencinin bağımsız olarak gerçekleştirdiği basamaklar, ölçü aracında bağımsız sütununa " +" olarak işaretlenir. Öğrencinin bağımsız olarak gerçekleştiremediği basamaklar, ölçü aracında hiçbir işaret konulmadan kayıt formuna yerleştirilir. Bağımsız gerçekleştirdiği her basamaktan sonra izleyen beceri basamakların bağımsız olarak gerçekleşip gerçekleşmediğine bakmak amacıyla "devam et" denir. 1-2 sn beklenir. Eğer öğrenci izleyen beceri basamağını bağımsız gerçekleştirmişse "+" gerçekleştirememişse hiçbir işaret konmadan kayıt edilir. Her bildirim için öğrenci üç oturumdan ikisinde doğru tepki verdiyse o bildirim bağımsız gerçekleşmiş kabul edilir.

İKİ DELİKLİ DÜĞME DİKME BECERİSİ ÖLÇÜ ARACI KULLANMA YÖNERGESİ

A) Ölçü Aracının Uygulanacağı Öğrenci Grubu:

Bu Ölçü Aracı:

- Tut, çek, çıkar, geçir, yaklaştır, uzat, al, kaldır, batır, bırak, it yönergelerinin herbirini üç kezden ikisinde yerine getiren,
- İğneyi tutması istendiğinde, kullanmadığı elinin baş ve işaret parmakları ile üç kezden ikisinde tutan,
- İpliği tutması istendiğinde kullanmadığı elinin baş ve işaret parmakları ile üç kezden ikisinde tutan,
- Kumaşın tersini, yüzünü, altını, üstünü göstermesi istendiğinde üç kezden ikisinde gösteren,
- İğne, iplik, düğme, kumaş arasından üç kezden ikisinde iğneyi gösteren,
- İğne, iplik, düğme, kumaş arasından üç kezden ikisinde ipliği gösteren,
- İğne, iplik, düğme, kumaş arasından üç kezden ikisinde düğmeyi gösteren
- İğne, iplik, düğme, kumaş arasından üç kezden ikisinde kumaşı gösteren,
- İğneye ipliği bağımsız geçirebilen
- İpliği bağımsız düğüm yapabilen öğrencilere uygulanabilir.

B) Ölçü Aracının Amacı:

- Öğrencinin bağımsız olarak iki delikli düğme dikmesine yönelik ölçü aracıdır.

C) Ölçü Aracının Amacına Göre Kullanılacak Araçlar:

- Bir adet dikiş iğnesi,
- 50cm uzunluğunda dikiş ipliği
- Bir adet iki delikli düğme
- 20x20 cm uzunluğunda kumaş
- Bir adet makas

D) Uygulama Ortamı:

Ortam öğrenciye uygun yükseklikte masa ve sandalye, öğrencinin önüne gelecek şekilde yerleştirilmiş kumaş, kumaşın sağ tarafına iplik, sol tarafına iğne ve düğme olacak şekilde düzenlenir. Makas masadaki bir kutuya konur. Öğretmen ve öğrenci masada yan yana otururlar. Ölçü aracı öğretmenin önündeki boş bir yerde yer alabileceği gibi, öğrencinin dikkatini çekecek ve olumsuz davranışlara neden olabilecekse, öğrencinin göremeyeceği bir şekilde öğretmenin kucağına veya masanın altında bir bölmeye yerleştirilebilir. Odada başka bir kimse ve öğrencinin dikkatini çekecek başka bir nesne bulundurulmaz.

E) Ölçü Aracının Uygulanması:

Öğretmen ve öğrenci masada yan yana otururlar. Öğretmen öğrenciye "Şimdi seninle düğme dizeceğiz" der. Öğrencinin kumaşa, iğneye, düğmeye dokunmasına izin verilir. Daha sonra öğretmen öğrenciye beceriyle ilgili temel yönergeyi verir. "Düğmeyi kumaşın işaretli yerine dik" der. Öğrencinin bağımsız olarak gerçekleştirdiği basamaklar, ölçü aracında bağımsız sütununa "+" olarak işaretlenir. Öğrencinin bağımsız olarak gerçekleştiremediği basamaklar ölçü aracında hiçbir işaret konmadan kayıt edilir. İzleyen beceri basamaklarının bağımsız gerçekleşip, gerçekleştirilemediğini kayıt etmek için, "devam et" denir ve 1-2 sn beklenir. Eğer öğrenci izleyen beceri basamağını bağımsız gerçekleştirmişse yine "+" ile kayıt edilir. Gerçekleştiremediyse hiç bir işaret koymadan kayıt edilir. Her bildirim için öğrenci üç oturumdan ikisinde doğru tepki verdiyse o bildirim bağımsız gerçekleşmiş kabul edilir.

EK : 4

**DİKİŞ DİKME BECERİLERİ
ÖĞRETİM ÜNİTELERİ**

TEĞEL YAPMA BECERİSİ ÖĞRETİM ÜNİTESİ

Teğel Yapma Becerisi Öğretim Ünitesi amaçlar ve performans düzeyine göre, Model Olunarak Sunulan Öğretim Planı, Sözel Yönergeyle Sunulan Öğretim Planı ve Bağımsız Öğretim Planından Oluşmaktadır.

AMAÇLAR

Uzun Dönemli Amaç

Öğrenci bağımsız olarak kumaşa teğel yapıyor.

Alt Amaçlar

- 1- Öğrenci model oduğunda kumaşa teğel yapar.
- 2- Öğrenci sözel yönergeyle kumaşa teğel yapar.
- 3- Öğrenci bağımsız olarak kumaşa teğel yapar.

Model Olarak Sunulan Öğretim Planları

Öğretim Planı 1

Performans Düzeyi

- 1- Öğrenci iğneyi ve kumaşı üç kezden ikisinde tutar.
- 2- Öğrenci kumaşın tersini, yüzünü, altını, üstünü üç kezden ikisinde gösterir.
- 3- Öğrenci iğneyi, ipliği, kumaşı üç kezden ikisinde gösterir.
- 4- Tut, çevir, batır, bırak, it, çek, çıkar, geçir, kaldır, al yönergelerinin her birini üç kezden ikisinde yerine getirir.
- 5- İğneye ipliği bağımsız geçirir.
- 6- İpliği bağımsız düğüm yapar.

Kısa Dönemli Amaç 1 - Öğrenci Model olduğunda kumaşa teğel yapar.

Öğretimsel Amaçlar:

- 1.a.- Öğrenci tamamı model olduğunda teğel kumaşı tutar.
- 1.b.- Öğrenci tamamı model olduğunda teğel kumaşını katlar.
- 1.c.- Öğrenci tamamı model olduğunda iğneyi tutar.
- 1.d.- Öğrenci tamamı model olduğunda teğel yapar.
- 2.a.- Öğrenci yarısına yakını model olduğunda teğel kumaşı tutar.
2. b.- Öğrenci yarısına yakını model olduğunda teğel kumaşını katlar.
- 2.c.- Öğrenci yarısına yakını model olduğunda iğneyi tutar.
- 2.d- Öğrenci yarısına yakını model olduğunda teğel yapar.
- 3.a.- Öğrenci yapacakmış gibi model olduğunda teğel kumaşı tutar.
- 3.b.- Öğrenci yapacakmış gibi model olduğunda teğel kumaşını katlar.
- 3.c.- Öğrenci yapacakmış gibi model olduğunda iğneyi tutar.
- 3.d.- Öğrenci yapacakmış gibi model olduğunda teğel yapar.

Öğretim Süreci :

a) Kullanılacak Araçlar :

- Altı adet 20x20 cm. Kumaş.
- İki adet dikiş iğnesi.
- 50 cm. Uzunluğunda altı adet dikiş ipliği.
- İki adet makas.

b) Öğretime Hazırlık :

Öğretmen öğretim sırasında kullanacağı araçları masanın üzerine yerleştirir. Kumaş öğrencinin önüne gelecek şekilde konur. Kumaşın sağ tarafına iplik, sol tarafına iğne konur. Öğretmeninde önünde aynı şekilde düzenlenmiş araçlar vardır. Daha sonra öğretmen ve öğrenci masada yan yana otururlar. Öğretmen öğrenciye teğel yapacaklarını söyler. Eğer öğrenci araçlara dokunmak isterse izin verilir. Ve araçlar hakkında öğrenciyle konuşulur. Sonra öğrenciye çalışma bitiminde istediği bir oyunu oynayabileceği söylenir.

c) Öğretim Süresi :

Öğretmen öğrenciye şimdi beni dikkatle izleyeceksin, bekle dediğimde bekleyeceksin, bak dediğimde elime bakacaksın der. Daha sonra öğretmen öğrenciye hem yaparak model olur, hemde yaptıklarını sözel olarak açıklar.

Öğretim Amacı 1:

a) Öğrenci tamamı model olduğunda her iki elini kumaşa uzatır.

Öğretim : Öğretmen, ben her iki elimi kumaşa uzatıyorum diyerek, önündeki kumaşa iyice uzatır. Öğrenciye şimdi sende her iki elini kumaşa uzat der ve öğrenci isteneni gerçekleştirdiğinde "aferrin, çok güzel" der.

b) Öğrenci yarısına yakını model olduğunda her iki elini kumaşa uzatır.

Öğretim : Öğretmen, ben her iki elimi kumaşa uzatıyorum diyerek, parmaklarını uzatır fakat iyice uzatmaz. Öğrenciye şimdi sende her iki elini kumaşa uzat der ve öğrenci isteneni gerçekleştirdiğinde "aferrin, çok güzel" der.

c) Öğrenci yapacakmış gibi model olduğunda her iki elini kumaşa uzatır.

Öğretim : Öğretmen, ben heriki elimi kumaşa uzatıyorum diyerek, sadece elini hareketlendirerek öğrenciyi bekler. Öğrenciye şimdi sende her iki elini kumaşa uzat der ve öğrenci isteneni gerçekleştirdiğinde "aferrin, çok güzel" der.

Öğretim Amacı 2 :

a) Öğrenci tamamı model olduğunda baş parmak üstte diğer parmaklar altta kalacak şekilde kumaşın uç kısmından tutar.

Öğretim : Öğretmen ben iki elimin baş parmağı üstte diğer parmaklar altta kalacak şekilde kumaşı uç kısmından tutuyorum diyerek, kumaşı belirgin şekilde tutar. Öğrenciye şimdi sıra sende her iki elinin başparmağı üstte diğer parmaklar altta kalacak şekilde tut der. Öğrenci tutunca "aferrin, çok güzel" der.

b) Öğrenci yarısına yakını model olduğunda baş parmak üstte diğer parmaklar altta kalacak şekilde kumaşın uç kısmından tutar.

Öğretim : Öğretmen ben iki elimin baş parmağı üstte diğer parmaklar altta kalacak şekilde kumaşı uç kısmından tutuyorum diyerek, ellerini uzatır fakat tutamaz.

Öğrenciye şimdi sıra sende her iki elinin başparmağı üstte diğer parmaklar altta kalacak şekilde tut der. Öğrenci tutunca "aferin, çok güzel" der.

c) Öğrenci yapılacakmış gibi model olduğunda baş parmak üstte diğer parmaklar altta kalacak şekilde kumaşın uç kısmından tutar.

Öğretim : Öğretmen ben iki elimin baş parmağı üstte diğer parmaklar altta kalacak şekilde kumaşın uç kısmından tutuyorum diyerek, sadece ellerini hareketlendirerek öğrenciyi bekler. Öğrenciye şimdi sıra sende her iki elinin başparmağı üstte diğer parmaklar altta kalacak şekilde tut der. Öğrenci tutunca "aferin, çok güzel" der.

Öğretim Amacı 3:

a) Öğrenci tamamı model olduğunda kumaşın bir miktar yukarı kaldırır.

Öğretim : öğretmen ben kumaşın bir miktar kaldırıyorum der ve kaldırır. Öğrenciye şimdi sıra sende elindeki kumaşın yukarı doğru kaldır der ve öğrenci istenileni gerçekleştirdiğinde "aferin, çok güzel" der.

b) Öğrenci yarısına yakını model olduğunda kumaşın bir miktar yukarı kaldırır.

Öğretim : öğretmen ben kumaşın bir miktar kaldırıyorum der fakat tam kaldırmaz. Öğrenciye şimdi sıra sende elindeki kumaşın yukarı doğru kaldır der ve öğrenci istenileni gerçekleştirdiğinde "aferin, çok güzel" der.

c) Öğrenci yapılacakmış gibi model olduğunda kumaşın bir miktar yukarı kaldırır.

Öğretim : öğretmen ben kumaşın bir miktar kaldırıyorum der ve sadece ellerini hareket ettirerek öğrenciyi bekler. Öğrenciye şimdi sıra sende elindeki kumaşın yukarı doğru kaldır der ve öğrenci istenileni gerçekleştirdiğinde "aferin, çok güzel" der.

Öğretim Amacı 4 :

a) Öğrenci tamamı model olduğunda kumaşın dışı doğru katlar.

Öğretim : Öğretmen ben kumaşın dışı doğru katlıyorum der ve katlar. Öğrenciye şimdi sıra sende kumaşın dışı doğru katla der ve öğrenci istenileni gerçekleştirdiğinde "aferin, çok güzel" der.

b) Öğrenci yarısına yakını model olduğunda kumaşın dışı doğru katlar.

Öğretim : Öğretmen ben kumaşı dışa doğru katlıyorum der ve parmaklarını hareketlendirir fakat tam katlamaz. Öğrenciye şimdi sıra sende kumaşı dışa doğru katla der ve öğrenci istenileni gerçekleştirdince "aferrin, çok güzel" der.

c) Öğrenci yapılacakmış gibi model olduğunda kumaşı dışa doğru katlar.

Öğretim : Öğretmen ben kumaşı dışa doğru katlıyorum der ve sadece ellerini hareket ettirerek öğrenciyi bekler. Öğrenciye şimdi sıra sende kumaşı dışa doğru katla der ve öğrenci istenileni gerçekleştirdince "aferrin, çok güzel" der.

Öğretim Amacı 5 :

a) Öğrenci tamamı model olduğunda kullanmadığı elini kumaştan çeker.

Öğretim : Öğretmen "ben kullanmadığım elimi kumaştan çekiyorum" der ve çeker. Öğrenciye sende kullanmadığın elini kumaştan çek der. Öğrenci çekince "aferrin, çok güzel" der.

b) Öğrenci yarisına yakını model olduğunda kullanmadığı elini kumaştan çeker.

Öğretim : Öğretmen "ben kullanmadığım elimi kumaştan çekiyorum" der fakat tam çekmez. Öğrenciye sende kullanmadığın elini kumaştan çek der. Öğrenci çekince "aferrin, çok güzel" der.

c) Öğrenci yapılacakmış gibi model olduğunda kullanmadığı elini kumaştan çeker.

Öğretim : Öğretmen "ben kullanmadığım elimi kumaştan çekiyorum" der ve elini hareketlendirerek öğrenciyi bekler. Öğrenciye sende kullanmadığın elini kumaştan çek der. Öğrenci çekince "aferrin, çok güzel" der.

Öğretim Amacı 6 :

a) Öğrenci tamamı model olduğunda kullanmadığı elini kullandığı elinin yanına getirir.

Öğretim : Öğretmen "ben kullanmadığım elimi kullandığım elimin yanına getiriyorum" der ve getirir. Öğrenciye şimdi sıra sende kullanmadığın elini kullandığın elinin yanına getir der. Öğrenci getirince "aferrin" der.

b) Öğrenci yarisına yakını model olduğunda kullanmadığı elini kullandığı elinin yanına getirir.

Öğretim : Öğretmen "ben kullanmadığım elimi kullandığım elimin yanına getiriyorum" der fakat tam getirmez. Öğrenciye şimdi sıra sende kullanmadığın elini kullandığın elinin yanına getir der. Öğrenci getirince "afetin" der.

c) Öğrenci yapılabileceği gibi model olduğunda kullanmadığı elini kullandığı elinin yanına getirir.

Öğretim : Öğretmen "ben kullanmadığım elimi kullandığım elimin yanına getiriyorum" derken elini hareket ettirir öğrenciyi bekler. Öğrenciye şimdi sıra sende kullanmadığın elini kullandığın elinin yanına getir der. Öğrenci getirince "afetin" der.

Öğretim Amacı 7 :

a) Öğrenci tamamı model olduğunda kullanmadığı elinin baş ve işaret parmaklarıyla kumaşı tutar.

Öğretim : Öğretmen "ben kullanmadığım elimle kumaşı tutuyorum" der ve tutar. Öğrenciye şimdi sende kullanmadığın elinle kumaşı tut der. Öğrenci tutunca "afetin" der.

b) Öğrenci yarısına yakını model olduğunda kullanmadığı elinin baş ve işaret parmaklarıyla kumaşı tutar.

Öğretim : Öğretmen "ben kullanmadığım elimle kumaşı tutuyorum" der fakat tam tutmaz. Öğrenciye şimdi sende kullanmadığın elinle kumaşı tut der. Öğrenci tutunca "afetin" der.

c) Öğrenci yapılabileceği gibi model olduğunda kullanmadığı elinin baş ve işaret parmaklarıyla kumaşı tutar.

Öğretim : Öğretmen "ben kullanmadığım elimle kumaşı tutuyorum" der ve elini hareket ettirerek öğrenciyi bekler. Öğrenciye şimdi sende kullanmadığın elinle kumaşı tut der. Öğrenci tutunca "afetin" der.

Öğretim Amacı 8 :

a) Öğrenci tamamı model olduğunda kullandığı elini kumaştan çeker.

Öğretim : Öğretmen "ben kullandığım elimi kumaştan çekiyorum" der ve çeker. Öğrenciye şimdi sıra sende kullandığın elini kumaştan çek der. Öğrenci çekince "aferin" der.

b) Öğrenci yarısına yakını model olduğunda kullandığı elini kumaştan çeker.

Öğretim : Öğretmen "ben kullandığım elimi kumaştan çekiyorum" der fakat tam çekmez. Öğrenciye şimdi sıra sende kullandığın elini kumaştan çek der. Öğrenci çekince "aferin" der.

c) Öğrenci yapılabileceği gibi model olduğunda kullandığı elini kumaştan çeker.

Öğretim : Öğretmen "ben kullandığım elimi kumaştan çekiyorum" der ve ellerini hareket ettirerek öğrenciyi bekler. Öğrenciye şimdi sıra sende kullandığın elini kumaştan çek der. Öğrenci çekince "aferin" der.

Öğretim Amacı 9 :

a) Öğrenci tamamı model olduğunda kullandığı elini iğneye uzatır.

Öğretim : Öğretmen "ben kullandığım elimi iğneye uzatıyorum" der ve uzatır. Öğrenciye sende kullandığın elini iğneye uzat der. Öğrenci uzatınca "aferin" der.

b) Öğrenci yarısına yakını model olduğunda kullandığı elini iğneye uzatır.

Öğretim : Öğretmen "ben kullandığım elimi iğneye uzatıyorum" der fakat tam uzatmaz. Öğrenciye sende kullandığın elini iğneye uzat der. Öğrenci uzatınca "aferin" der.

c) Öğrenci yapılabileceği gibi model olduğunda kullandığı elini iğneye uzatır.

Öğretim : Öğretmen "ben kullandığım elimi iğneye uzatıyorum" der ve elini hareketlendirerek öğrenciyi bekler. Öğrenciye sende kullandığın elini iğneye uzat der. Öğrenci uzatınca "aferin" der.

Öğretim Amacı 10 :

a) Öğrenci tamamı model olduğunda kullandığı elinin baş ve işaret parmaklarıyla iğneyi tutar.

Öğretim : Öğretmen "ben kullandığım elimin baş ve işaret parmaklarıyla iğneyi tutuyorum" der ve tutar. Öğrenciye şimdi sende kullandığın elinle iğneyi tut der. Öğrenci tutunca "afetin" der.

b) Öğrenci yarısına yakını model olduğunda kullandığı elinin baş ve işaret parmaklarıyla iğneyi tutar.

Öğretim : Öğretmen "ben kullandığım elimin baş ve işaret parmaklarıyla iğneyi tutuyorum" der fakat tutmaz. Öğrenciye şimdi sende kullandığın elinle iğneyi tut der. Öğrenci tutunca "afetin" der.

c) Öğrenci yapılacakmış gibi model olduğunda kullandığı elinin baş ve işaret parmaklarıyla iğneyi tutar.

Öğretim : Öğretmen "ben kullandığım elimin baş ve işaret parmaklarıyla iğneyi tutuyorum" der ve elini hareket ettirerek öğrenciyi bekler. Öğrenciye şimdi sende kullandığım elinle iğneyi tut der. Öğrenci tutunca "afetin" der.

Öğretim Amacı 11 :

a) Öğrenci tamamı model olduğunda iğneyi yukarı kaldırır.

Öğretim : Öğretmen "Ben iğneyi yukarı kaldırıyorum" der ve kaldırır. Öğrenciye şimdi sende iğneyi yukarı kaldır der. Öğrenci kaldırınca "Aferin" der.

b) Öğrenci yarısına yakını model olduğunda iğneyi yukarı kaldırır.

Öğretim : Öğretmen "Ben iğneyi yukarı kaldırıyorum" der fakat tam olarak kaldırmaz. Öğrenciye şimdi sende iğneyi yukarı kaldır der. Öğrenci kaldırınca "Aferin" der.

c) Öğrenci yapılacakmış gibi model olduğunda iğneyi yukarı kaldırır.

Öğretim : Öğretmen "Ben iğneyi yukarı kaldırıyorum" der ve kaldırır gibi yaparak öğrenciyi bekler. Öğrenciye şimdi sende iğneyi yukarı kaldır der. Öğrenci kaldırınca "Aferin" der.

Öğretim Amacı 12 :

a) Öğrenci tamamı model olduğunda iğnenin ucunu kumaşın katlı yerinin altına getirir.

Öğretim : Öğretmen "ben iğnenin ucunu kumaşın katlı yerinin altına getiriyorum" der ve getirir. Öğrenciye " sende iğnenin ucunu kumaşın katlı yerinin altına getir" der. Öğrenci getirince "aferin" der

b) Öğrenci yarısına yakını model olunduğunda iğnenin ucunu kumaşın katlı yerinin altına getirir.

Öğretim : Öğretmen "ben iğnenin ucunu kumaşın katlı yerinin altına getiriyorum" der fakat tam getirmez

c) Öğrenci yapılacakmış gibi model olunduğunda iğnenin ucunu kumaşın katlı yerinin altına getirir.

Öğretim : Öğretmen "ben iğnenin ucunu kumaşın katlı yerinin altına getiriyorum" der ve getirir gibi yaparak öğrenciyi bekler. Öğrenciye " sende iğnenin ucunu kumaşın katlı yerinin altına getir" der. Öğrenci getirince "aferin" der

Öğretim Amacı 13 :

a) Öğrenci tamamı model olunduğunda iğneyi yukarı doğru biraz iter.

Öğretim : Öğretmen öğrenciye " ben iğneyi yukarı doğru biraz itiyorum" der ve iter Öğrenciye "sende iğneyi yukarı doğru biraz it" der. Öğrenci itince "aferin" der.

b) Öğrenci yarısı model olunduğunda iğneyi yukarı doğru biraz iter.

Öğretim : Öğretmen öğrenciye " ben iğneyi yukarı doğru biraz itiyorum" der fakat tam itmez. Öğrenciye "sende iğneyi yukarı doğru biraz it" der. Öğrenci itince "aferin" der.

c) Öğrenci yapılacakmış gibi model olunduğunda iğneyi yukarı doğru biraz iter.

Öğretim : Öğretmen öğrenciye " ben iğneyi yukarı doğru biraz itiyorum" der ve iter gibi yapar. Öğrenciye "sende iğneyi yukarı doğru biraz it" der. Öğrenci itince "aferin" der.

Öğretim Amacı 14 :

a) Öğrenci tamamı model olunduğunda kullandığı elini iğneden çeker.

Öğretim : Öğretmen "ben kullandığım elimi iğneden çekiyorum" der ve çeker. Öğrenciye "sende kullandığın elini iğneden çek" der. Öğrenci çekince "aferin" der.

b) Öğrenci yarısına yakını model olunduğunda kullandığı elini iğneden çeker.

Öğretim : Öğretmen "ben kullandığım elimi iğneden çekiyorum" der fakat tam çekmez. Öğrenciye "sende kullandığın elini iğneden çek" der. Öğrenci çekince "aferin"

der.

c) Öğrenci yapılabileceği gibi model olduğunda kullandığı elini iğneden çeker.

Öğretim : Öğretmen "ben kullandığım elimi iğneden çekiyorum" der ve çeker gibi yapar. Öğrenciye "sende kullandığın elini iğneden çek" der. Öğrenci çekince "afetin" der.

Öğretim Amacı 15 :

a) Öğrenci tamamı model olduğunda kullandığı elini kumaşın üstüne çıkarır.

Öğretim : Öğretmen "ben kullandığım elimi kumaşın üstüne çıkarıyorum" der ve çıkarır. Öğrenciye "şimdi sende kullandığın elini kumaşın üstüne çıkar" der. Öğrenci çıkarınca "afetin" der.

b) Öğrenci yarısına yakını model olduğunda kullandığı elini kumaşın üstüne çıkarır.

Öğretim : Öğretmen "ben kullandığım elimi kumaşın üstüne çıkarıyorum" der fakat tam çıkarmaz. Öğrenciye "şimdi sende kullandığın elini kumaşın üstüne çıkar" der. Öğrenci çıkarınca "afetin" der.

c) Öğrenci yapılabileceği gibi model olduğunda kullandığı elini kumaşın üstüne çıkarır.

Öğretim : Öğretmen "ben kullandığım elimi kumaşın üstüne çıkarıyorum" der ve çıkarır gibi yapar. Öğrenciye "şimdi sende kullandığın elini kumaşın üstüne çıkar" der. Öğrenci çıkarınca "afetin" der.

Öğretim Amacı 16 :

a) Öğrenci tamamı model olduğunda kumaşın üstünden iğnenin ucunu tutar.

Öğretim : Öğretmen "ben şimdi kumaşın üstünden iğnenin ucunu tutuyorum" der ve tutar. Öğrenciye "sende kumaşın üstünden iğnenin ucunu tut" der. Öğrenci tutunca "afetin" der.

b) Öğrenci yarısına yakını model olduğunda kumaşın üstünden iğnenin ucunu tutar.

Öğretim : Öğretmen "ben şimdi kumaşın üstünden iğnenin ucunu tutuyorum" der fakat tam olarak tutmaz. Öğrenciye "sende kumaşın üstünden iğnenin ucunu tut" der. Öğrenci tutunca "aferrin" der.

c) Öğrenci yapılacakmış gibi model olduğunda kumaşın üstünden iğnenin ucunu tutar.

Öğretim : Öğretmen "ben şimdi kumaşın üstünden iğnenin ucunu tutuyorum" der ve tutar gibi yaparak öğrenciyi bekler. Öğrenciye "sende kumaşın üstünden iğnenin ucunu tut" der. Öğrenci tutunca "aferrin" der.

Öğretim Amacı 17 :

a) Öğrenci tamamı model olduğunda iğneyi yukarı doğru ip bitene kadar çeker.

Öğretim : Öğretmen "ben iğneyi yukarı doğru ip bitene kadar çekiyorum" der ve çeker. Öğrenciye "sende iğneyi yukarı doğru ip bitene kadar çek" der. Öğrenci çekince "çektin aferrin" der.

b) Öğrenci yarısına yakını model olduğunda iğneyi yukarı doğru ip bitene kadar çeker.

Öğretim : Öğretmen "ben iğneyi yukarı doğru ip bitene kadar çekiyorum" der fakat tam çekmez. Öğrenciye "sende iğneyi yukarı doğru ip bitene kadar çek" der. Öğrenci çekince "çektin aferrin" der.

c) Öğrenci yapılacakmış gibi model olduğunda iğneyi yukarı doğru ip bitene kadar çeker.

Öğretim : Öğretmen "ben iğneyi yukarı doğru ip bitene kadar çekiyorum" der ve çeker gibi yaparak öğrenciyi bekler. Öğrenciye "sende iğneyi yukarı doğru ip bitene kadar çek" der. Öğrenci çekince "çektin aferrin" der.

Öğretim Amacı 18 :

a) Öğrenci tamamı model olduğunda iğneyi kumaşın katlanmış kısmına yaklaştırır.

Öğretim : Öğretmen "ben iğneyi kumaşın katlanmış kısmına yaklaştırıyorum" der ve yaklaştırır. Öğrenciye "sende iğneyi kumaşın katlanmış kısmına yaklaştır" der. Öğrenci yaklaştırdınca "aferrin" der.

b) Öğrenci yarısına yakını model olduğunda iğneyi kumaşın katlanmış kısmına yaklaştırır.

Öğretim : Öğretmen "ben iğneyi kumaşın katlanmış kısmına yaklaşıyorum" der fakat tam olarak yaklaştırmaz. Öğrenciye "sende iğneyi kumaşın katlanmış kısmına yaklaştır" der. Öğrenci yaklaştınca "aferin" der.

c) Öğrenci yapılacakmış gibi model olduğunda iğneyi kumaşın katlanmış kısmına yaklaştıır.

Öğretim : Öğretmen "ben iğneyi kumaşın katlanmış kısmına yaklaşıyorum" der ve yaklaştıır gibi yaparak öğrenciyi bekler. Öğrenciye "sende iğneyi kumaşın katlanmış kısmına yaklaştır" der. Öğrenci yaklaştınca "aferin" der.

Öğretim Amacı 19 :

a) Öğrenci tamamı model olduğunda iğneyi bir miktar aralık bırakarak kumaşın üstünden batırır.

Öğretim : Öğretmen "ben iğneyi bir miktar aralık bırakarak kumaşın üstünden batırıyorum" der ve batırır. Öğrenciye "sende iğneyi bir miktar aralık bırakarak kumaşın üstünden batır" der. Öğrenci batırınca "aferin der.

b) Öğrenci yarısı model olduğunda iğneyi bir miktar aralık bırakarak kumaşın üstünden batırır.

Öğretim : Öğretmen "ben iğneyi bir miktar aralık bırakarak kumaşın üstünden batırıyorum" der ve tam olarak batırmaz. Öğrenciye "sende iğneyi bir miktar aralık bırakarak kumaşın üstünden batır" der. Öğrenci batırınca "aferin der.

c) Öğrenci yapılacakmış gibi model olduğunda iğneyi bir miktar aralık bırakarak kumaşın üstünden batırır.

Öğretim : Öğretmen "ben iğneyi bir miktar aralık bırakarak kumaşın üstünden batırıyorum" der ve batırır gibi yaparak öğrenciyi bekler. Öğrenciye "sende iğneyi bir miktar aralık bırakarak kumaşın üstünden batır" der. Öğrenci batırınca "aferin der.

Öğretim Amacı 20 :

a) Öğrenci tamamı model olduğunda kullandığı elini iğneden çeker

Öğretim : Öğretmen "ben kullandığım elimi iğneden çekiyorum" der ve çeker. Öğrenciyi "sende kullandığın elini iğneden çek" der. Öğrenci çekince "aferin" denir.

b) Öğrenci yarısı model olduğunda kullandığı elini iğneden çeker.

Öğretim : Öğretmen "ben kullandığım elimi iğneden çekiyorum" der fakat tam olarak çekmez. Öğrenciyi "sende kullandığın elini iğneden çek" der. Öğrenci çekince "aferin" der.

c) Öğrenci yapılabilecekmiş gibi model olduğunda kullandığı elini iğneden çeker.

Öğretim : Öğretmen "ben kullandığım elimi iğneden çekiyorum" der ve çekergibi yaparak öğrenciyi bekler. Öğrenciyi "sende kullandığın elini iğneden çek" der. Öğrenci çekince "aferin" der.

Öğretim Amacı 21

a) Öğrenci tamamı model olduğunda kullandığı elini kumaşın altına getirir.

Öğretim : Öğretmen "ben kullandığım elimi kumaşın altına getiriyorum" der ve getirir. Öğrenciye "sende kullandığın elini kumaşın altına getir" der. Öğrenci getirince "aferin" der.

b) Öğrenci yarısı model olduğunda kullandığı elini kumaşın altına getirir.

Öğretim : Öğretmen "ben kullandığım elimi kumaşın altına getiriyorum" der fakat tam getirmez. Öğrenciye "sende kullandığın elini kumaşın altına getir" der. Öğrenci getirince "aferin" der.

c) Öğrenci yapacakmış gibi model olduğunda kullandığı elini kumaşın altına getirir.

Öğretim : Öğretmen "ben kullandığım elimi kumaşın altına getiriyorum" der ve getirir gibi yaparak öğrenciyi bekler. Öğrenciye "sende kullandığın elini kumaşın altına getir" der. Öğrenci getirince "aferin" der.

Öğretim Amacı 22 :

a) Öğrenci tamamı model olduğunda iğnenin ucunu tutar.

Öğretim : Öğretmen "ben iğnenin ucunu tutuyorum" der ve tutar. Öğrenciye "sende iğnenin ucunu tut" der. Öğrenci tutunca "aferin" der

b) Öğrenci yarısı model olduğunda iğnenin ucunu tutar.

Öğretim : Öğretmen "ben iğnenin ucunu tutuyorum" der fakat tam olarak tutmaz. Öğrenciye "sende iğnenin ucunu tut" der. Öğrenci tutunca "aferin" der

c) Öğrenci yapılabilecekmiş gibi model olduğunda iğnenin ucunu tutar.

Öğretim : Öğretmen "ben iğnenin ucunu tutuyorum" der ve tutar gibi yaparak öğrenciyi bekler. Öğrenciye "sende iğnenin ucunu tut" der. Öğrenci tutunca "afetin" der

Öğretim Amacı 23 :

a) Öğrenci tamamı model olduğunda iğneyi aşağı doğru çeker.

Öğretim : Öğretmen "ben iğneyi aşağı doğru çekiyorum" der ve çeker. Öğrenciye "sende iğneyi aşağı doğru çek" der Öğrenci çekince "afetin" der.

b) Öğrenci yarısı model olduğunda iğneyi aşağı doğru çeker.

Öğretim : Öğretmen "ben iğneyi aşağı doğru çekiyorum" der fakat tam olarak çekmez.

Öğrenciye "sende iğneyi aşağı doğru çek" der Öğrenci çekince "afetin" der.

c) Öğrenci yapılabileceği gibi model olduğunda iğneyi aşağı doğru çeker.

Öğretim : Öğretmen "ben iğneyi aşağı doğru çekiyorum" der ve çeker gibi yaparak öğrenciyi bekler. Öğrenciye "sende iğneyi aşağı doğru çek" der Öğrenci çekince "afetin" der.

Öğretim Amacı 24 :

a) Öğrenci tamamı model olduğunda kumaşı tutan elini bir miktar yana doğru kaydırır.

Öğretim : Öğretmen "ben kumaşı tutan elimi bir miktar yana doğru kaydırıyorum" der ve kaydırır. Öğrenciye "sende kumaşı tutan elini bir miktar yana doğru kaydır" der Öğrenci kaydırınca "afetin" der.

b) Öğrenci yarısı model olduğunda kumaşı tutan elini bir miktar yana doğru kaydırır.

Öğretim : Öğretmen "ben kumaşı tutan elimi bir miktar yana doğru kaydırıyorum" der fakat tam olarak kaydırmaz. Öğrenciye "sende kumaşı tutan elini bir miktar yana doğru kaydır" der Öğrenci kaydırınca "afetin" der.

c) Öğrenci yapılabileceği gibi model olduğunda kumaşı tutan elini bir miktar yana doğru kaydırır.

Öğretim : Öğretmen "ben kumaşı tutan elimi bir miktar yana doğru kaydırıyorum" der ve kaydırır gibi yaparak öğrenciyi bekler. Öğrenciye "sende kumaşı tutan elini bir miktar yana doğru kaydır" der Öğrenci kaydırınca "afetin" der.

Öğretim Amacı 25 :

a) Öğrenci tamamı model olduğunda teğel yapmaya devam eder.

Öğretim : Öğretmen "ben teğel yapmaya devam ediyorum" der ve devam eder.

Öğrenciye "sende teğel yapmaya devam et" der Öğrenci devam edince "aferin" der.

b) Öğrenci yarısı model olduğunda teğel yapmaya devam eder.

Öğretim : Öğretmen "ben teğel yapmaya devam ediyorum" der fakat tam olarak

devam etmez. Öğrenciye "sende teğel yapmaya devam et" der Öğrenci devam edince

"aferin" der.

c) Öğrenci yapılmış gibi model olduğunda teğel yapmaya devam eder.

Öğretim : Öğretmen "ben teğel yapmaya devam ediyorum" der ve devam eder gibi

yaparak öğrenciyi bekler. Öğrenciye "sende teğel yapmaya devam et" der Öğrenci

devam edince "aferin" der.

Sözel İpucuyla Sunulan Öğretim Planları

Öğretim Planı 2

Performans Düzeyi

- Öğrenci model olduğunda teğel yapar.

Kısa Dönemli Amaç 2 : Öğrenci beceri basamağı sözel olarak ifade edildiğinde kumaşa teğel yapar.

1- a) Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde teğel kumaşını tutar.

1 - b) Öğrenci beceri basamağının tamamı model olduğunda teğel kumaşını katlar

1 - c) Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi tutar.

1 - d) Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde teğel yapar.

2 - a) Öğrenci beceri basamağının yarısı sözel olarak ifade edildiğinde teğel kumaşını tutar.

2 - b) Öğrenci beceri basamağının yarısı sözel olarak ifade edildiğinde teğel kumaşını katlar.

2 - c) Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi tutar.

2 - d) Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde teğel yapar.

3 - a) Öğrenci beceri basamağıyla ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde teğel kumaşını tutar.

3 - b) Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde teğel kumaşını katlar.

3 - c) Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi tutar.

3 - d) Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde teğel yapar.

Öğretim Süreci

a) Kullanılacak Araçlar

- 3 adet 20x20 cm kumaş
- 1 adet dikiş iğnesi
- 50cm uzunluğunda 3adet dikiş ipliği
- 1 adet makas

b) Öğretime Hazırlık :

Öğretmen öğretim sırasında kullanacağı araçları masanın üzerine yerleştirir. Kumaş öğrencinin önüne gelecek şekilde konur. İğne kumaşın sağına konur. Daha sonra Öğretmen öğrenciye "sana sözel yönergeler vereceğim ve sende bu yönergelerle kumaşa teğel yapacaksın" der. Eğer öğrenci araçlara dokunmak isterse izin verilir. Çalışma bitiminde öğrenciye istediği bir araçla çalışabileceği söylenir.

c) Öğretim Süreci :

Öğretmen öğrenciye "şimdi sana bir takım sözel ipuçları vereceğim" ve sen bu yönergelerle teğel yapacaksın der. Öğretmen öğrenciye "beni dikkatle dinleyeceksin" der ve her bir beceri basamağını sözel olarak açıklar.

Öğretim Amacı 1 :

a) Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde her iki elini kumaşa uzatır.

Öğretim : Öğretmen her iki elini kumaşa uzat" der Öğrenci uzatınca "aferin" der.

b) Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde her iki elini kumaşa uzatır.

Öğretim : kumaşa uzat" der Öğrenci uzatınca "aferin" der.

c) Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde her iki elini kumaşa uzatır.

Öğretim : "uzat" der Öğrenci uzatınca "aferin" der.

Öğretim Amacı 2 :

a) Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde kumaşı uç kısmından tutar.

Öğretim : Öğretmen "kumaşı uç kısmından tut" der Öğrenci tutunca "aferin" der.

b) Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde kumaşı uç kısmından tutar.

Öğretim : Öğretmen "kumaşı tut" der Öğrenci tutunca "aferin" der.

c) Öğrenci beceri basamağını ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde kumaşı uç kısmından tutar.

Öğretim : Öğretmen " tut" der Öğrenci tutunca "aferin" der.

Öğretim Amacı 3 :

a) Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde kumaşı bir miktar yukarı kaldırır.

Öğretim : Öğretmen "kumaşı bir miktar yukarı kaldır" der. Öğrenci kaldırıncı "aferin" der.

b) Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde kumaşı bir miktar yukarı kaldırır.

Öğretim : Öğretmen " yukarı kaldır" der. Öğrenci kaldırıncı "aferin" der.

c) Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde kumaşı bir miktar yukarı kaldırır.

Öğretim : Öğretmen " kaldır" der. Öğrenci kaldırıncı "aferin" der.

Öğretim Amacı 4 :

a) Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde kumaşı dışı doğru katlar

Öğretim : Öğretmen "kumaşı dışa doğru katla" der. Öğrenci katlayınca "aferin" der.

b) Öğrenci beceri basamağının yarısı sözel olarak ifade edildiğinde kumaşı dışa doğru katlar

Öğretim : Öğretmen "kumaşı katla" der. Öğrenci katlayınca "aferin" der.

c) Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde kumaşı dışa doğru katlar

Öğretim : Öğretmen " katla" der. Öğrenci katlayınca "aferin" der.

Öğretim Amacı 5 :

a) Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde kullanmadığı elini kumaştan çeker.

Öğretim : Öğretmen "kullanmadığın elini kumaştan çek" der. Öğrenci çekince "aferin" der.

b) Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde kullanmadığı elini kumaştan çeker.

Öğretim : Öğretmen " elini kumaştan çek" der. Öğrenci çekince "aferin" der.

c) Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde kullanmadığı elini kumaştan çeker.

Öğretim : Öğretmen " çek" der. Öğrenci çekince "aferin" der.

Öğretim Amacı 6 :

a) Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde kullanmadığı elini kullandığı elinin yanına getirir.

Öğretim : Öğretmen "elini kullandığın elinin yanına getir" der. Getirince "aferin" der.

b) Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde kullanmadığı elini kullandığı elinin yanına getirir.

Öğretim : Öğretmen " kullandığın elinin yanına getir" der. Getirince "aferin" der.

c) Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem ifade edildiğinde kullanmadığı elini kullandığı elinin yanına getirir.

Öğretim : Öğretmen " getir" der. Getirince "aferin" der.

Öğretim Amacı 7 :

a) Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde kullandığı eliyle kumaşı tutar.

Öğretim : Öğretmen "kullandığın elinle kumaşı tut" der. Öğrenci tutunca "aferrin" der.

b) Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde kullandığı eliyle kumaşı tutar.

Öğretim : Öğretmen " kumaşı tut" der. Öğrenci tutunca "aferrin" der.

c) Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde kullandığı eliyle kumaşı tutar.

Öğretim : Öğretmen " tut" der. Öğrenci tutunca "aferrin" der.

Öğretim Amacı 8 :

a) Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde kullandığı elini kumaştan çeker.

Öğretim : Öğretmen "kullandığın elini kumaştan çek" der.

b) Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde kullandığı elini kumaştan çeker.

Öğretim : Öğretmen " elini çek" der.

c) Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde kullandığı elini kumaştan çeker.

Öğretim : Öğretmen " çek" der.

Öğretim Amacı 9 :

a) Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde kullandığı elini iğneye uzatır.

Öğretim : Öğretmen "kullandığın elini iğneye uzat" der. Öğrenci uzatınca da "aferrin" der.

b) Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde kullandığı elini iğneye uzatır.

Öğretim : Öğretmen " elini uzat" der. Öğrenci uzatınca da "aferrin" der.

c) Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde kullandığı elini iğneye uzatır.

Öğretim : Öğretmen " uzat" der. Öğrenci uzatınca da "aferin" der.

Öğretim Amacı 10 :

a) Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde kullandığı elinin baş ve işaret parmaklarıyla iğneyi deliğe yakın yerinden tutar.

Öğretim : Öğretmen "kullandığın elinin baş ve işaret parmaklarıyla iğneyi deliğe yakın yerinden tut" der. Öğrenci tutunca "aferin" der.

b) Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde kullandığı elinin baş ve işaret parmaklarıyla iğneyi deliğe yakın yerinden tutar.

Öğretim : Öğretmen " iğneyi tut" der. Öğrenci tutunca "aferin" der.

c) Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde kullandığı elinin baş ve işaret parmaklarıyla iğneyi deliğe yakın yerinden tutar.

Öğretim : Öğretmen " tut" der. Öğrenci tutunca "aferin" der.

Öğretim Amacı 11 :

a) Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi bir miktar yukarı kaldırır.

Öğretim : Öğretmen "iğneyi bir miktar yukarı kaldır" der. Öğrenci kaldırıncı "aferin" der.

b) Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi bir miktar yukarı kaldırır.

Öğretim : Öğretmen "iğneyi kaldır" der. Öğrenci kaldırıncı "aferin" der.

c) Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi bir miktar yukarı kaldırır.

Öğretim : Öğretmen " kaldır" der. Öğrenci kaldırıncı "aferin" der.

Öğretim Amacı 12 :

a) Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde iğnenin ucunu kumaşın katlı yerinin altına getirir.

Öğretim : Öğretmen "iğnenin ucunu kumaşın katlı yerinin altına getir" der. Öğrenci getirince "aferin" der.

b) Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde iğnenin ucunu kumaşın katlı yerinin altına getirir.

Öğretim : Öğretmen "iğnenin ucunu altına getir" der. Öğrenci getirince "aferin" der.

c) Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde iğnenin ucunu kumaşın katlı yerinin altına getirir.

Öğretim : Öğretmen " getir" der. Öğrenci getirince "aferin" der.

Öğretim Amacı 13 :

a) Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi yukarı doğru bir miktar iter.

Öğretim : Öğretmen "İğneyi yukarı doğru bir miktar it" der. Öğrenci itince "aferin" der.

b) Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi yukarı doğru bir miktar iter.

Öğretim : Öğretmen "İğneyi yukarı it" der. Öğrenci itince "aferin" der.

c) Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi yukarı doğru bir miktar iter.

Öğretim : Öğretmen " it" der. Öğrenci itince "aferin" der.

Öğretim Amacı 14 :

a) Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde kullandığı elini iğneden çeker.

Öğretim : Öğretmen "kullandığın elini iğneden çek" der. Öğrenci çekince "aferin" der.

b) Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde kullandığı elini iğneden çeker.

Öğretim : Öğretmen " elini iğneden çek" der. Öğrenci çekince "aferin" der.

c) Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde kullandığı elini iğneden çeker.

Öğretim : Öğretmen " çek" der. Öğrenci çekince "aferin" der.

Öğretim Amacı 15 :

a) Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde kullandığı elini kumaşın üstüne çıkarır.

Öğretim : Öğretmen "kullandığın elini kumaşın üstüne çıkar" der. Öğrenci çıkarınca "aferin" der.

b) Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde kullandığı elini kumaşın üstüne çıkarır.

Öğretim : Öğretmen " elini üstüne çıkar" der. Öğrenci çıkarınca "aferin" der.

c) Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde kullandığı elini kumaşın üstüne çıkarır.

Öğretim : Öğretmen " çıkar" der. Öğrenci çıkarınca "aferin" der.

Öğretim Amacı 16 :

a) Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde iğnenin ucunu tutar.

Öğretim : Öğretmen "İğnenin ucunu tut" der. Öğrenci tutunca "aferin" der.

b) Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde iğnenin ucunu tutar.

Öğretim : Öğretmen " ucunu tut" der. Öğrenci tutunca "aferin" der.

c) Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem olarak ifade edildiğinde iğnenin ucunu tutar.

Öğretim : Öğretmen " tut" der. Öğrenci tutunca "aferin" der.

Öğretim Amacı 17 :

a) Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi yukarı doğru ip bitene kadar çeker.

Öğretim : Öğretmen "iğneyi yukarı doğru ip bitene kadar çek" der. Öğrenci çekince "aferin" der.

b) Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi yukarı doğru ip bitene kadar çeker.

Öğretim : Öğretmen " ipi bitene kadar çek" der. Öğrenci çekince "aferin" der.

c) Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi yukarı doğru ip bitene kadar çeker.

Öğretim : Öğretmen " çek" der. Öğrenci çekince "aferin" der.

Öğretim Amacı 18 :

a) Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi kumaşın katlanmış kısmına yaklaştırır.

Öğretim : Öğretmen "İğneyi kumaşın katlanmış kısmına yaklaştır" der. Öğrenci yaklaştırdıca "afetin" der.

b) Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi kumaşın katlanmış kısmına yaklaştırır.

Öğretim : Öğretmen "İğneyi kumaşa yaklaştır" der. Öğrenci yaklaştırdıca "afetin" der.

c) Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi kumaşın katlanmış kısmına yaklaştırır.

Öğretim : Öğretmen " yaklaştır" der. Öğrenci yaklaştırdıca "afetin" der.

Öğretim Amacı 19 :

a) Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi bir miktar aralık bırakarak kumaşın üstünden batırır.

Öğretim : Öğretmen "İğneyi bir miktar aralık bırakarak kumaşın üstünden batır" der. Öğrenci batırdıca "afetin" der.

b) Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi bir miktar aralık bırakarak kumaşın üstünden batırır.

Öğretim : Öğretmen "İğneyi aralık bırakarak batır" der. Öğrenci batırdıca "afetin" der.

c) Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi bir miktar aralık bırakarak kumaşın üstünden batırır.

Öğretim : Öğretmen " batır" der. Öğrenci batırdıca "afetin" der.

Öğretim Amacı 20 :

a) Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde kullandığı elini iğneden çeker.

Öğretim : Öğretmen "kullandığın elini iğneden çek" der. Öğrenci çekince "afetin" der.

b) Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde kullandığı elini iğneden çeker.

Öğretim : Öğretmen " elini iğneden çek" der. Öğrenci çekince "afetin" der.

c) Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde kullandığı elini iğneden çeker.

Öğretim : Öğretmen " çek" der. Öğrenci çekince "aferin" der.

Öğretim Amacı 21 :

a) Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde kullandığı elini kumaşın altına getirir.

Öğretim : Öğretmen kullandığın elini kumaşın altına getir" der. Öğrenci getirince "aferin" der.

b) Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde kullandığı elini kumaşın altına getirir.

Öğretim : Öğretmen "kumaşın altına getir" der. Öğrenci getirince "aferin" der.

c) Öğrenci beceri basamağını ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde kullandığı elini kumaşın altına getirir.

Öğretim : Öğretmen " getir" der. Öğrenci getirince "aferin" der.

Öğretim Amacı 22 :

a) Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde iğnenin ucunu tutar.

Öğretim : Öğretmen "iğnenin ucunu tut"der. Öğrenci tutunca "aferin" diyerek pekiştirir.

b) Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde iğnenin ucunu tutar.

Öğretim : Öğretmen " ucunu tut"der. Öğrenci tutunca "aferin" diyerek pekiştirir.

c) Öğrenci beceri basamağını ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde iğnenin ucunu tutar.

Öğretim : Öğretmen " tut"der. Öğrenci tutunca "aferin" diyerek pekiştirir.

Öğretim Amacı 23 :

a) Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi ip bitene kadar aşağı doğru çeker.

Öğretim : Öğretmen "iğneyi ip bitene kadar aşağı doğru çek"der. Öğrenci çekince "aferin" der.

b) Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi ip bitene kadar aşağı doğru çeker.

Öğretim : Öğretmen " aşağı doğru çek"der. Öğrenci çekince "afetin" der.

c) Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi ip bitene kadar aşağı doğru çeker.

Öğretim : Öğretmen " çek"der. Öğrenci çekince "afetin" der.

Öğretim Amacı 24 :

a) Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde kumaşı tutan elini bir miktar yana doğru kaydırır.

Öğretim : Öğretmen "kumaşı tutan elini bir miktar yana doğru kaydır" der. Öğrenci kaydırınca "afetin" der.

b) Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde kumaşı tutan elini bir miktar yana doğru kaydırır.

Öğretim : Öğretmen " elini yana kaydır" der. Öğrenci kaydırınca "afetin" der.

c) Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde kumaşı tutan elini bir miktar yana doğru kaydırır.

Öğretim : Öğretmen " kaydır" der. Öğrenci kaydırınca "afetin" der.

Öğretim Amacı 25 :

a) Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde teğel yapmaya devam eder.

Öğretim : Öğretmen "teğel yapmaya devam et" der. Öğrenci devam edince "afetin" der.

b) Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde teğel yapmaya devam eder.

Öğretim : Öğretmen " devam et" der. Öğrenci devam edince "afetin" der.

c) Öğrenci beceri basamağını ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde teğel yapmaya devam eder.

Öğretim : Öğretmen " devam et" der. Öğrenci devam edince "afetin" der.

Bağımsız Olarak Sunulan Öğretim Planı :

Öğretim Planı 3

Performans Düzeyi :

- Öğrenci sözey yönergeyle teğel yapar.

Kısa Dönemli Amaç 3 : Öğrenci bağımsız olarak teğel yapar.

1- Öğrenci bağımsız olarak teğel kumaşını tutar.

2- Öğrenci bağımsız olarak teğel kumaşını katlar.

3- Öğrenci bağımsız olarak iğneyi tutar.

4- Öğrenci bağımsız olarak teğel yapar.

Öğretim Süreci :

a) Kullanılacak Araçlar

- 1 adet 20x20 cm kumaş

- 1 adet dikiş iğnesi

- 1 adet 50cm lik dikiş ipliği

- 1 adet makas

b) Öğretime Hazırlık

Öğretmen öğretim sırasında kullanılacak araçları masaya uygun şekilde yerleştirir. Öğretmen öğrenciye kumaşa teğel yapacaklarını söyler. Çalışma bitiminde öğrenciye istediği bir oyunu oynayacağı söylenir.

c) Öğretim :

Öğretmen öğrenciye "şimdi sana ne yapman gerektiğini söyleyeceğim "der ve sadece beceriyle ilgili ana yönergeyi vererek öğrencinin beceriyi gerçekleştirmesini bekler.

İKİ DELİKLİ DÜĞME DİKME BECERİSİ ÖĞRETİM ÜNİTESİ :

İki delikli düğme dikme becerisi öğretim ünitesi amaçlar ve performans düzeyine göre model olunarak sunulan öğretim planları sözel ipucuyla sunulan öğretim planları ve bağımsız öğretim planından oluşmaktadır.

AMAÇLAR

Uzun Dönemli Amaç

Öğrenci bağımsız olarak iki delikli düğmeyi kumaşa diker.

Alt Amaçlar :

- 1- Öğrenci model olduğunda iki delikli düğmeyi kumaşa diker.
- 2- Öğrenci sözel ipucu verildiğinde iki delikli düğmeyi kumaşa diker.
- 3- Öğrenci bağımsız olarak iki delikli düğmeyi kumaşa diker.

Model Olunarak Sunulan Öğretim Planları:

Öğretim Planı 1

Performans düzeyi :

- 1- Öğrenci iğneyi, ipliği, kumaşı, düğmeyi üç kezden ikisinde gösterir.
- 2- Öğrenci kumaşın tersini, yüzünü, altını, üstünü üç kezden ikisinde gösterir.
- 3- Öğrenci iğneyi, ipliği üç kezden ikisinde tutar.
- 4- Öğrenci iğne, ipliği üç kezden ikisinde geçirir.
- 5- Öğrenci ipliği üç kezden ikisinde düğüm yapar.
- 6- Tut, çevir, batır, bırak, it, çek yönergelerinin her birini istendiğinde üç kezden ikisinde yerine getirir.

Kısa Dönemli Amaç 1 : Öğrenci model olduğunda iki delikli düğmeyi kumaşa diker.

Öğretimsel Amaçlar

- 1-a) Öğrenci tamamı model olduğunda kumaşı eline alır.
- 1 -b) Öğrenci tamamı model olduğunda iplik geçirilmiş iğneyi eline alır.
- 1 - c) Öğrenci tamamı model olduğunda iğneyi kumaşa batırır.
- 1 - d) Öğrenci tamamı model olduğunda iğneyi düğmenin deliğinden geçirir.
- 1 - e) Öğrenci tamamı model olduğunda düğmeyi diker.
- 2 - a) Öğrenci yarısı model olduğunda kumaşı eline alır.

- 2 - b) Öğrenci yarısı model olduğunda iplik geçirilmiş iğneyi eline alır.
- 2- c) Öğrenci yarısı model olduğunda iğneyi kumaşa batırır.
- 2 - d) Öğrenci yarısı model olduğunda iğneyi düğmenin deliğinden geçirir.
- 2 - e) Öğrenci yarısına yakını model olduğunda düğmeyi diker.
- 3 - a) Öğrenci yapılacakmış gibi model olduğunda kumaşı eline alır.
- 3 - b) Öğrenci yapılacakmış gibi model olduğunda iplik geçirilmiş iğneyi eline alır.
- 3 - c) Öğrenci yapılacakmış gibi model olduğunda iğneyi kumaşa batırır.
- 3 -d) Öğrenci yapılacakmış gibi model olduğunda iğneyi düğmenin deliğinden geçirir.
- 3- e) Öğrenci yapılacakmış gibi model olduğunda düğmeyi diker.

Öğretim Süreci :

a) Kullanılacak Araçlar :

- 6 adet 20x20 cm kumaş
- 6 adet iki delikli düğme
- 2 adet dikiş iğnesi
- 50 cm uzunluğunda 6 adet iplik
- 2 adet makas

b) Öğretime Hazırlık :

Öğretmen öğretim sırasında kullanacağı araçları masanın üzerine yerleştirir. Kumaş öğrencinin önüne gelecek şekilde konur. Kumaşın sağ tarafına iplik geçirilmiş iğne, sol tarafına düğme konulur. Öğretmenin önünde de aynı şekilde düzenlenmiş araçlar vardır. Daha sonra öğretmen ve öğrenci yan yana otururlar. Öğretmen öğrenciye düğme dikeceklerini söyler. Eğer öğrenci araçlara dokunmak isterse izin verilir. Sonra öğrenciye çalışma bitiminde istediği bir oyunu oynayabileceği söylenir.

c) Öğretim Süreci :

Öğretmen öğrenciye "şimdi beni dikkatle izleyeceksin, bekle dediğimde bekleyeceksin, bak dediğimde bakacaksın" der. Daha sonra öğretmen öğrenciye hem yaparak model olur, hemde yaptıklarını sözel olarak açıklar.

Öğretim Amacı 1 :

a) Öğrenci tamamı model olduğunda kullandığı elini kumaşa uzatır.

Öğretim : Öğretmen, ben kullandığımı elimi kumaşa uzatıyorum diyerek, önündeki kumaşa iyice uzatır. Öğrenciye "şimdi sende kullandığın elini kumaşa uzat der ve öğrenci isteneni gerçekleştirdiğinde "aferrin, çok güzel" der.

b) Öğrenci yarısına yakını model olduğunda kullandığı elini kumaşa uzatır.

Öğretim : Öğretmen, ben kullandığım elimi kumaşa uzatıyorum diyerek, parmaklarını uzatır fakat iyice uzatmaz. Öğrenciye şimdi sende kullandığın elini kumaşa uzat der ve öğrenci isteneni gerçekleştirdiğinde "aferrin, çok güzel" der.

c) Öğrenci yapacakmış gibi model olduğunda kullandığı elini kumaşa uzatır.

Öğretim : Öğretmen, "ben kullandığım elimi kumaşa uzatıyorum diyerek, sadece elini hareketlendirerek öğrenciyi bekler. Öğrenciye şimdi sende kullandığın elini kumaşa uzat der ve öğrenci isteneni gerçekleştirdiğinde "aferrin, çok güzel" der.

Öğretim Amacı 2 :

a) Öğrenci tamamı model olduğunda kullanmadığı elini baş parmağı üstte diğer parmaklar altta kalacak şekilde kumaşı sıkıca tutar.

Öğretim : Öğretmen "ben kullanmadığım elimin baş parmağı üstte diğer parmaklar altta kalacak şekilde kumaşı sıkıca tutuyorum diyerek, kumaşı belirgin şekilde tutar. Öğrenciye "şimdi sıra sende kullanmadığın elinin başparmağı üstte diğer parmaklar altta kalacak şekilde tut der. Öğrenci tutunca "aferrin, çok güzel" der.

b) Öğrenci yarısına yakını model olduğunda kullanmadığı elinin baş parmağı üstte diğer parmaklar altta kalacak şekilde kumaşı sıkıca tutar.

Öğretim : Öğretmen "ben kullanmadığım elimin baş parmağı üstte diğer parmaklar altta kalacak şekilde kumaşı uç kısmından tutuyorum" diyerek, ellerini uzatır fakat tutamaz. Öğrenciye şimdi sıra sende kullanmadığın elinin başparmağı üstte diğer parmaklar altta kalacak şekilde tut der. Öğrenci tutunca "aferrin, çok güzel" der.

Öğretim Amacı 3:

a) Öğrenci tamamı model olduğunda kumaşı göğüs hizasına kaldırır.

Öğretim : Öğretmen "ben kumaşı göğüs hizama kaldırıyorum der ve kaldırır. Öğrenciye şimdi sıra sende elindeki kumaşı göğüs hizana kaldır der ve öğrenci istenileni gerçekleştirdiğinde "aferin, çok güzel" der.

b) Öğrenci yarısına yakını model olduğunda kumaşı göğüs hizasına kaldırır.

Öğretim : Öğretmen "ben kumaşı göğüs hizama kaldırıyorum" der fakat tam kaldırmaz. Öğrenciye "şimdi sıra sende elindeki kumaşı göğüs hizana kaldır" der ve öğrenci istenileni gerçekleştirdiğinde "aferin, çok güzel" der.

c) Öğrenci yapılacakmış gibi model olduğunda kumaşı göğüs hizasına kaldırır.

Öğretim : Öğretmen "ben kumaşı göğüs hizama kaldırıyorum" der ve sadece ellerini hareket ettirerek öğrenciyi bekler. Öğrenciye şimdi sıra sende elindeki kumaşı göğüs hizana kaldır" der ve öğrenci istenileni gerçekleştirdiğinde "aferin, çok güzel" der.

Öğretim Amacı 4 :

a) Öğrenci tamamı model olduğunda kullandığı elini iğneye uzatır.

Öğretim : Öğretmen "ben kullandığım elimi iğneye uzatıyorum" der ve uzatır. Öğrenciye sende kullandığın elini iğneye uzat der. Öğrenci uzatınca "aferin" der.

b) Öğrenci yarısına yakını model olduğunda kullandığı elini iğneye uzatır.

Öğretim : Öğretmen "ben kullandığım elimi iğneye uzatıyorum" der fakat tam uzatmaz. Öğrenciye sende kullandığın elini iğneye uzat der. Öğrenci uzatınca "aferin" der.

c) Öğrenci yapılacakmış gibi model olduğunda kullandığı elini iğneye uzatır.

Öğretim : Öğretmen "ben kullandığım elimi iğneye uzatıyorum" der ve elini hareketlendirerek öğrenciyi bekler. Öğrenciye sende kullandığın elini iğneye uzat der. Öğrenci uzatınca "aferin" der.

Öğretim Amacı 5 :

a) Öğrenci tamamı model olduğunda kullandığı elinin baş ve işaret parmaklarıyla iğneyi ortasından tutar.

Öğretim : Öğretmen "ben kullandığım elimin baş ve işaret parmaklarıyla iğneyi ortasından tutuyorum" der ve tutar. Öğrenciye şimdi sende kullandığın elinle iğneyi ortasından tut der. Öğrenci tutunca "aferin" der.

b) Öğrenci yarısına yakını model olduğunda kullandığı elinin baş ve işaret parmaklarıyla iğneyi ortasından tutar.

Öğretim : Öğretmen "ben kullandığım elimin baş ve işaret parmaklarıyla iğneyi ortasından tutuyorum" der fakat tutmaz. Öğrenciye şimdi sende kullandığın elinle iğneyi ortasından tut der. Öğrenci tutunca "aferin" der.

c) Öğrenci yapılacakmış gibi model olduğunda kullandığı elinin baş ve işaret parmaklarıyla iğneyi ortasından tutar.

Öğretim : Öğretmen "ben kullandığım elimin baş ve işaret parmaklarıyla iğneyi ortasından tutuyorum" der ve elini hareket ettirerek öğrenciyi bekler. Öğrenciye şimdi sende kullandığın elinle iğneyi ortasından tut der. Öğrenci tutunca "aferin" der.

Öğretim Amacı 6 :

a) Öğrenci tamamı model olduğunda iğnenin ucunu kumaşın altına getirir.

Öğretim : Öğretmen "ben iğnenin ucunu kumaşın altına altına getiriyorum" der ve getirir. Öğrenciye " sende iğnenin ucunu kumaşın altına altına getir" der. Öğrenci getirince "aferin" der

b) Öğrenci yarısına yakını model olduğunda iğnenin ucunu kumaşın altına getirir.

Öğretim : Öğretmen "ben iğnenin ucunu kumaşın altına getiriyorum" der fakat tam getirmez

c) Öğrenci yapılacakmış gibi model olduğunda iğnenin ucunu kumaşın altına getirir.

Öğretim : Öğretmen "ben iğnenin ucunu kumaşın altına getiriyorum" der ve getirir gibi yaparak öğrenciyi bekler. Öğrenciye " sende iğnenin ucunu kumaşın altına getir" der. Öğrenci getirince "aferin" der.

Öğretim Amacı 7 :

a) Öğrenci tamamı model olduğunda iğneyi işaretli yerin altından yukarı doğru biraz iter.

Öğretim : Öğretmen öğrenciye " Ben iğneyi işaretli yerin altından yukarı doğru biraz itiyorum" der ve iter Öğrenciye "sende iğneyi işaretli yerin altından yukarı doğru biraz it" der. Öğrenci itince "aferin" der.

b) Öğrenci yarısı model olduğunda iğneyi işaretli yerin altından yukarı doğru biraz iter.

Öğretim : Öğretmen öğrenciye " Ben iğneyi işaretli yerin altından yukarı doğru biraz itiyorum" der fakat tam itmez. Öğrenciye "sende iğneyi işaretli yerin altından yukarı doğru biraz it" der. Öğrenci itince "afetin" der.

c) Öğrenci yapılacakmış gibi model olduğunda iğneyi işaretli yerin altından yukarı doğru biraz iter.

Öğretim : Öğretmen öğrenciye " Ben iğneyi işaretli yerin altından yukarı doğru biraz itiyorum" der ve iter gibi yapar. Öğrenciye "sende iğneyi yukarı doğru biraz it" der. Öğrenci itince "afetin" der.

Öğretim Amacı 8 :

a) Öğrenci tamamı model olduğunda kullandığı elini iğneden çeker.

Öğretim : Öğretmen "ben kullandığım elimi iğneden çekiyorum" der ve çeker. Öğrenciye "sende kullandığın elini iğneden çek" der. Öğrenci çekince "afetin" der.

b) Öğrenci yarısına yakını model olduğunda kullandığı elini iğneden çeker.

Öğretim : Öğretmen "ben kullandığım elimi iğneden çekiyorum" der fakat tam çekmez. Öğrenciye "sende kullandığın elimi iğneden çek" der. Öğrenci çekince "afetin" der.

c) Öğrenci yapılacakmış gibi model olduğunda kullandığı elini iğneden çeker.

Öğretim : Öğretmen "ben kullandığım elimi iğneden çekiyorum" der ve çeker gibi yapar. Öğrenciye "sende kullandığın elini iğneden çek" der. Öğrenci çekince "afetin" der.

Öğretim Amacı 9 :

a) Öğrenci tamamı model olduğunda kullandığı elinin baş ve işaret parmaklarıyla iğneyi kumaşın üstünden tutar.

Öğretim : Öğretmen "ben kullandığım elimin baş ve işaret parmaklarıyla iğneyi kumaşın üstünden tutuyorum" der ve tutar. Öğrenciye şimdi sende kullandığın elinle iğneyi kumaşın üstünden tut" der. Öğrenci tutunca "afetin" der.

b) Öğrenci yarısına yakını model olduğunda kullandığı elinin baş ve işaret parmaklarıyla iğneyi kumaşın üstünden tutar.

Öğretim : Öğretmen "ben kullandığım elimin baş ve işaret parmaklarıyla iğneyi üstünden tutuyorum" der fakat tutmaz. Öğrenciye şimdi sende kullandığın elinle iğneyi kumaşın üstünden tut der. Öğrenci tutunca "aferin" der.

c) Öğrenci yapılabileceği gibi model olduğunda kullandığı elinin baş ve işaret parmaklarıyla iğneyi kumaşın üstünden tutar.

Öğretim : Öğretmen "ben kullandığım elimin baş ve işaret parmaklarıyla iğneyi kumaşın üstünden tutuyorum" der ve elini hareket ettirerek öğrenciyi bekler. Öğrenciye şimdi sende kullandığın elinle iğneyi kumaşın üstünden tut" der. Öğrenci tutunca "aferin" der.

Öğretim Amacı 10 :

a) Öğrenci tamamı model olduğunda iğneyi yukarı doğru ip bitene kadar çeker.

Öğretim : Öğretmen "ben iğneyi yukarı doğru ip bitene kadar çekiyorum" der ve çeker. Öğrenciye "sende iğneyi yukarı doğru ip bitene kadar çek" der. Öğrenci çekince "çektin aferin" der.

b) Öğrenci yarısına yakını model olduğunda iğneyi yukarı doğru ip bitene kadar çeker.

Öğretim : Öğretmen "ben iğneyi yukarı doğru ip bitene kadar çekiyorum" der fakat tam çekmez. Öğrenciye "sende iğneyi yukarı doğru ip bitene kadar çek" der. Öğrenci çekince "çektin aferin" der.

c) Öğrenci yapılabileceği gibi model olduğunda iğneyi yukarı doğru ip bitene kadar çeker.

Öğretim : Öğretmen "ben iğneyi yukarı doğru ip bitene kadar çekiyorum" der ve çeker gibi yaparak öğrenciyi bekler. Öğrenciye "sende iğneyi yukarı doğru ip bitene kadar çek" der. Öğrenci çekince "çektin aferin" der.

Öğretim Amacı 11 :

a) Öğrenci tamamı model olduğunda kullanmadığı elini kumaştan çeker.

Öğretim : Öğretmen "ben kullanmadığım elimi kumaştan çekiyorum" der ve çeker. Öğrenciye şimdi sıra sende kullanmadığın elini kumaştan çek der. Öğrenci çekince "aferin" der.

b) Öğrenci yarısına yakını model olduğunda kullanmadığı elini kumaştan çeker.

Öğretim : Öğretmen "ben kullanmadığım elimi kumaştan çekiyorum" der fakat tam çekmez. Öğrenciye şimdi sıra sende kullanmadığın elini kumaştan çek der. Öğrenci çekince "aferrin" der.

c) Öğrenci yapılacakmış gibi model olduğunda kullanmadığı elini kumaştan çeker.

Öğretim : Öğretmen "ben kullanmadığım elimi kumaştan çekiyorum" der ve ellerini hareket ettirerek öğrenciyi bekler. Öğrenciye şimdi sıra sende kullanmadığın elini kumaştan çek der. Öğrenci çekince "aferrin" der.

Öğretim Amacı 12:

a) Öğrenci tamamı model olduğunda kullanmadığı elini düğmeye uzatır.

Öğretim : Öğretmen, "ben kullanmadığım elimi düğmeye uzatıyorum" diyerek, önündeki düğmeye uzatır. Öğrenciye şimdi sende kullanmadığın elini düğmeye uzat der ve öğrenci isteneni gerçekleştirdiğinde "aferrin, çok güzel" der.

b) Öğrenci yarısına yakını model olduğunda kullanmadığı elini düğmeye uzatır.

Öğretim : Öğretmen, ben kullanmadığım elimi düğmeye uzatıyorum diyerek, parmaklarını uzatır fakat iyice uzatmaz. Öğrenciye şimdi sende kullanmadığın elini düğmeye uzat" der ve öğrenci isteneni gerçekleştirdiğinde "aferrin, çok güzel" der.

c) Öğrenci yapacakmış gibi model olduğunda kullanmadığı elini düğmeye uzatır.

Öğretim : Öğretmen, "ben kullanmadığımı elimi düğmeye uzatıyorum diyerek, sadece elini hareketlendirerek öğrenciyi bekler. Öğrenciye şimdi sende kullanmadığın elini düğmeye uzat" der ve öğrenci isteneni gerçekleştirdiğinde "aferrin, çok güzel" der.

Öğretim Amacı 13 :

a) Öğrenci tamamı model olduğunda kullanmadığı elinin baş ve işaret parmaklarıyla düğmeyi kenarından tutar.

Öğretim : Öğretmen "ben kullanmadığım elimin baş ve işaret parmaklarıyla düğmeyi kenarından tutuyorum" der ve tutar. Öğrenciye şimdi sende kullanmadığın elinle düğmeyi kenarından tut" der. Öğrenci tutunca "aferrin" der.

b) Öğrenci yarısına yakını model olduğunda kullanmadığı elinin baş ve işaret parmaklarıyla düğmeyi kenarından tutar.

Öğretim : Öğretmen "ben kullanmadığım elimin baş ve işaret parmaklarıyla düğmeyi kenarından tutuyorum" der fakat tam tutmaz. Öğrenciye şimdi sende kullanmadığın elinle düğmeyi kenarından tut" der. Öğrenci tutunca "aferin" der.

c) Öğrenci yapılabilecek gibi model olduğunda kullanmadığı elinin baş ve işaret parmaklarıyla düğmeyi kenarından tutar.

Öğretim : Öğretmen "ben kullanmadığım elimin baş ve işaret parmaklarıyla düğmeyi kenarından tutuyorum" der ve elini hareket ettirerek öğrenciyi bekler. Öğrenciye şimdi sende kullanmadığın elinle düğmeyi kenarından tut" der. Öğrenci tutunca "aferin" der.

Öğretim Amacı 14 :

a) Öğrenci tamamı model olduğunda iğneyi düğmeye yaklaştırır.

Öğretim : Öğretmen "ben iğneyi düğmeye yaklaşıyorum" der ve yaklaştırır. Öğrenciye "sende iğneyi düğmeye yaklaştır" der. Öğrenci yaklaştırdığında "aferin" der.

b) Öğrenci yarısına yakını model olduğunda iğneyi düğmeye yaklaştırır.

Öğretim : Öğretmen "ben iğneyi düğmeye yaklaşıyorum" der fakat tam yaklaştırmaz. Öğrenciye "sende iğneyi düğmeye yaklaştır" der. Öğrenci yaklaştırdığında "aferin" der.

c) Öğrenci yapılabilecek gibi model olduğunda iğneyi düğmeye yaklaştırır.

Öğretim : Öğretmen "ben iğneyi düğmeye yaklaşıyorum" der ve sadece elini hareket ettirerek öğrenciyi bekler. Öğrenciye "sende iğneyi düğmeye yaklaştır" der. Öğrenci yaklaştırdığında "aferin" der.

Öğretim Amacı 15 :

a) Öğrenci tamamı model olduğunda iğneyi düğmenin bir deliğinden geçirir.

Öğretim : Öğretmen "ben iğneyi düğmenin bir deliğinden geçiriyorum" der ve geçirir. Öğrenciye "sende iğneyi düğmenin bir deliğinden geçir" der. Öğrenci geçirdiğinde "aferin" der.

b) Öğrenci yarısına yakını model olduğunda iğneyi düğmenin bir deliğinden geçirir.

Öğretim : Öğretmen "ben iğneyi düğmenin bir deliğinden geçiriyorum" der fakat tam geçirmez. Öğrenciye "sende iğneyi düğmenin bir deliğinden geçir" der. Öğrenci geçirdiğinde "aferin" der.

c) Öğrenci yapılabilecek gibi model olduğunda iğneyi düğmenin bir deliğinden geçirir.

Öğretim : Öğretmen "ben iğneyi düğmenin bir deliğinden geçiriyorum" der ve geçirir gibi yaparak öğrenciyi bekler. Öğrenciye "sende iğneyi düğmenin bir deliğinden geçir" der. Öğrenci geçirince "afetin" der.

Öğretim Amacı 16 :

a) Öğrenci tamamı model olduğunda kullandığı elini iğneden çeker.

Öğretim : Öğretmen "ben kullandığım elimi iğneden çekiyorum" der ve çeker. Öğrenciye "sende kullandığın elini iğneden çek" der. Öğrenci çekince "afetin" der.

b) Öğrenci yarısına yakını model olduğunda kullandığı elini iğneden çeker.

Öğretim : Öğretmen "ben kullandığım elimi iğneden çekiyorum" der fakat tam çekmez. Öğrenciye "sende kullandığın elini iğneden çek" der. Öğrenci çekince "afetin" der.

c) Öğrenci yapılabileceği gibi model olduğunda kullandığı elini iğneden çeker.

Öğretim : Öğretmen "ben kullandığım elimi iğneden çekiyorum" der ve çeker gibi yapar. Öğrenciye "sende kullandığın elini iğneden çek" der. Öğrenci çekince "afetin" der.

Öğretim Amacı 17 :

a) Öğrenci tamamı model olduğunda kullandığı elinin baş ve işaret parmaklarıyla iğneyi düğmenin üstünde kalan kısmından tutar.

Öğretim : Öğretmen "ben kullandığım elimin baş ve işaret parmaklarıyla iğneyi düğmenin üstünde kalan kısmından" der ve tutar. Öğrenciye "şimdi sende kullandığın elinle iğneyi düğmenin üstünde kalan kısmından tut" der. Öğrenci tutunca "afetin" der.

b) Öğrenci yarısına yakını model olduğunda kullandığı elinin baş ve işaret parmaklarıyla iğneyi düğmenin üstünde kalan kısmından tutar.

Öğretim : Öğretmen "ben kullandığım elimin baş ve işaret parmaklarıyla iğneyi düğmenin üstünde kalan kısmından tutuyorum" der fakat tutmaz. Öğrenciye "şimdi sende kullandığın elinle iğneyi düğmenin üstünde kalan kısmından tut" der. Öğrenci tutunca "afetin" der.

c) Öğrenci yapılabileceği gibi model olduğunda kullandığı elinin baş ve işaret parmaklarıyla iğneyi düğmenin üstünde kalan kısmından tutar.

Öğretim : Öğretmen "ben kullandığım elimin baş ve işaret parmaklarıyla iğneyi düğmenin üstünde kalan kısmından tutuyorum" der ve elini hareket ettirerek öğrenciyi bekler. Öğrenciye şimdi sende kullandığın elinle iğneyi düğmenin üstünde kalan kısmından tut" der. Öğrenci tutunca "aferin" der.

Öğretim Amacı 18 :

a) Öğrenci tamamı model olduğunda iğneyi yukarı doğru çeker.

Öğretim : Öğretmen "ben iğneyi yukarı doğru çekiyorum" der ve çeker. Öğrenciye "sende iğneyi yukarı doğru çek" der. Öğrenci çekince "çektin aferin" der.

b) Öğrenci yarısına yakını model olduğunda iğneyi yukarı kadar çeker.

Öğretim : Öğretmen "ben iğneyi yukarı doğru çekiyorum" der fakat tam çekmez. Öğrenciye "sende iğneyi yukarı doğru çek" der. Öğrenci çekince "çektin aferin" der.

c) Öğrenci yapılabilecek gibi model olduğunda iğneyi yukarı doğru çeker.

Öğretim : Öğretmen "ben iğneyi yukarı doğru çekiyorum" der ve çeker gibi yaparak öğrenciyi bekler. Öğrenciye "sende iğneyi yukarı doğru çek" der. Öğrenci çekince "çektin aferin" der.

Öğretim Amacı 19 :

a) Öğrenci tamamı model olduğunda düğmeyi kullanmadığı elinin baş parmağıyla üstten, diğer parmaklarıyla kumaşın altından tutar.

Öğretim : Öğretmen "ben düğmeyi kullanmadığım elimin baş parmağıyla üstten, diğer parmaklarımla kumaşın altından tutuyorum" der ve tutar. Öğrenciye "sende düğmeyi kullanmadığın elinin baş parmağıyla üstten, diğer parmaklarımla kumaşın altından tut" der. Öğrenci tutunca "aferin" der.

b) Öğrenci yarısına yakını model olduğunda düğmeyi kullanmadığı elinin baş parmağıyla üstten, diğer parmaklarıyla kumaşın altından tutar.

Öğretim : Öğretmen "ben düğmeyi kullanmadığım elimin baş parmağıyla üstten, diğer parmaklarımla kumaşın altından tutuyorum" der fakat tam olarak tutmaz. Öğrenciye "sende düğmeyi kullanmadığın elinin baş parmağıyla üstten, diğer parmaklarımla kumaşın altından tut" der. Öğrenci tutunca "aferin" der.

c) Öğrenci yapılabilecek gibi model olduğunda düğmeyi kullanmadığı elinin baş parmağıyla üstten, diğer parmaklarıyla kumaşın altından tutar.

Öğretim : Öğretmen "ben düğmeyi kullanmadığım elimin baş parmağıyla üstten, diğer parmaklarımla kumaşın altından tutuyorum" der ve tutar gibi yaparak öğrencinin hareketini bekler. Öğrenciye "sende düğmeyi kullanmadığın elinin baş parmağıyla üstten, diğer parmaklarınla kumaşın altından tut" der. Öğrenci tutunca "aferin" der.

Öğretim Amacı 20 :

a) Öğrenci tamamı model olduğunda iğneyi, ucu düğmeye gelecek şekilde düğmeye yaklaştırır.

Öğretim : Öğretmen "ben iğneyi ucu düğmeye gelecek şekilde düğmeye yaklaştırıyorum" der ve yaklaştırır. Öğrenciye "sende iğneyi ucu düğmeye gelecek şekilde düğmeye yaklaştır" der. Öğrenci yaklaştırdığında "aferin" der.

b) Öğrenci yarısına yakını model olduğunda iğneyi, ucu düğmeye gelecek şekilde düğmeye yaklaştırır.

Öğretim : Öğretmen "ben iğneyi ucu düğmeye gelecek şekilde düğmeye yaklaştırıyorum" der fakat tam olarak yaklaştırmaz. Öğrenciye "sende iğneyi ucu düğmeye gelecek şekilde düğmeye yaklaştır" der. Öğrenci yaklaştırdığında "aferin" der.

c) Öğrenci yapılabilecek gibi model olduğunda iğneyi, ucu düğmeye gelecek şekilde düğmeye yaklaştırır.

Öğretim : Öğretmen "ben iğneyi ucu düğmeye gelecek şekilde düğmeye yaklaştırıyorum" der ve yaklaştırır gibi yaparak öğrenciyi bekler. Öğrenciye "sende iğneyi ucu düğmeye gelecek şekilde düğmeye yaklaştır" der. Öğrenci yaklaştırdığında "aferin" der.

Öğretim Amacı 21 :

a) Öğrenci tamamı model olduğunda iğneyi düğmenin diğer deliğine batırır.

Öğretim : Öğretmen "ben iğneyi düğmenin diğer deliğine batırıyorum" der ve batırır. Öğrenciye "sende iğneyi düğmenin diğer deliğine batır" der. Öğrenci batırınca "aferin" der.

b) Öğrenci yarısına yakını model olduğunda iğneyi düğmenin diğer deliğine batırır.

Öğretim : Öğretmen "ben iğneyi düğmenin diğer deliğine batırıyorum" der fakat tam olarak batırmaz. Öğrenciye "sende iğneyi düğmenin diğer deliğine batır" der. Öğrenci batırınca "afetin" der.

c) Öğrenci yapılabileceği gibi model olduğunda iğneyi düğmenin diğer deliğine batırır.

Öğretim : Öğretmen "ben iğneyi düğmenin diğer deliğine batırıyorum" der ve batırır gibi yaparak öğrencinin hareketini bekler. Öğrenciye "sende iğneyi düğmenin diğer deliğine batır" der. Öğrenci batırınca "afetin" der.

Öğretim Amacı 22 :

a) Öğrenci tamamı model olduğunda iğneyi bir miktar iterek ucunu kumaşın altından çıkarır.

Öğretim : Öğretmen "ben iğneyi bir miktar iterek ucunu kumaşın altından çıkarıyorum" der ve çıkarır. Öğrenciye "sende iğnenin ucunu bir miktar iterek kumaşın altından çıkar" der. Öğrenci çıkarınca "afetin" der.

b) Öğrenci yarısına yakını model olduğunda iğneyi bir miktar iterek ucunu kumaşın altından çıkarır.

Öğretim : Öğretmen "ben iğneyi bir miktar iterek ucunu kumaşın altından çıkarıyorum" der fakat tam olarak çıkarmaz. Öğrenciye "sende iğnenin ucunu bir miktar iterek kumaşın altından çıkar" der. Öğrenci çıkarınca "afetin" der.

c) Öğrenci yapılabileceği gibi model olduğunda iğneyi bir miktar iterek ucunu kumaşın altından çıkarır.

Öğretim : Öğretmen "ben iğneyi bir miktar iterek ucunu kumaşın altından çıkarıyorum" der ve çıkarır gibi yaparak öğrencinin hareketini bekler. Öğrenciye "sende iğnenin ucunu bir miktar iterek kumaşın altından çıkar" der. Öğrenci çıkarınca "afetin" der.

Öğretim Amacı 23 :

a) Öğrenci tamamı model olduğunda kullandığı elini iğneden çeker.

Öğretim : Öğretmen "ben kullandığım elimi iğneden çekiyorum" der ve çeker. Öğrenciye "sende kullandığın elini iğneden çek" der. Öğrenci çekince "afetin" der.

b) Öğrenci yarısına yakını model olduğunda kullandığı elini iğneden çeker.

Öğretim : Öğretmen "ben kullandığım elimi iğneden çekiyorum" der fakat tam çekmez. Öğrenciye "sende kullandığın elini iğneden çek" der. Öğrenci çekince "aferrin" der.

c) Öğrenci yapılacakmış gibi model olduğunda kullandığı elini iğneden çeker.

Öğretim : Öğretmen "ben kullandığım elimi iğneden çekiyorum" der ve çeker gibi yapar. Öğrenciye "sende kullandığın elini iğneden çek" der. Öğrenci çekince "aferrin" der.

Öğretim Amacı 24:

a) Öğrenci tamamı model olduğunda kullandığı elini iğneye uzatır.

Öğretim : Öğretmen, "ben kullandığım elimi iğneye uzatıyorum" diyerek, önündeki iğneye uzatır. Öğrenciye şimdi sende kullandığın elini iğneye uzat der ve öğrenci isteneni gerçekleştirdiğinde "aferrin, çok güzel" der.

b) Öğrenci yarısına yakını model olduğunda kullandığı elini iğneye uzatır.

Öğretim : Öğretmen, ben kullandığım elimi iğneye uzatıyorum diyerek, parmaklarını uzatır fakat iyice uzatmaz. Öğrenciye şimdi sende kullanmadığın elini düğmeye uzat" der ve öğrenci isteneni gerçekleştirdiğinde "aferrin, çok güzel" der.

c) Öğrenci yapacakmış gibi model olduğunda kullandığı elini iğneye uzatır.

Öğretim : Öğretmen, "ben kullandığımı elimi iğneye uzatıyorum diyerek, sadece elini hareketlendirerek öğrenciyi bekler. Öğrenciye şimdi sende kullandığın elini iğneye uzat" der ve öğrenci isteneni gerçekleştirdiğinde "aferrin, çok güzel" der.

Öğretim Amacı 25 :

a) Öğrenci tamamı model olduğunda kullandığı eliyle kumaşın altından tutar.

Öğretim : Öğretmen "ben kullandığım elimle kumaşın altından tutuyorum" der ve tutar. Öğrenciye şimdi sende kullandığın elinle kumaşın altından tut" der. Öğrenci tutunca "aferrin" der.

b) Öğrenci yarısına yakını model olduğunda kullandığı eliyle kumaşın altından tutar.

Öğretim : Öğretmen "ben kullandığım elimlekumaşın altından tutuyorum" der fakat tutmaz. Öğrenciye şimdi sende kullandığın elinle kumaşın altından tut der. Öğrenci tutunca "aferrin" der.

c) Öğrenci yapılabileceği gibi model olduğunda kullandığı eliyle kumaşın altından tutar. Öğretim : Öğretmen "ben kullandığım elimle kumaşın altından tutuyorum" der ve elini hareket ettirerek öğrenciyi bekler. Öğrenciye şimdi sende kullandığın elinle kumaşın altından tut" der. Öğrenci tutunca "afetin" der.

Öğretim Amacı 26 :

a) Öğrenci tamamı model olduğunda iğneyi ipliğin sonuna kadar çeker.

Öğretim : Öğretmen "ben iğneyi ipliğin sonu gelene kadar çekiyorum" der ve çeker. Öğrenciye "sende iğneyi ipliğin sonu gelene kadar çek" der. Öğrenci çekince "çektin afetin" der.

b) Öğrenci yarısına yakını model olduğunda iğneyi ipliğin sonu gelene kadar çeker.

Öğretim : Öğretmen "ben iğneyi ipliğin sonu gelene kadar çekiyorum" der fakat tam çekmez. Öğrenciye "sende iğneyi ipliğin sonu gelene kadar çek" der. Öğrenci çekince "çektin afetin" der.

c) Öğrenci yapılabileceği gibi model olduğunda iğneyi ipliğin sonu gelene kadar çeker.

Öğretim : Öğretmen "ben iğneyi ipliğin sonu gelene kadar çekiyorum" der ve çeker gibi yaparak öğrenciyi bekler. Öğrenciye "sende iğneyi ipliğin sonu gelene kadar çek" der. Öğrenci çekince "çektin afetin" der.

Öğretim Amacı 27 :

a) Öğrenci tamamı model olduğunda iğnenin ucunu kumaşın altından sivri ucu düğmenin altına gelecek şekilde yaklaştırır.

Öğretim : Öğretmen "ben iğnenin ucunu kumaşın altından sivri ucu düğmenin altına gelecek şekilde yaklaştırıyorum" der ve yaklaştırır. Öğrenciye "sende iğnenin ucunu kumaşın altından sivri ucu düğmenin altına gelecek şekilde yaklaştır" der Öğrenci yaklaştırdıca "afetin" der.

b) Öğrenci yarısına yakını model olduğunda iğnenin ucunu kumaşın altından sivri ucu düğmenin altına gelecek şekilde yaklaştırır.

Öğretim : Öğretmen "ben iğnenin ucunu kumaşın altından sivri ucu düğmenin altına gelecek şekilde yaklaştırıyorum" der fakat yaklaştırmaz. Öğrenciye "sende iğnenin

ucunu kumaşın altından sivri ucu düğmenin altına gelecek şekilde yaklaştır" der Öğrenci yaklaştınca "aferin" der.

c) Öğrenci yapılacakmış gibi model olduğunda iğnenin ucunu kumaşın altından sivri ucu düğmenin altına gelecek şekilde yaklaştırır.

Öğretim : Öğretmen "ben iğnenin ucunu kumaşın altından sivri ucu düğmenin altına gelecek şekilde yaklaştırıyorum" der ve yaklaştırır gibi yaparak öğrencinin hareketini bekler. Öğrenciye "sende iğnenin ucunu kumaşın altından sivri ucu düğmenin altına gelecek şekilde yaklaştır" der Öğrenci yaklaştınca "aferin" der.

Öğretim Amacı 28 :

a) Öğrenci tamamı model olduğunda iğneyi düğmenin altından yukarı doğru kumaşa bir miktar batırır.

Öğretim : Öğretmen "ben iğneyi düğmenin altından yukarı doğru kumaşa bir miktar batırıyorum" der ve batırır. Öğrenciye "sende iğneyi düğmenin altından kumaşa doğru bir miktar batır" der. Öğrenci batırına "aferin" der.

b) Öğrenci yarısına yakını model olduğunda iğneyi düğmenin altından yukarı doğru kumaşa bir miktar batırır.

Öğretim : Öğretmen "ben iğneyi düğmenin altından yukarı doğru kumaşa bir miktar batırıyorum" der tam olarak batırmaz. Öğrenciye "sende iğneyi düğmenin altından kumaşa doğru bir miktar batır" der. Öğrenci batırına "aferin" der.

c) Öğrenci yapılacakmış gibi model olduğunda iğneyi düğmenin altından yukarı doğru kumaşa bir miktar batırır.

Öğretim : Öğretmen "ben iğneyi düğmenin altından yukarı doğru kumaşa bir miktar batırıyorum" der ve batırır gibi yaparak öğrencinin hareket etmesini bekler. Öğrenciye "sende iğneyi düğmenin altından kumaşa doğru bir miktar batır" der. Öğrenci batırına "aferin" der.

Öğretim Amacı 29 :

b) Öğrenci yarısına yakını model olduğunda iğneyi kuvvetlice iterek düğmenin diğer deliğinden yarısına kadar ucunu çıkarır.

Öğretim : Öğretmen "ben iğneyi kuvvetlice iterek düğmenin diğer deliğinden yarısına kadar ucunu çıkarıyorum" der fakat tam olarak çıkarmaz. Öğrenciye "sende iğneyi kuvvetlice iterek düğmenin diğer deliğinden yarısına kadar ucunu çıkar" der. Öğrenci çıkarınca "aferin" çıkardın der.

c) Öğrenci yapılabilecek gibi model olduğunda iğneyi kuvvetlice iterek düğmenin diğer deliğinden yarısına kadar ucunu çıkarır.

Öğretim : Öğretmen "ben iğneyi kuvvetlice iterek düğmenin diğer deliğinden yarısına kadar ucunu çıkarıyorum" der ve çıkarır gibi yaparak öğrencinin hareket etmesini bekler. Öğrenciye "sende iğneyi kuvvetlice iterek düğmenin diğer deliğinden yarısına kadar ucunu çıkar" der. Öğrenci çıkarınca "aferin" çıkardın der.

Öğretim Amacı 30 :

a) Öğrenci tamamı model olduğunda düğme dikmeye devam eder.

Öğretim : Öğretmen "ben düğme dikmeye devam ediyorum" der ve devam eder. Öğrenciye "sende düğme dikmeye devam et" der. Öğrenci devam edince "aferin" der.

b) Öğrenci yarısına yakını model olduğunda düğme dikmeye devam eder.

Öğretim : Öğretmen "ben düğme dikmeye devam ediyorum" der fakat tam olarak devam etmez. Öğrenciye "sende düğme dikmeye devam et" der. Öğrenci devam edince "aferin" der.

c) Öğrenci yapılabilecek gibi model olduğunda düğme dikmeye devam eder.

Öğretim : Öğretmen "ben düğme dikmeye devam ediyorum" der ve devam eder gibi yaparak öğrencinin hareket etmesini bekler. Öğrenciye "sende düğme dikmeye devam et" der. Öğrenci devam edince "aferin" der.

Sözel İpucuyla Sunulan Öğretim Planları

Öğretim Planı 2

Performans Düzeyi:

Öğrenci model olunduğunda düğmeyi kumaşa diker.

Kısa Dönemli Amaç 2: Öğrenci sözel ipucu verildiğinde iki delikli düğmeyi kumaşa diker.

Öğretimsel Amaçlar

1. **a** - Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde kumaşı eline alır.
2. **a** - Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi eline alır.
3. **a** - Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi kumaşa batırır.
4. **a** - Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi düğmenin deliğinden geçirir.
5. **a** - Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde düğmeyi diker.
2. **a** - Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde kumaşı eline alır.
2. **b** - Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi eline alır.
2. **c** - Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi kumaşa batırır.
2. **d** - Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi düğmenin deliğinden geçirir.
2. **e** - Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde düğmeyi diker.
3. **a** - Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde kumaşı eline alır.

3. b - Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi eline alır.

3. c - Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi kumaşa batırır.

3. d - Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi düğmenin deliğinden geçirir.

3. e - Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde düğmeyi diker.

Öğretim Süreci

a - Kullanılacak Araçlar:

- 3 adet 20x20 cm. Kumaş
- 3 adet iki delikli düğme
- 1 adet dikiş iğnesi
- 50 cm. Uzunluğunda dikiş ipliği
- 1 adet makas

b - Öğretime Hazırlık:

Öğretmen öğretim sırasında kullanacağı araçları masanın üzerine yerleştirir. Kumaşı öğrencinin önüne, kumaşın sağına iplik geçirilmiş iğne, sol tarafına düğmeyi yerleştirir. Daha sonra öğretmen öğrenciye "sana bir takım sözel yönergeler vereceğim ve sen düğmeyi dikeceksin" der. Sonra öğrenciye çalışma bitiminde istediği bir oyunu oynayabileceği söylenir.

c- Öğretim

Öğretmen öğrenciye "şimdi beni dikkatle dinleyeceksin ve sana vereceğim sözel ipuçlarıyla düğmeyi dikeceksin" diyerek öğrencinin yapacaklarını sözel olarak açıklar.

Öğretim Amacı 1

a) Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde kullandığı elini kumaşa uzatır.

Öğretim : Öğretmen kullandığı elini kumaşa uzat" der Öğrenci uzatınca "aferin" der.

b) Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde kullandığı elini kumaşa uzatır.

Öğretim : Öğretmen kullandığı elini kumaşa uzat" der Öğrenci uzatınca "aferin" der.

c) Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde kullandığı elini kumaşa uzatır.

Öğretim : Öğretmen kullandığı elini kumaşa uzat" der Öğrenci uzatınca "aferin" der.

Öğretim Amacı 2

a) Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde kullanmadığı elini baş parmağı üstte diğer parmaklar altta kalacak şekilde kumaşı sıkıca tutar.

Öğretim : Öğretmen kullanmadığı elini baş parmağı üstte diğer parmaklar altta kalacak şekilde kumaşı sıkıca tut der Öğrenci tutunca "aferin" der.

b) Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde kullanmadığı elini baş parmağı üstte diğer parmaklar altta kalacak şekilde kumaşı sıkıca tutar.

Öğretim : Öğretmen "kumaşı sıkıca tut" der Öğrenci tutunca "aferin" der.

c) Öğrenci beceri basamağını ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde kullanmadığı elini baş parmağı üstte diğer parmaklar altta kalacak şekilde kumaşı sıkıca tutar.

Öğretim : Öğretmen "tut" der Öğrenci tutunca "aferin" der.

Öğretim Amacı 3 :

a) Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde kumaşı göğüs hizasına kaldırır.

Öğretim : Öğretmen "kumaşı göğüs hizasına kaldır" der. Öğrenci kaldırıncı "aferin" der.

b) Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde kumaşı göğüs hizasına kaldırır.

Öğretim : Öğretmen "kumaşı "kaldır" der. Öğrenci kaldırıncı "aferin" der.

c) Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde kumaşı göğüs hizasına kaldırır.

Öğretim : Öğretmen "kaldır" der. Öğrenci kaldırıncı "aferin" der.

Öğretim Amacı 4 :

a) Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde kullandığı elinini iğneye uzatır.

Öğretim : Öğretmen "kullandığın elini iğneye uzat" der. Öğrenci uzatınca da "aferin" der.

b) Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde kullandığı elini iğneye uzatır.

Öğretim : Öğretmen "iğneye uzat" der. Öğrenci uzatınca da "aferin" der.

c) Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde kullandığı elini iğneye uzatır.

Öğretim : Öğretmen "uzat" der. Öğrenci uzatınca da "aferin" der.

Öğretim Amacı 5 :

a) Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde kullandığı elinin baş ve işaret parmaklarıyla iğneyi ortasından yerinden tutar.

Öğretim : Öğretmen "kullandığın elinin baş ve işaret parmaklarıyla iğneyi ortasından tut" der. Öğrenci tutunca "aferin" der.

b) Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde kullandığı elinin baş ve işaret parmaklarıyla iğneyi ortasından tutar.

Öğretim : Öğretmen "iğneyi ortasından tut" der. Öğrenci tutunca "aferin" der.

c) Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde kullandığı elinin baş ve işaret parmaklarıyla iğneyi ortasından tutar.

Öğretim : Öğretmen "tut" der. Öğrenci tutunca "aferin" der.

Öğretim Amacı 6 :

a) Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde iğnenin kumaşın altına getirir.

Öğretim : Öğretmen "iğneyi kumaşın altına getir" der. Öğrenci getirince "aferin" der.

b) Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi kumaşın altına getirir.

Öğretim : Öğretmen "iğneyi getir" der. Öğrenci getirince "aferin" der.

c) Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi kumaşın altına getirir.

Öğretim : Öğretmen "getir" der. Öğrenci getirince "aferin" der.

Öğretim Amacı 7 :

a) Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi işaretli yerin altından yukarı doğru bir miktar iter.

Öğretim : Öğretmen "İğneyi işaretli yerin altından yukarı doğru bir miktar it" der.

Öğrenci itince "aferin" der.

b) Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi işaretli yerin altından yukarı doğru bir miktar iter.

Öğretim : Öğretmen "İğneyi bir miktar it" der. Öğrenci itince "aferin" der.

c) Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi işaretli yerin altından yukarı doğru bir miktar iter.

Öğretim : Öğretmen "it" der. Öğrenci itince "aferin" der.

Öğretim Amacı 8 :

a) Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde kullandığı elini iğneden çeker.

Öğretim : Öğretmen "kullandığın elini iğneden çek" der. Öğrenci çekince "aferin" der.

b) Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde kullandığı elini iğneden çeker.

Öğretim : Öğretmen "iğneden çek" der. Öğrenci çekince "aferin" der.

c) Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde kullandığı elini iğneden çeker.

Öğretim : Öğretmen "çek" der. Öğrenci çekince "aferin" der.

Öğretim Amacı 9 :

a) Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde kullandığı elinin baş ve işaret parmaklarıyla iğneyi kumaşın üstünden tutar.

Öğretim : Öğretmen "kullandığın elinin baş ve işaret parmaklarıyla iğneyi kumaşın üstünden tut" der. Öğrenci tutunca "aferin" der.

b) Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde kullandığı elinin baş ve işaret parmaklarıyla iğneyi kumaşın üstünden tutar.

Öğretim : Öğretmen "kullandığın elinin baş ve işaret parmaklarıyla iğneyi tut" der.
Öğrenci tutunca "aferin" der.

c) Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde kullandığı elinin baş ve işaret parmaklarıyla iğneyi kumaşın üstünden tutar.

Öğretim : Öğretmen "tut" der. Öğrenci tutunca "aferin" der.

Öğretim Amacı 10 :

a) Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi yukarı doğru ip bitene kadar çeker.

Öğretim : Öğretmen "iğneyi yukarı doğru ip bitene kadar çek" der. Öğrenci çekince "aferin" der.

b) Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi yukarı doğru ip bitene kadar çeker.

Öğretim : Öğretmen "iğneyi çek" der. Öğrenci çekince "aferin" der.

c) Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi yukarı doğru ip bitene kadar çeker.

Öğretim : Öğretmen "çek" der. Öğrenci çekince "aferin" der.

Öğretim Amacı 11 :

a) Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde kullanmadığı elini kumaştan çeker.

Öğretim : Öğretmen "kullanmadığı elini kumaştan çek" der. Öğrenci çekince "aferin" der.

b) Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde kullanmadığı elini kumaştan çeker.

Öğretim : Öğretmen "kumaştan çek" der. Öğrenci çekince "aferin" der.

c) Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde kullanmadığı elini kumaştan çeker.

Öğretim : Öğretmen "çek" der. Öğrenci çekince "aferin" der.

Öğretim Amacı 12

a) Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde kullanmadığı elini düğmeye uzatır.

Öğretim : Öğretmen kullanmadığı elini düğmeye uzat" der Öğrenci uzatınca "aferin" der.

b) Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde kullanmadığı elini düğmeye uzatır.

Öğretim : Öğretmen "elini düğmeye uzat" der Öğrenci uzatınca "aferin" der.

c) Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde kullanmadığı elini düğmeye uzatır.

Öğretim : Öğretmen "uzat" der Öğrenci uzatınca "aferin" der.

Öğretim Amacı 13 :

a) Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde kullandığı elinin baş ve işaret parmaklarıyla düğmeyi kenarından tutar.

Öğretim : Öğretmen "kullandığın elinin baş ve işaret parmaklarıyla düğmeyi kenarından tutar. Öğrenci tutunca "aferin" der.

b) Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde kullandığı elinin baş ve işaret parmaklarıyla düğmeyi kenarından tutar.

Öğretim : Öğretmen " iğneyi tut" der. Öğrenci tutunca "aferin" der.

c) Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde kullandığı elinin baş ve işaret parmaklarıyla düğmeyi kenarından tutar.

Öğretim : Öğretmen "tut" der. Öğrenci tutunca "aferin" der.

Öğretim Amacı 14:

a - Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi düğmeye yaklaştırır.

Öğretim: Öğretmen "iğneyi düğmeye yaklaştır" der. Öğrenci yaklaştırmca "aferin" der.

b - Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi düğmeye yaklaştırır.

Öğretim: Öğretmen "iğneyi yaklaştır" der. Öğrenci yaklaştırmca "aferin" der.

c - Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi düğmeye yaklaştırır.

Öğretim: Öğretmen "yaklaştır" der. Öğrenci yaklaştınca "aferin" der.

Öğretim Amacı 15:

a - Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi düğmenin bir deliğinden geçirir.

Öğretim: Öğretmen "iğneyi düğmenin bir deliğinden geçirir" der. Öğrenci geçirince "aferin" der.

b - Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi düğmenin bir deliğinden geçirir.

Öğretim: Öğretmen "iğneyi geçir" der. Öğrenci geçirince "aferin" der.

c - Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi düğmenin bir deliğinden geçirir.

Öğretim: Öğretmen "geçir" der. Öğrenci geçirince "aferin" der.

Öğretim Amacı 16 :

a) Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde kullandığı elini iğneden çeker.

Öğretim : Öğretmen "kullandığın elini iğneden çek" der. Öğrenci çekince "aferin" der.

b) Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde kullandığı elini iğneden çeker.

Öğretim : Öğretmen "iğneden çek" der. Öğrenci çekince "aferin" der.

c) Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde kullandığı elini iğneden çeker.

Öğretim : Öğretmen "çek" der. Öğrenci çekince "aferin" der.

Öğretim Amacı 17 :

a) Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde kullandığı elinin baş ve işaret parmaklarıyla iğneyi düğmenin üstünde kalan kısmından tutar.

Öğretim : Öğretmen "kullandığın elinin baş ve işaret parmaklarıyla iğneyi düğmenin üstünde kalan kısmından tut" der. Öğrenci tutunca "aferin" der.

b) Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde kullandığı elinin baş ve işaret parmaklarıyla iğneyi düğmenin üstünde kalan kısmından tutar.

Öğretim : Öğretmen "iğneyi düğmenin üstünde kalan kısmından tut" der. Öğrenci tutunca "aferin" der.

c) Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde kullandığı elinin baş ve işaret parmaklarıyla iğneyi düğmenin üstünde kalan kısmından tutar.

Öğretim : Öğretmen "tut" der. Öğrenci tutunca "aferin" der.

Öğretim Amacı 18 :

a) Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi yukarı doğru çeker.

Öğretim : Öğretmen "iğneyi yukarı doğru çek" der. Öğrenci çekince "aferin" der.

b) Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi yukarı doğru çeker.

Öğretim : Öğretmen "iğneyi çek" der. Öğrenci çekince "aferin" der.

c) Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi yukarı doğru çeker.

Öğretim : Öğretmen "çek" der. Öğrenci çekince "aferin" der.

Öğretim Amacı 19:

a - Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde düğmeyi kullanmadığı elinin baş parmağıyla üstten diğer parmaklarıyla kumaşın altından tutar.

Öğretim: Öğretmen düğmeyi "kullanmadığın elinin baş parmağıyla üstten diğer parmaklarınla alttan tut" der. Öğrenci tutunca "aferin" der.

b - Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde düğmeyi kullanmadığı elinin baş parmağıyla üstten diğer parmaklarıyla kumaşın altından tutar.

Öğretim: Öğretmen düğmeyi "tut" der. Öğrenci tutunca "aferin" der.

c - Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde düğmeyi kullanmadığı elinin baş parmağıyla üstten diğer parmaklarıyla kumaşın altından tutar.

Öğretim: Öğretmen "tut" der. Öğrenci tutunca "aferin" der.

Öğretim Amacı 20:

a - Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi ucu düğmeye gelecek şekilde düğmeye yaklaştırır.

Öğretim: Öğretmen " iğneyi ucu düğmeye gelecek şekilde düğmeye yaklaştır" der. Öğrenci yaklaştınca "aferin" der.

b - Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını iğneyi ucu düğmeye gelecek şekilde düğmeye yaklaştırır.

Öğretim: Öğretmen " iğneyi düğmeye yaklaştır" der. Öğrenci yaklaştınca "aferin" der.

c - Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi ucu düğmeye gelecek şekilde düğmeye yaklaştırır.

Öğretim: Öğretmen " yaklaştır" der. Öğrenci yaklaştınca "aferin" der.

Öğretim Amacı 20:

a - Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi ucu düğmeye gelecek şekilde düğmeye yaklaştırır.

Öğretim: Öğretmen " iğneyi ucu düğmeye gelecek şekilde düğmeye yaklaştır" der. Öğrenci yaklaştınca "aferin" der.

b - Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını iğneyi ucu düğmeye gelecek şekilde düğmeye yaklaştırır.

Öğretim: Öğretmen " iğneyi düğmeye yaklaştır" der. Öğrenci yaklaştınca "aferin" der.

c - Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi ucu düğmeye gelecek şekilde düğmeye yaklaştırır.

Öğretim: Öğretmen " yaklaştır" der. Öğrenci yaklaştınca "aferin" der.

Öğretim Amacı 21:

a - Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi düğmenin bir deliğinden batırır.

Öğretim: Öğretmen " iğneyi düğmenin bir deliğinden batırır. der. Öğrenci batırınca "aferin" der.

b - Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını iğneyi düğmenin bir deliğinden batırır.

Öğretim: Öğretmen " iğneyi batır" der. Öğrenci batırınca "aferin" der.

c - Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi düğmenin bir deliğinden batırır.

Öğretim: Öğretmen " batır" der. Öğrenci batırınca "afetin" der.

Öğretim Amacı 22:

a - Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi bir miktar iterek ucunu kumaşın altından çıkarır.

Öğretim: Öğretmen " iğneyi bir miktar iterek ucunu kumaşın altından çıkarır. der. Öğrenci çıkarınca "afetin" der.

b - Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını iğneyi bir miktar iterek ucunu kumaşın altından çıkarır.

Öğretim: Öğretmen " iğneyi çıkar" der. Öğrenci çıkarınca "afetin" der.

c - Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi bir miktar iterek ucunu kumaşın altından çıkarır.

Öğretim: Öğretmen " çıkar" der. Öğrenci çıkarınca "afetin" der.

Öğretim Amacı 23 :

a) Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde kullandığı elini iğneden çeker.

Öğretim : Öğretmen "kullandığın elini iğneden çek" der. Öğrenci çekince "afetin" der.

b) Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde kullandığı elini iğneden çeker.

Öğretim : Öğretmen "iğneden çek" der. Öğrenci çekince "afetin" der.

c) Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde kullandığı elini iğneden çeker.

Öğretim : Öğretmen "çek" der. Öğrenci çekince "afetin" der.

Öğretim Amacı 24:

a) Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde kullandığı elini iğneye uzatır.

Öğretim : Öğretmen kullandığı elini iğneye uzat" der Öğrenci uzatınca "afetin" der.

b) Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde kullandığı elini iğneye uzatır.

Öğretim : Öğretmen "elini iğneye uzat" der Öğrenci uzatınca "aferin" der.

c) Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde kullandığı elini iğneye uzatır.

Öğretim : Öğretmen "uzat" der Öğrenci uzatınca "aferin" der.

Öğretim Amacı 25:

a) Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde kullandığı eliyle kumaşın altından iğneyi tutar.

Öğretim : Öğretmen "kullandığın elinle kumaşın altından iğneyi tut" der. Öğrenci tutunca "aferin" der.

b) Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde kullandığı eliyle kumaşın altından iğneyi tutar.

Öğretim : Öğretmen "iğneyi tut" der. Öğrenci tutunca "aferin" der.

c) Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde kullandığı eliyle kumaşın altından iğneyi tutar.

Öğretim : Öğretmen "tut" der. Öğrenci tutunca "aferin" der.

Öğretim Amacı 26 :

a) Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi ipliğin sonu gelene kadar çeker.

Öğretim : Öğretmen "iğneyi ipliğin sonu gelene kadar çek" der. Öğrenci çekince "aferin" der.

b) Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi ipliğin sonu gelene kadar çeker.

Öğretim : Öğretmen "iğneyi çek" der. Öğrenci çekince "aferin" der.

c) Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi ipliğin sonu gelene kadar çeker.

Öğretim : Öğretmen "çek" der. Öğrenci çekince "aferin" der.

Öğretim Amacı 27:

a) Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde iğnenin ucunu kumaşın altından sivri ucu düğmenin altına gelecek şekilde yaklaştırır.

Öğretim : Öğretmen iğnenin ucunu kumaşın altından sivri ucu düğmenin altına gelecek şekilde yaklaştırır. " der. Öğrenci yaklaştınca"aferin" der.

b) Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde iğnenin ucunu kumaşın altından sivri ucu düğmenin altına gelecek şekilde yaklaştırır.

Öğretim : Öğretmen "iğneyi yaklaştır" der. Öğrenci yaklaştınca "aferin" der.

c) Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde iğnenin ucunu kumaşın altından sivri ucu düğmenin altına gelecek şekilde yaklaştırır.

Öğretim : Öğretmen "yaklaştır" der. Öğrenci yaklaştınca"aferin" der.

Öğretim Amacı 28:

a) Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi düğmenin altından kumaşa doğru bir miktar batırır.

Öğretim : Öğretmen iğneyi düğmenin altından kumaşa doğru bir miktar batırır." der. Öğrencibatırınca"aferin" der.

b) Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi düğmenin altından kumaşa doğru bir miktar batırır.

Öğretim : Öğretmen "iğneyi batır" der. Öğrenci batırınca "aferin" der.

c) Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi düğmenin altından kumaşa doğru bir miktar batırır.

Öğretim : Öğretmen "batır" der. Öğrenci batırınca"aferin" der.

Öğretim Amacı 29:

a) Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi kuvvetlice iterek düğmenin diğer deliğinden yarısına kadar ucunu çıkarır.

Öğretim : Öğretmen iğneyi kuvvetlice iterek düğmenin diğer deliğinden yarısına kadar ucunu çıkar. " der. Öğrencibatırınca"aferin" der.

b) Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi kuvvetlice iterek düğmenin diğer deliğinden yarısına kadar ucunu çıkarır.

Öğretim : Öğretmen "iğneyi çıkar" der. Öğrenci çıkarınca "aferin" der.

c) Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde iğneyi kuvvetlice iterek düğmenin diğer deliğinden yarısına kadar ucunu çıkarır.

Öğretim : Öğretmen "çıkır" der. Öğrenci çıkarınca"aferin" der.

Öğretim Amacı 30:

a) Öğrenci beceri basamağının tamamı sözel olarak ifade edildiğinde düğme dikmeye devam eder.

Öğretim : Öğretmen düğme dikmeye devam eder. " der. Öğrenci devam edince"afetin" der.

b) Öğrenci beceri basamağının yarısına yakını sözel olarak ifade edildiğinde düğme dikmeye devam eder.

Öğretim : Öğretmen "devam et " der. Öğrenci devam edince "afetin" der.

c) Öğrenci beceri basamağı ile ilgili sadece eylem sözel olarak ifade edildiğinde düğme dikmeye devam eder.

Öğretim : Öğretmen "devam et" der. Öğrenci devam edince"afetin" der.

Bağımsız Olarak Sunulan Öğretim Planı

Öğretim Planı 3

Performans Düzeyi: Öğrenci sözel ipucuyla iki delikli düğmeyi kumaşa diker.

Kısa Dönemli Amaç 3: Öğrenci bağımsız olarak iki delikli düğmeyi kumaşa diker.

Öğretimsel Amaçlar:

1. Öğrenci bağımsız olarak kumaşı eline alır.
2. Öğrenci bağımsız olarak iğneyi eline alır.
3. Öğrenci bağımsız olarak iğneyi kumaşa batırır.
4. Öğrenci bağımsız olarak iğneyi düğmenin deliğinden geçirir.
5. Öğrenci bağımsız olarak kumaşa düğmeyi diker.

Öğretim Süreci:

a - Kullanılacak Araçlar:

- 1 adet 20x20 cm. Kumaş
- 1 adet iki delikli düğme
- 1 adet dikiş iğnesi
- 50 cm. Uzunluğunda dikiş ipliği
- 1 adet makas

b - Öğretime Hazırlık:

Öğretmen öğretim sırasında kullanacağı araçları masaya uygun şekilde yerleştirir. Öğrenciye düğme dikme becerisi üzerinde çalışacaklarını söyler. Çalışma bitiminde öğrenciye istediği bir oyunu oynayabileceği söylenir.

Öğretim Süreci:

Öğrenciye becerinin ana yönergesi söylenerek, beceriyi bağımsız gerçekleştirmesi beklenir. Öğrenciye bunun dışında başka hiç bir şey söylenmez. Çalışma bitiminde öğrenci pekiştirilir.

Öğretim Amacı:

Öğretim: Öğretmen öğrenciye düğmeyi kumaşa dik der. Öğrenci beceriyi gerçekleştirdiğinde "afetin" der.